

2014•2015
FACULTEIT RECHTEN
master in de rechten

Masterproef

Het huwelijk in rechtsvergelijkend perspectief: een oefening naar Belgisch en Turks recht

Promotor :
Prof. dr. Charlotte DECLERCK

Hatice Genc

Scriptie ingediend tot het behalen van de graad van master in de rechten

De transnationale Universiteit Limburg is een uniek samenwerkingsverband van twee universiteiten in twee landen: de Universiteit Hasselt en Maastricht University.

Universiteit Hasselt | Campus Hasselt | Martelarenlaan 42 | BE-3500 Hasselt
Universiteit Hasselt | Campus Diepenbeek | Agoralaan Gebouw D | BE-3590 Diepenbeek

Maastricht University

2014•2015
FACULTEIT RECHTEN
master in de rechten

Masterproef

Het huwelijk in rechtsvergelijkend perspectief: een
oefening naar Belgisch en Turks recht

Promotor :
Prof. dr. Charlotte DECLERCK

Hatice Genc

Scriptie ingediend tot het behalen van de graad van master in de rechten

SAMENVATTING

'Het huwelijk in rechtsvergelijkend perspectief: een oefening naar Belgisch en Turks recht' vormt de titel van deze masterscriptie. Zoals kan worden afgeleid uit de titel zal deze masterscriptie gaan over het huwelijk, meer specifiek het huwelijk binnen België en Turkije. Het onderzoek bestaat uit vier hoofdstukken. Als eerste zal het onderzoek starten met een inleiding. Hierin worden de probleemstelling, de centrale onderzoeksvraag evenals de opbouw en de onderzoeksmethode uiteengezet. Vervolgens wordt er in het tweede hoofdstuk een algemeen kader geschetst over het huwelijk. Hierin zal het huwelijk in eerste instantie gesitueerd worden. Na de situering volgen er enkele algemene beschouwingen omtrent het huwelijk zoals de juridische aard, de begripsbepaling van het huwelijk en het religieus versus het burgerlijk huwelijk. In het derde deel zal er een overzicht gegeven worden over hoe men een huwelijk kan aangaan. De grondvereisten, de vormvereisten, de handhavingsregeling en de bewijsregels komen in het vierde deel van dit onderzoek aan bod. Dit gebeurt telkens in rechtsvergelijkend perspectief tussen België en Turkije. In deze masterscriptie wordt er, aansluitend op ieder hoofdstuk, een tussentijds besluit ingevoegd. In het laatste hoofdstuk wordt deze masterscriptie afgesloten met een algemeen besluit. Hierin wordt de vraag behandeld welke van alle onderzochte rechtsstelsels de meest billijke en de „beste“ resultaten teweeg brengt.

DANKWOORD

Deze masterscriptie vormt het sluitstuk van de Masteropleiding Rechten aan de Universiteit Hasselt. De realisatie van dit werk zou onmogelijk geweest zijn zonder de steun van talloze mensen. Daarom zou ik graag in eerste instantie gebruik willen maken van deze gelegenheid om enkele personen te bedanken die hun bereidwillige medewerking hebben verleend om deze masterscriptie tot een goed einde te brengen.

In eerste instantie mijn Promotor professor Charlotte Declerck, bedankt voor de fijne samenwerking, de goede begeleiding en hulp tijdens het schrijven van deze masterscriptie.

Mijn tweede blijk van dank gaat uit naar de Universiteit Hasselt en alle leden van het Erasmuscomité maar in het bijzonder Mevr. Ingrid Vrancken. Zij hebben mij de mogelijkheid geboden om een geweldige Erasmuservaring in Ankara te mogen beleven.

Daarnaast zou ik graag mijn ouders willen bedanken voor de kansen die ze me hebben gegeven om verder te studeren. Zelfs na het behalen van de professionele bachelor Rechtspraak bleven ze mij steunen in mijn beslissing om verder te studeren. Zonder jullie liefde, steun en vertrouwen zou ik het nooit zover geschopt hebben.

Ook mijn zus Elif Genc zou ik graag een bedankje willen geven voor de steun en het begrip dat ze altijd getoond heeft tijdens mijn studies. Zelfs tijdens de stressvolle examenperiodes kon ze me altijd opfleuren.

Tot slot zou ik, zoals 5 jaar terug beloofd, een speciaal persoon willen bedanken die me door dik en dun gesteund heeft vanaf de eerste dag dat ik mijn hogere studies aangevat heb. Merve, Derya, Ann en Kris voor hun onmisbare gezelschap en steun.

Om het Turks aspect ook te betrekken in mijn dankwoord *'hepinize ayri ayri tesekur ederim'* hetgeen betekent bedankt aan allen.

Verder wens ik de lezers van dit eindwerk veel leesplezier.

Samenvatting	1
Dankwoord	3
Inhoudsopgave	5
Afkortingenlijst	7
Lijst van Bijlagen	9
Deel 1: Inleiding	11
I. Probleemstelling	11
II. Centrale onderzoeksvraag.....	11
III. Onderzoeksmethode.....	12
IV. Onderzoeksplan	12
Deel 2: Algemeen	13
Hoofdstuk 2.1: Situering	13
Hoofdstuk 2.2: Algemene beschouwingen omtrent het huwelijk	14
Afdeling 2.2.1: Juridische aard en begripsbepaling.....	14
Afdeling 2.2.2: Burgerlijk huwelijk versus het religieus huwelijk	17
Afdeling 2.2.3: Tussentijds besluit inzake de beschouwingen omtrent het huwelijk.	20
Deel 3: Het aangaan van een huwelijk	23
Hoofdstuk 3.1: Grondvereisten	23
Afdeling 3.1.1: Inleiding.....	23
Afdeling 3.1.2: Bekwaamheidsvereisten in hoofde van elk der partners.....	24
A. Partners in leven _____	24
B. Leeftijdsvereiste _____	25
C. Ongehuwde staat _____	28
Afdeling 3.1.3: Bekwaamheidsvereisten m.b.t. de verhouding tussen de partners	30
A. Geslacht _____	30
B. Verwantschap en aanverwantschap _____	30
C. Geen leeftijdsverschil _____	34
Afdeling 3.1.4: Toestemming van de partijen	34
A. Beginsel _____	34
B. Totaal gemis van toestemming _____	35
C. Gebrek in de toestemming _____	41
D. De verloving _____	43
Afdeling 3.1.5: De instemming vanwege anderen dan de contractspartijen	46
A. De Belgische regelgeving _____	46
B. De Turkse regelgeving _____	47
Afdeling 3.1.6: Tussentijds besluit inzake de grondvereisten	49
Hoofdstuk 3.2: Vormvereisten	51
Afdeling 3.2.1: Inleiding.....	51
Afdeling 3.2.2: Fase voor de huwelijksvoltrekking	52
A. België _____	52
B. Turkije _____	54
Afdeling 3.2.3: Fase tijdens de huwelijksvoltrekking	57
A. België _____	57
B. Turkije _____	59
Afdeling 3.2.4: Fase na de huwelijksvoltrekking	60

A. België	60
B. Turkije	60
Afdeling 3.2.5: Tussentijds besluit inzake de vormvereisten	61
Hoofdstuk 3.3: Handhavingsregeling	62
Afdeling 3.3.1: Inleiding	62
Afdeling 3.3.2: De voorkomende huwelijksbeletselen	63
Afdeling 3.3.3: De vernietigende huwelijksbeletselen	64
A. De volstrekte nietigheidsgronden	64
B. Betrekkelijke nietigheidsgronden	65
C. Gevolgen van de nietigverklaring	67
Afdeling 3.3.4: Tussentijds besluit inzake de handhavingsregeling	67
Hoofdstuk 3.4: Het bewijs	68
Afdeling 3.4.1: Het voorhanden zijn van de huwelijksakte	68
Afdeling 3.4.2: De afwezigheid van een huwelijksakte	68
Afdeling 3.4.3: Tussentijds besluit inzake de bewijsregels	69
Deel 4: Besluit	71
V. Antwoord op de onderzoeksvraag	71
Bibliografie	73
Bijlagen	89

AFKORTINGENLIJST

Afkorting	Voluit
BW	Burgerlijk Wetboek
GW	Grondwet
Sw	Strafwetboek
Ger. W.	Gerechtelijk Wetboek
TBW	Turks Burgerlijk Wetboek
TCK/TSw	Türk ceza kanunu/ Turks Strawetboek
Yrg.	Yargitay/ Hooggerechtshof
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi/Grand National Assembly
Art.	Artikel
TL	Turkse Lire
ZGB	Zivilgesetzbuch
Yg. Ict. Bir. Kar.	Yargitay Ictihadi Birlestirme Karari/orgaan binnen het Hooggerechtshof die over de eensluitendheid van de rechtspraak waakt.

LIJST VAN BIJLAGEN

- Nederlandse vertaling van het Turks Burgerlijk Wetboek.
- Voorbeeld van een Turks trouwboekje uit 1962.
- Voorbeeld van een Belgisch trouwboekje uit 2010.

I. *Probleemstelling*

De materie inzake het huwelijk is zeer bekend. Het betreft een instituut waartoe twee personen uit vrije wil toetreden door middel van een vormgebonden overeenkomst, met als kern het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap.¹ In de definitie spreekt men van een vrije wil om te contracteren maar door alle grond- en vormvereisten die met het huwelijk gepaard gaan, de gevolgen ervan en de eventuele ontbinding van het huwelijk moet die vrije wil evenwel worden genuanceerd. De materie rond het huwelijk is van dwingend recht bijgevolg kunnen de partijen niet afwijken van deze rechtsregels.² Het zijn net die vorm- en grondvereisten, de nietigheidsgronden, de gevolgen, de procedure, het schijnhuwelijk en nog een aantal andere aspecten inzake het huwelijksrecht die zullen besproken worden in deze masterscriptie. Het is evenwel niet de bedoeling om een theoretisch werk samen te stellen waarin de hierboven opgesomde aspecten louter aan bod komen. Er zal eerder een rechtsvergelijkende oefening worden gemaakt naar Belgisch en Turks huwelijksrecht door middel van een analyse van rechtspraak en rechtsleer.

De Belgische wetgeving heeft grondige evoluties doorgemaakt wat betreft het aangaan, de inhoud en de beëindiging van het huwelijk.³ Het strikte onderscheid tussen burgerlijke en kerkelijke huwelijken, maar ook de openstelling van het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht zijn maar enkele voorbeelden van de evoluties die doorgevoerd zijn de voorbije jaren. Turkije daarentegen is een islamitische staat. Heeft de regeling inzake het huwelijksrecht daar evenzeer een evolutie gekend, of zijn beide rechtsstelsels toch vergelijkbaar met elkaar? Wat zijn de verschillen tussen beide rechtsstelsels? Waarom werd voor een bepaalde regeling gekozen? En wat zijn de gevolgen daarvan? Waar zijn verbeteringen nodig? Het geheel van deze vragen zal worden beantwoord in dit onderzoek.

II. *Centrale onderzoeksvraag*

Uit bovenstaande probleemstelling kan een zeer specifiek onderzoeksvraag worden afgeleid, m.n.: 'Welk rechtsstelsel hanteert de betere regelgeving inzake het huwelijk?'. Voor het oplossen van deze hoofdvraag is het vooreerst noodzakelijk een antwoord te vinden op volgende subvragen en dit telkens naar Belgisch en Turks recht:

- Wat is de juridische aard en de begripsbepaling van het huwelijk?
- Wat is de verhouding tussen het burgerlijk huwelijk en het religieus huwelijk?
- Hoe kan men een huwelijk aangaan?
- Wat zijn de grondvereisten?
- Wat zijn de vormvereisten?
- Hoe zit het met de handhaving?
- Wat zijn de bewijsrechtelijke regels?

---

¹ M. BRUSORIO-AILLAUD, *Droit des Personnes et de la Famille*, Bruxelles, Larcier, 2012, 241; J. GERLO, G. VERSCHULDEN, *handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 307; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 416.

² J. GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 307.

³ F. SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 188.

Eenmaal tot de beantwoording van de hoofdvraag wordt overgegaan komen volgende aanvullende vragen aan bod:

- Hoe komt men tot de huidige oplossing van de onderzoeksvraag? Welke beweegredenen zetten aan tot deze oplossing? Waarom is de regeling op deze manier tot stand gekomen?
- Hoe wordt de problematiek van het huwelijk aangepakt in België - Turkije (rechtsvergelijkend aspect)?
- Is de huidige aanpak van de problematiek in België adequaat en doeltreffend, of moet de regeling inzake het huwelijk bijgestuurd worden? Welke stappen zouden er ondernomen kunnen worden om de regeling efficiënter te maken indien nodig?

III. Onderzoeksmethode

Dit werk vormt een rechtswetenschappelijk werk en daardoor zal er in eerste instantie een klassieke bronnenstudie plaatsvinden. Om het rechtsvergelijkend luik te kunnen optimaliseren zal er naast wetgeving ook rechtsleer en rechtspraak bestudeerd worden.

IV. Onderzoeksplan

Reeds in de probleemstelling werd een definitie gegeven van het huwelijk. Het huwelijk is al een eeuwenoud instituut. Hugo de Groot noemde het huwelijk *'een verzameling van man en de wijf tot een gemeen leven, medebrengeende een wettelickgebruick van malkanderslichaem'*⁴ De dag van vandaag speelt het huwelijk nog steeds een belangrijke rol in onze samenleving.

Aangezien het huwelijk nog steeds een belangrijke rol speelt is het de bedoeling om in eerste instantie een beeld te schetsen over de toepasselijke wetgeving en de belangrijke evoluties die werden doorgevoerd. Vervolgens is er een rechtsvergelijkend luik waarin een duidelijk onderscheid gemaakt zal worden tussen de wettelijke regelingen van België en Turkije.

Het onderzoek tracht ook verduidelijking te brengen in de procedure die men moet volgen als men wilt huwen. Tenslotte wordt het onderzoek afgesloten met een besluit waarin alle bevindingen zullen worden verwerkt, meer bepaald verschillen, positieve en negatieve punten.

---

⁴ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013,416.

Hoofdstuk 2.1: Situering

1. De mens ontwikkelt affectieve gevoelens jegens zijn medemensen. Daarnaast heeft de mens behoefte om zijn seksualiteit te ontplooiën. Wanneer deze affectieve gevoelens zoals de seksuele aantrekkingskracht wederkerig zijn, kan tussen de betrokkenen een relatie ontstaan. Indien deze relatie een duurzaam karakter heeft kan eventueel een samenlevingsvorm tot stand worden gebracht.⁵ Er bestaan verschillende samenlevingsvormen, maar één ervan komt veruit het meest voor binnen de Europese maatschappij. De bestendige samenleving van één man met één vrouw. Een andere, kleinere groep verkiest eerder een vorm van tweerelatie met een persoon van hetzelfde geslacht. Het is ook mogelijk om op bestendige wijze samen te wonen met familieleden. Bij deze samenleving ontbreekt evenwel de seksuele component.⁶

2. België kent drie verschillende samenlevingsvormen.⁷ Als eerste is er de feitelijke samenwoning. Deze samenlevingsvorm valt buiten het kader van het huwelijk of de wettelijke samenwoning⁸ en wordt dikwijls omschreven met de term concubinaat.⁹ Men gaat dus feitelijk samenwonen met een andere persoon en men zal gezamenlijk instaan voor het huishouden.¹⁰ Het bestaan van de feitelijke samenwoning is niet verbonden aan wettelijke grond- of vormvoorwaarden.¹¹ Het Belgisch recht verbiedt de feitelijke samenwoning niet maar erkent het evenmin als een bron van specifieke rechtsverhouding.¹² 'Les concubins se passent de la loi, la loi se désintéresse d'eux' dit gezegde toont aan dat de wetgever deze vorm van samenleving zoveel mogelijk buiten beschouwing heeft willen laten en daarom ook heel lang geen aandacht heeft besteed aan de feitelijke samenwoning.¹³ Het feit dat er geen wettelijke omkadering van een feitelijke samenwoning voorhanden is betekent niet dat de feitelijke samenwoning geen rechtsgevolgen teweeg kan brengen.¹⁴ Indien er problemen rijzen zal het gemeen recht evenwel van toepassing zijn.¹⁵

De tweede samenlevingsvorm die België kent is de wettelijke samenwoning. Deze samenlevingsvorm is een privaatrechtelijke instelling die toch een minimale rechtsbescherming biedt aan een, al dan niet op seksualiteit gesteunde, samenlevingsrelatie tussen twee personen. Tot deze samenlevingsvorm wordt toegetreten op basis van een vormelijk contract.¹⁶ Het gaat met andere woorden om een instituut dat

---

⁵ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 412.

⁶ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 412.

⁷ F. SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 500.

⁸ F. SWENNEN, *Familierecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 293; F. SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 500.

⁹ M., BRUSORIO-AILLAUD, *Droit des Personnes et de la Famille*, Bruxelles, Larcier, 2012, 251; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 829.

¹⁰ F., SWENNEN, *Familierecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 293; F. SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 500.

¹¹ F., SWENNEN, *Familierecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 296; F. SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 501; G. BAETEMAN, *Overzicht van het personen en gezinsrecht*, Deurne, Kluwer, 1993, 559; W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH, K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, 383.

¹² G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 829.

¹³ W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH, K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, 383; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 829.

¹⁴ G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 829; F., SWENNEN, *Familierecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 296-297.

¹⁵ G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 830.

¹⁶ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 425.

geïnspireerd is op het huwelijk, maar in mindere mate wettelijk is geregeld.¹⁷ Doordat de wettelijke samenwoning in mindere mate dan het huwelijk wettelijk geregeld is, bestaat er binnen deze samenlevingsvorm een ruimere contractuele vrijheid.¹⁸ De wetgever heeft een definitie van de wettelijke samenwoning opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, volgens deze bepaling moet onder de wettelijke samenwoning worden verstaan: 'De toestand van samenleven van twee personen die een verklaring hebben afgelegd overeenkomstig artikel 1476'.¹⁹

De derde samenlevingsvorm die België kent betreft het huwelijk. Deze vorm zal eveneens de kern van dit onderzoek uitmaken in rechtsvergelijkend perspectief met het Turks recht. Het huwelijk overeenkomstig het Belgisch huwelijksrecht heeft grondige evoluties gekend doorheen de jaren. Deze evolutie heeft betrekking gehad op het aangaan, de inhoud en de beëindiging van het huwelijk.²⁰ Er zal een rechtsvergelijking plaatsvinden zodat de onderlinge gelijkenissen en/of verschillen beter aan bod komen. Dit om uiteindelijk vast te kunnen stellen welk rechtstelsel de betere regeling heeft uitgevoerd.

3. De nadruk kan worden gelegd op het feit dat elke samenlevingsvorm die het Belgische recht rijk is een strikt private aangelegenheid uitmaakt. De overheid heeft evenwel ervoor gekozen om een wettelijk kader te ontwikkelen gelet op het maatschappelijk belang ervan. De wettelijke omkadering van het huwelijk is terug te vinden in het Burgerlijk Wetboek.

4. Indien men op zoek gaat naar de samenlevingsvormen in Turkije komt men al snel tot de vaststelling dat er buiten het huwelijk geen ander samenlevingsvorm wettelijk wordt geregeld. Turkije kent in tegenstelling tot België geen wettelijke of feitelijke samenwoning. Het huwelijk wordt als enige geldige samenlevingsvorm aangemerkt.²¹ De wettelijke bepalingen omtrent het huwelijk zijn in tegenstelling tot België omvangrijker. Als primaire bron is er het Turks Burgerlijk Wetboek, maar daarnaast wordt het huwelijk verder uitgewerkt in het huwelijksreglement en andere wetgevende bronnen.²²

Hoofdstuk 2.2: Algemene beschouwingen omtrent het huwelijk

Afdeling 2.2.1: Juridische aard en begripsbepaling

5. Het huwelijk is een eeuwenoude samenlevingsvorm.²³ Overeenkomstig het Belgisch recht wordt het huwelijk doorgaans gezien als een instituut waartoe twee personen uit vrije wil toetreden door middel van een vormgebonden overeenkomst, dat hoofdzakelijk dient om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.²⁴ Er is dus sprake van een vrije wil om te kunnen contracteren. Gezien het feit dat de wettelijke bepalingen omtrent het huwelijk geregeld worden in het Burgerlijk Wetboek zijn er echter een aantal strikte voorwaarden aan gekoppeld. Deze zijn van dwingend aard. Hierdoor komt de vrije wil om te kunnen contracteren in gedrang.²⁵

¹⁷ G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, p.807.

¹⁸ G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, p.807.

¹⁹ Art. 1475 § 1 BW; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 807; F., SWENNEN, *Familierecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 296-297; F. SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 490.

²⁰ F. SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 395.

²¹ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 7.

²² A. KILICOĞLU, *Medeni hukuk temel bilgileri*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 43.

²³ C. ASSERS, *Personen en familierecht*, Deventer, Kluwer, 2010, 121.

²⁴ J. GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 307; G.VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 409; P. SENAEVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 416; F. SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 188.

²⁵ J. GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 307; G.VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 409.

6. De Belgische wetgever heeft het huwelijk niet gedefinieerd in het Burgerlijk Wetboek.²⁶ Het Belgisch positief recht beschouwt het huwelijk echter bij definitie als:²⁷ *'Een privaatrechtelijke instelling die rechtsbescherming verleent aan een op seksualiteit gesteunde bestendige levensgemeenschap tussen twee personen en waartoe wordt toegetreden op basis van een vormelijk contract'*.²⁸ Met andere woorden: het huwelijk vormt een plechtig contract waarbij twee personen hun levens verenigen in een wettelijke instelling.²⁹ Deze instelling heeft tot doel een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.³⁰ Uit de hierboven omschreven definitie worden de volgende elementen afgeleid die kenmerkend zijn voor het huwelijk in de Belgische maatschappij.³¹

- Het betreft een geïnstitutionaliseerde vorm van menselijke samenleving. Een loutere registratie van een samenleving tussen twee personen is derhalve niet voldoende.
- Het betreft een samenlevingsvorm die gebaseerd is op seksualiteit. Dit instituut kan niet worden aangegaan tussen personen met een te nauwe verwantschap aangezien het incestverbod een universeel kenmerk betreft binnen het huwelijk.
- Het huwelijk vormt een duurzame gemeenschap tussen twee personen waardoor er een zekere vorm van exclusiviteit tussen de partners aanwezig moet zijn. Het Belgische rechtsstelsel gaat uit van een monogaam huwelijk. Er zal dus geen tweede huwelijk kunnen aangegaan worden vóór de ontbinding van het eerste.³²
- Het huwelijk creëert niet louter een juridische band tussen de partners, die gepaard gaat met bepaalde rechten en plichten. Het legt de partners eveneens een levensgemeenschap op.
- Het huwelijk betreft een instelling die een bestendige levensgemeenschap inhoudt m.a.w. geen tijdelijke. Deze gemeenschap hoeft niet noodzakelijk levenslang te zijn.
- Het betreft een strikt contractuele instelling, d.w.z. dat het huwelijk slechts tot stand kan komen op basis van een wettelijk kader waar de partijen een overeenkomst aangaan.

7. Net zoals in het Belgisch Burgerlijk Wetboek wordt er in het Turks Burgerlijk Wetboek geen definitie voorzien van het huwelijk.³³ De rechtsleer heeft het huwelijk getracht te definiëren als volgt: *'Tam ve surekli bir hayat ortakligi olusturmak uzere ayri cinsten iki kisinin hukuken gecerli olan bir sekilde birlesmesi olarak tanimlanmaktadir'*.³⁴ Een letterlijke vertaling zou het volgende opleveren: *'Een volledig en voortdurend levenspartnerschap dat wordt aangegaan door twee personen van een verschillend geslacht na het doorlopen van een geldige en wettelijke procedure'*.³⁵

8. Uit de hierboven omschreven definitie overeenkomstig het Turks recht zijn de volgende twee elementen kenmerkend. Enerzijds het levenspartnerschap en anderzijds het volledige en voortdurende karakter.³⁶

²⁶ Y. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 330.

²⁷ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 115.

²⁸ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 451.

²⁹ R. DEKKERS, A. WYLLEMAN, *Hanboek burgerlijk recht Deel I Personenrecht Familierecht*, Antwerpen, Intersenta, 2009, 143.

³⁰ Art. 146bis BW.

³¹ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 451-453.

³² Art. 147 BW.

³³ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 46.

³⁴ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 58; M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 11.

<http://www.ankarabarasu.org.tr/siteiler/ankarabarasu/hgdmakale/2006-1/12.pdf>

³⁵ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 49.

³⁶ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 58.

Door het aangaan van het huwelijk ontstaat er tussen de gehuwden een levenspartnerschap. Dat wil zeggen dat indien twee personen van verschillend geslacht besluiten om in het huwelijksbootje te stappen, de relatie niet louter mag berusten op het seksueel contact. Het partnerschap moet tegelijkertijd betrekking hebben op alle aspecten van het leven. De achterliggende redenering van dit 'levenspartnerschap' berust op het feit dat de partners elkaar tijdens goede en slechte tijden dienen te steunen. De steun die de partners elkaar verlenen kan naast het moreel aspect ook het financieel aspect omvatten. De echtgenoten zullen elkaar bijvoorbeeld hulp en bijstand verlenen om te kunnen voldoen aan het levenspartnerschap.³⁷

Vervolgens wordt er aangegeven dat het huwelijk een volledig en voortdurend partnerschap voortbrengt. Door deze bepaling kan men slechts een huwelijk aangaan met het oog op een langdurige relatie. Een huwelijk dat wordt aangegaan voor een bepaalde duur zal bijgevolg niet voldoen aan de kenmerken en zal worden uitgesloten.³⁸

9. Het niet definiëren van het huwelijk in het Turks Burgerlijk Wetboek heeft aanleiding gegeven tot verschillende interpretatiemogelijkheden inzake de juridische aard van het huwelijk.³⁹ In Turkije ontstonden er hierdoor 3 strekkingen namelijk het 'Sözlesme görüşü', 'Kurum görüşü', en het 'Sart tasarruf görüşü'.⁴⁰

Volgens de eerste strekking, het 'Sözlesme görüşü', vormt het huwelijk een burgerlijke wettelijke overeenkomst.⁴¹ Het Hoogerechtshof, onder andere, volgt deze strekking en heeft in zijn rechtspraak reeds meerdere malen aangegeven dat het huwelijk een overeenkomst is.⁴² De aangehaalde motivering leert ons dat er een overeenkomst tot stand komt naar aanleiding van de wederzijdse toestemming van de verloofden om een huwelijk te sluiten.⁴³ De toestemming waarvan sprake dient op een uitdrukkelijke manier kenbaar gemaakt te worden volgens de wettelijke bepalingen.⁴⁴ De huwelijksovereenkomst doet bepaalde rechten ontstaan in hoofde van de gehuwden jegens elkaar. Deze overeenkomst betreft echter een huwelijksovereenkomst *sui generis*,⁴⁵ het is met andere woorden niet mogelijk om de huwelijksovereenkomst te koppelen aan een voorwaarde of een termijn.⁴⁶

De tweede strekking verdedigt het 'Kurum görüşü'⁴⁷ en wordt vooral verdedigd door de rechtsleer.⁴⁸ Volgens deze strekking wordt het huwelijk niet beschouwd als een overeenkomst, maar eerder als een instelling die ontstaat na het jawoord.⁴⁹ De rechtsgeleerden zijn van oordeel dat de inhoud van een

³⁷ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 58.

³⁸ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 58.

³⁹ Letterlijke vertaling: Evlenmenin hukuki mahiyeti.

⁴⁰ M. DURAL, T. ÖGUZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 46-47; T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 60.

⁴¹ Letterlijke vertaling: Medenî hukuk sözleşmesi.

⁴² YG. İct. Bir Kar. 14.06.1965, 3/3 RG. 15.07.1965, S. 12049; Yarg. HGK., T. 14.6.1965, 1965/3 E., 1965/3 K., 13.3.2013 tarihinde www.kanunum.com/Yargitay/19653/Ictihatleri_Birlestirme_HGK_1965-3_E_19653_K_14061965_T_xxxvid334414_xamid334414_search;

<http://www.ankarabarasu.org.tr/siteler/ankarabarasu/tekmakale/2013-1/2013-1-5.pdf> (pg 133)

⁴³ M. DURAL, T. ÖGUZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 46; Dig. 50, 17, 30.

⁴⁴ Art. 142 TBW; F., İBİLİ, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

⁴⁵ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 60.

⁴⁶ <http://www.ankarabarasu.org.tr/siteler/ankarabarasu/tekmakale/2013-1/2013-1-5.pdf> (pg 133)

⁴⁷ Wordt ook Müessesese genoemd.

⁴⁸ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 60.

⁴⁹ M. DURAL, T. ÖGUZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 46.

overeenkomst in principe vrij door de partijen bepaald wordt. Maar net zoals in het Belgisch recht wordt ook in het Turks recht deze vrije wil om te contracteren genuanceerd. Het statuut van het huwelijk is wettelijk verankerd in het Turks Burgerlijk Wetboek en het huwelijksreglement. De nuancering, waarvan sprake, bewerkstelligt het ontstaan van strikte grond- en vormvereisten. Hierdoor is er volgens deze strekking geen sprake van een overeenkomst, maar eerder een instelling.⁵⁰

Volgens de derde strekking, het 'Sart tasarruf görüşü', maakt het huwelijk noch deel uit van het administratief recht noch van het verbintenissenrecht. De regelgeving omtrent het huwelijk is op algemene en objectieve wijze bepaald door de overheid. Deze bepalingen zijn van dwingend recht. Met andere woorden, de partijen kunnen hier niet van afwijken. Het is niet zozeer de wil van de partners die hen een toegang verlenen tot het huwelijksstatuut maar eerder de verklaring van de huwelijksambtenaar. Professor Saymen is een sterke voorstander van het 'sart tasarruf görüşü', maar deze strekking heeft tot op heden geen succes gekend in de Turkse rechtspraak.⁵¹

10. Voor de nieuwe huwelijksreglementering⁵², die aangenomen werd op 29 december 2014 en gepubliceerd in het Turks staatsblad op 10 februari 2015, ging men ervan uit dat de hierboven opgesomde strekkingen elkaar niet uitsluiten. Het betreft eerder een verschillende zienswijze van het huwelijk. Volgens de overgrote meerderheid van de Turkse rechtspraak werd er reeds aangenomen dat het huwelijk een burgerlijk wettelijke overeenkomst uitmaakte.⁵³ Met de komst van de nieuwe huwelijksreglementering wordt er een wettelijk kader voorzien. Tevens wordt er door deze wettelijke omkadering duidelijkheid geschapen omtrent de juridische aard van het huwelijk.⁵⁴

Verder legt de nieuwe huwelijksreglementering de partners op om een 'evlilik ehliyet belgesi' te bekomen. Het betreft een document dat de aanstaande gehuwden moeten bekomen waarin vastgesteld wordt dat de partijen voldoen aan de wettelijke voorschriften en dat er geen strijdigheid bestaat om te kunnen huwen.⁵⁵

Afdeling 2.2.2: Burgerlijk huwelijk versus het religieus huwelijk

11. Indien de partijen in België een kerkelijk huwelijk wensen, zal het burgerlijk huwelijk steeds hieraan voorafgaan.⁵⁶ Het is echter al voldoende een burgerlijk huwelijk te laten voltrekken om te voldoen aan de wettelijke vereisten. Dit houdt in dat de wet zich niet inlaat met de persoonlijke beleving van de huwelijksrelatie, die ook gesteund kan zijn op de persoonlijke godsdienstige inzichten. Dit was niet altijd het geval. Het rooms-katholieke canonieke recht heeft jarenlang een grote invloed gehad op de Belgische rechtsorde inzake het huwelijk. Dit zorgde voor bepaalde godsdienstige invloeden binnen het recht van indertijd. Deze invloeden zijn de dag van vandaag sterk verminderd.⁵⁷ Bijgevolg kan het kerkelijk

⁵⁰ <http://www.ankarabarasu.org.tr/siteler/ankarabarasu/tekmakale/2013-1/2013-1-5.pdf> (pg 133-134, geraadpleegd op 12/02/2015); T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 60.

⁵¹ YG. İct. Bir. Kar. 14.6.1965, RG. 15.7.1965, S. 12049; T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 60-61.

⁵² Letterlijke vertaling: Evlilik yönetmeliği.

⁵³ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 61; Letterlijke vertaling: Medenî hukuk sözleşmesi.

⁵⁴ <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/02/20150210-4.htm> (geraadpleegd op 12/02/2015)

⁵⁵ <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/02/20150210-4.htm>

⁵⁶ Art. 21 lid 2 Gw; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 417; J. GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 307; G.VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2010,409.

⁵⁷ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 417-418.

huwelijk in tegenstelling tot het burgerlijk huwelijk louter gezien worden als een bijkomende ceremonie die geen waarde heeft volgens de wet.⁵⁸ Hieraan is zelfs een strafrechtelijke bepaling verbonden. Wanneer de priester deze regel, zoals omschreven in artikel 21 lid 2 van de Grondwet, niet naleeft kan hij strafbaar gesteld worden.⁵⁹ Deze bepaling is niet opgenomen in de grondwet om de kerken en andere religieuze overheden in hun vrijheid omtrent het sluiten van huwelijksverbintenissen te beknotten. De achterliggende redenering betrof het feit dat de gelovigen zich eventueel zouden kunnen onttrekken aan het burgerlijk huwelijk. Daarbovenop kan deze bepaling als een uitvloeisel aanzien worden van de scheiding tussen Kerk en Staat die hoog in het vaandel wordt ervaren in de moderne rechtsstaat.⁶⁰

12. Turkije kent een gelijkaardige wettelijke regeling.⁶¹ De imam,⁶² die het religieus huwelijk voltrekt zonder de geldige documenten op te vragen, zal strafrechtelijk gesanctioneerd worden. Deze sanctie omvat een gevangenisstraf van minimum twee tot maximum zes maanden.⁶³ Een verschil met de Belgische regeling is dat niet enkel de imam, maar ook de personen die een religieus huwelijk aangaan zonder dat dit is voorafgegaan door het burgerlijk huwelijk strafbaar gesteld zullen worden.⁶⁴ Hen kan eveneens een straf opgelegd worden van minimum twee tot maximum zes maanden.⁶⁵ Maar indien zij toch overgaan tot het burgerlijk huwelijk zal het Openbaar Ministerie de zaak seponeren waardoor de strafsancie niet meer geldt voor de gehuwden.⁶⁶ Met andere woorden, de gehuwden ontlopen hun straf door het later aangaan van hun burgerlijk huwelijk terwijl de imam of ander religieus geleerde toch nog vervolgd zal worden.⁶⁷

Aangezien de Turkse inwoners voor meer dan 90% de Islam beleven⁶⁸, kan men onterecht er van uitgaan dat deze strafsancie enkel geldt voor de imam. In het Turks Strafwetboek wordt er thans geen onderscheid gemaakt tussen religies. Artikel 230 van het Turks Strafwetboek geldt evenzeer voor de priester, rabbijn of eender welke geleerde die bevoegd is om een religieus huwelijk te voltrekken.⁶⁹

13. Ondanks de wettelijke omkadering en de strafbepalingen in het Turks Burgerlijk Wetboek (hierna afgekort TBW), wordt er de dag van vandaag nog steeds misbruik gemaakt van het religieus huwelijk om het burgerlijk huwelijk te kunnen omzeilen. Dit kan echter nefaste gevolgen teweegbrengen voor de vrouw. Zij zal in deze omstandigheden meestal economisch afhankelijk worden van de man. De Turkse wetgeving kent in deze gevallen trouwens geen enkele rechten toe aan de vrouw die verlaten wordt door haar man. Zij kan bijvoorbeeld geen onderhoudsgeld eisen noch zal ze kunnen genieten van zijn erfenis.⁷⁰

---

⁵⁸ R. DEKKERS, A. WYLLEMAN, *Handboek burgerlijk recht Deel I Personen- en Familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2009, 143.

⁵⁹ Art. 267 Sw; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 417; J. GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 307; G.VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 409.

⁶⁰ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 418.

⁶¹ Art. 143 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

⁶² Soort islamitische geleerde.

⁶³ Art. 230 lid 6 TSw.

⁶⁴ A. KILICOGLU, *Medenî hukuk temel bilgiler*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 69.

⁶⁵ Art. 230 lid 5 TSw.

⁶⁶ A. KILICOGLU, *Medenî hukuk temel bilgiler*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 70.

⁶⁷ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2005, 71; Ö. GENCCAN, *Aile hukuku*, Ankara, Yetkin Yayinlari, 2011, 352.

⁶⁸ Onderzoek werd uitgevoerd door PEW Research center:

<http://www.toplumsalhafiza.com/fotogaleri.php?HID=1031&Sayfa=1#.VLeLquk5Bjo>

⁶⁹ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2005, 70.

⁷⁰ F. FEYZIOGLU, *Aile hukuku, B.3*, Istanbul, 1986, Beta, 78.

14. Hieronder een kort overzicht van enkele belangrijke uitspraken die op nationaal, Europees en internationaal vlak ter sprake kwamen met betrekking tot het religieus huwelijk.

Het Hoogerechtshof heeft in 2006⁷¹ een arrest verbroken van de '*Bünyan Asliye Hukuk Mahkemesi*'⁷² te Kayseri. Het betrof in eerste aanleg een vrouw die naar aanleiding van het overlijden van haar echtgenoot haar huwelijk wou laten erkennen. De rechtbank heeft de vordering aangenomen en beslist dat er een geldig huwelijk aanwezig was. Aangezien er geen hoger beroep werd aangetekend kreeg het arrest kracht van gewijsde. Het Ministerie van justitie diende vervolgens toch een verzoek in bij het Hoogerechtshof⁷³ en verzocht dat het arrest ten voordele van de juiste toepassing van de wetgeving verbroken moest worden. Het Hoogerechtshof heeft naar aanleiding van dit verzoek het arrest van de lagere rechtbank in beraad genomen en uiteindelijk verbroken. Als motivatie gaf het Hoogerechtshof aan dat '*Volgens het Turks Burgerlijk Wetboek een huwelijk wordt aangegaan bij de daartoe bestemde instantie*'⁷⁴, '*voor de huwelijksambtenaar*'⁷⁵ en in het bijzijn van twee meerderjarige handelingsbekwame getuigen.⁷⁶ Vervolgens vraagt de huwelijksambtenaar aan de aanstaande echtgenoten om *klaarblijkelijk hun wil te kennen te geven. Indien de aanstaande echtgenoten op deze vraag mondeling bevestigend antwoorden zal het huwelijk worden voltrokken.*'⁷⁷ Aangezien er in dit geval geen rechtsgeldig huwelijk tot stand werd gebracht volgens de wettelijke voorschriften zal er tevens geen sprake zijn van een huwelijk.

Aan het Turks Grondwettelijk Hof⁷⁸ werd de vraag gesteld of artikel 230 lid 4 van het Turks Strafwetboek in overeenstemming was met de Grondwet.⁷⁹ Volgens deze bepaling zal elke man of vrouw die een religieus huwelijk sluit voorafgaand aan de sluiting van het burgerlijk huwelijk strafrechtelijk gesanctioneerd worden. Het Hof antwoordde hierop dat het bestreden artikel het religieus huwelijk niet uitsluit indien dit gebeurt na het burgerlijk huwelijk, men kan met andere woorden nog steeds opteren voor het religieus huwelijk na de voltrekking van het burgerlijk huwelijk. Daardoor wordt het verbod op het religieus huwelijk alvorens het burgerlijk huwelijk niet in strijd geacht met de Grondwet.

Op vlak van Internationaal Privaatrecht kan de erkenning van een Turks religieus huwelijk moeilijkheden opleveren. Het arrest geveld door de rechtbank van Haarlem (Nederland) in 2003 betrof volgende feiten: een man van Turkse origine reeds burgerlijk gehuwd in Turkije met een Turkse vrouw probeerde een religieus huwelijk, gesloten met een andere vrouw, te laten erkennen overeenkomstig het Nederlands recht. Gezien het religieus huwelijk, gesloten voor het burgerlijk huwelijk, nietig was volgens Turks recht kon de rechtbank niet overgaan tot de erkenning.⁸⁰

Tenslotte een vonnis van het EHRM: S.Y., die beschikt over de Turkse nationaliteit, trouwt met Ö.K. op basis van een religieuze ceremonie. Vervolgens sterft Ö.K. en na zijn overlijden bevalt S.Y. van haar

⁷¹ Yargıtay 2. Hukuk dairesinden, 2004/12773 karar 2004/14480.

⁷² Benaming van de rechtbank.

⁷³ Volledige benaming: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı.

⁷⁴ *Evlendirme dairesi*, letterlijk: het huwelijkskantoor.

⁷⁵ *Evlendirme memuru*, letterlijk: ambtenaar die het huwelijk voltrekt.

⁷⁶ Art. 141 TBW; F., İBİLİ, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

⁷⁷ Art. 142 TBW; F., İBİLİ, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

⁷⁸ Letterlijke vertaling Turks Grondwettelijk hof: T.C. Anayasa Mahkemesi.

⁷⁹ Anayasa Mahkemesi 24/11-1999, nr. 1999/27,42; <http://www.anayasa.gov.tr/en/content/detail/217/>

⁸⁰ RB. Haarlem 14-10-2003, NIPR 2004/123.

zesde kind E. S.Y. stelt een verzoek in om haar huwelijk te laten erkennen en de afstamming van E. te laten vaststellen. De rechtbank stelt de afstamming van E. vast, maar weigert het verzoek om het huwelijk te erkennen. Verder stelt S.Y. een verzoek in om de rechten (pensioen en verzekering) van haar overleden echtgenoot te laten overgaan op haar zelf en de dochter. Dit werd eveneens geweigerd aangezien er geen geldig huwelijk aanwezig was. Deze zaak kwam uiteindelijk voor het EHRM. De verzoeker baseert zich op artikel 8 van het EVRM die het recht op privé-en familielevens waarborgt. Het Hof heeft geoordeeld dat *'Het verschil in behandeling tussen gehuwde en niet-gehuwde paren met betrekking tot uitkeringen die toekomen aan de nabestaanden gericht is op de bescherming van het traditionele gezin op basis van de banden van het huwelijk en daardoor legitiem en gerechtvaardigd is'*. Bijgevolg heeft het Hof geoordeeld dat er geen sprake is van een schending van artikel 8 EVRM'.⁸¹

Afdeling 2.2.3: Tussentijds besluit inzake de beschouwingen omtrent het huwelijk.

15. Het Belgisch recht vergelijkend met het Turks recht, inzake het huwelijk, laat ons op dit moment het volgende besluiten:

In beide gevallen wordt er aangenomen dat het huwelijk een duurzame levensgemeenschap creëert, met dien verstande dat duurzaam aanzien wordt als levenslang. Hier bestaat één uitzondering op, namelijk de mogelijkheid tot ontbinding via echtscheiding. Deze ontbinding kan enkel voltrokken worden na het voldoen aan de wettelijke vereisten.

Het Belgisch recht spreekt in het huwelijksrecht over *'twee personen'* terwijl het Turks recht expliciet vermeldt dat het huwelijk enkel en alleen kan aangegaan worden tussen twee personen van een verschillend geslacht. Hieruit kunnen we concluderen dat het een tegenstelling tot Turkije in België mogelijk is om te huwen met personen van hetzelfde geslacht.⁸²

16. Tot slot kunnen we vaststellen dat, hoewel Turkije een Islamitische staat is, ze zeer sterke Westerse invloeden kent. Dit vertaalt zich ook naar de wetgeving. Bepaalde verschilpunten zijn echter zodanig groot dat het enkel kan verklaard worden aan de hand van zowel culturele als geloofsovertuigende redenen.

17. Inzake het burgerlijk versus religieus huwelijk werd reeds vastgesteld dat een religieus huwelijk geen rechtsgevolgen met zich kan meebrengen. Dit kan een aanleiding zijn voor onbillijke situaties en consequenties die één van de partijen ernstig zal benadelen. Deze consequenties hebben vaak betrekking op de vrouwen die economisch achtergesteld zijn en afhankelijk zijn van hun man. Zij worden vaak het slachtoffer van het religieus huwelijk. Er bestaat geen mogelijkheid voor hen om aan te kloppen bij de rechtbank of om hun rechten te doen gelden eens gehuwd zijnde.

18. Naar aanleiding van een onderzoek dat gevoerd werd in het jaar 2006 door het *'Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'*⁸³, is besloten dat 85,9 procent van de huwelijken zowel een burgerlijk als religieus huwelijk heeft aangegaan, 9,7 procent enkel een burgerlijk huwelijk en 3,7

---

⁸¹ EHRM (Grote Kamer), 2/11/2010, nr. 3976/05, Seriyeye Yigit/ Turkije.

⁸² *Infra* 24, nr. 36.

⁸³ Een gouvernementele instelling die onderzoeken voeren naar het gezin en het sociaal leven. <http://ailetoplum.aile.gov.tr/data/542936a3369dc32358ee2a94/aile5.pdf>

procent enkel een religieus huwelijk heeft aangegaan.⁸⁴ Deze cijfers tonen aan dat er de dag van vandaag nog steeds een klein deel van de bevolking eerder zijn voorkeur geeft aan enkel een religieus huwelijk.

Wetende dat dit tot ernstige gevolgen kan leiden durven sommigen toch zo een groot risico te nemen en enkel te kiezen voor het religieus huwelijk. De reden hiervoor is terug te vinden in de geschiedenis van Turkije. Op 17 februari 1926 werd het Turks Burgerlijk Wetboek aangenomen in het 'Türkiye Büyük Millet Meclisi'⁸⁵ (afgekort TBMM), het trad in werking op 4 oktober 1926. Met de inwerkingtreding werd het burgerlijk huwelijk verplicht gesteld maar kwam er ook een bepaling dat polygamie verbod. Het Turks Burgerlijk Wetboek heeft zijn mosterd gehaald uit het Zwitserse Zivilgesetzbuch (hierna ZGB) van 1912.⁸⁶ Voor vele Turkse inwoners kwam deze wetgeving in strijd met de regels van hun geloof. Dit kan al één verklaring zijn. Volgens de islamitische regels kan een man namelijk onder bepaalde voorwaarden meerdere huwelijken sluiten. Maar voor vele mannen wordt dit louter als een excuus gebruikt om het verbod van polygamie te omzeilen. Een tweede reden kan worden gezocht in de armoede. Vrouwen die economisch niet goed gesteld zijn en nood hebben aan hulp kunnen deze vorm van huwelijk zien als een redding maar zijn vaak niet op de hoogte hetgeen de wettelijke regels betreft. Hierdoor kunnen ze eerder als een slachtoffer gekenmerkt worden. In een derde, meer trieste, mogelijkheid betreft het een minderjarig kind dat, volgens het recht, niet in het huwelijk kan treden maar vaak hiertoe gedwongen wordt.

Helaas gebeurt dit allemaal nog steeds anno 2015.

19. Hoe kan men tegemoet komen aan deze problematiek? Men heeft reeds een goede wettelijke basis voorzien maar dit is niet voldoende om de misbruiken hieromtrent te bestrijden. Een betere controle is bijgevolg cruciaal.

20. In België kent men deze problematiek niet aangezien hier niet dezelfde culturele invloed gekend is. Dit kan eveneens de afname van het aantal kerkelijke huwelijken verklaren.

---

⁸⁴ Zie grafiek pagina 19 van het onderzoek:

<http://ailetoplum.aile.gov.tr/data/544f6ddd369dc328a057d01c/aileyap%C4%B1s%C4%B1%202006%20.pdf>

⁸⁵ Vertaling: The Grand National Assembly

⁸⁶ <https://www.law.kuleuven.be/personal/mstorme/Rechtsvergelijking6a.pdf>

Hoofdstuk 3.1: Grondvereisten

Afdeling 3.1.1: Inleiding

21. In het voorgaande hoofdstuk werd er reeds een weergave gegeven inzake de definitie en enkele elementen die kenmerkend zijn voor het huwelijk. Een geldig huwelijk wordt afhankelijk gemaakt van bepaalde voorwaarden die opgenomen zijn in het Burgerlijk Wetboek⁸⁷. In dit hoofdstuk zal er dieper worden ingegaan op deze voorwaarden.

22. Bij het nader bekijken van de grondvereisten die vereist zijn bij het huwelijk in de Belgische wetgeving zal er een opsplitsing gemaakt worden in vier categorieën. Deze categorieën zullen als volgt behandeld worden, namelijk:⁸⁸

1. Bekwaamheidsvereisten in hoofde van elk der partners.
2. Bekwaamheidsvereisten m.b.t. de verhouding tussen de partners.
3. Toestemming van de partijen.
4. Instemming vanwege anderen dan de contractspartijen.

23. Binnen de Turkse huwelijkswetgeving wordt er in het algemeen een opsplitsing gemaakt tussen twee grote categorieën namelijk, '*maddi sartlar*' (grondvereisten) en '*sekli sartlar*' (vormvereisten). Deze twee categorieën vormen samen de voorwaarden van het huwelijk. Aangezien de grondvereisten om te kunnen huwen zijn opgenomen in de afdeling van '*maddi sartlar*' zal dat hierna behandeld worden terwijl de tweede categorie '*sekli sartlar*' aan bod zal komen in hoofdstuk 3.2.⁸⁹

24. De grondvereisten '*maddi sartlar*' worden binnen de Turkse wetgeving op hun beurt nog eens onderverdeeld in twee subcategorieën, met name:⁹⁰ 'Evlenme ehliyeti' (huwelijksbevoegdheid) en 'Evlenme engelleri' (huwelijksbeletselen).⁹¹ Deze onderverdeling kunnen we eveneens terugvinden in het TBW, het eerste hoofdstuk van het TBW wordt gewijd aan het huwelijk terwijl het tweede hoofdstuk over de huwelijksbevoegdheid en huwelijksbeletselen handelt.⁹²

Aangezien het huwelijk een overeenkomst betreft is het ten eerste noodzakelijk dat men bevoegd is tot het aangaan van dergelijke overeenkomst. De bevoegdheid om te kunnen huwen wordt afhankelijk gemaakt van enkele punten. Men moet namelijk beschikken over een onderscheidingsvermogen en de wettelijk bepaalde leeftijd bereikt hebben. Indien een persoon die beschikt over een onderscheidingsvermogen, maar nog niet de opgegeven wettelijke leeftijd bereikt heeft of iemand die onder curatele gesteld is, zal er in deze gevallen de toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger vereist zijn om huwelijksbevoegd te kunnen zijn.⁹³

---

⁸⁷ Zowel het Belgisch als het Turks Burgerlijk Wetboek.

⁸⁸ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 428-445.

⁸⁹ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 61.

⁹⁰ A. KILICOGLU, *Medenî hukuk temel bilgileri*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 48; T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 62.

⁹¹ H. VELIDEDEOGLU, *Türk Medenî hukuku, C.II Aile hukuku, B.5*, Istanbul, Filiz Kitap evi, 1965, 56.

⁹² F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 59.

⁹³ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 62.

Ten tweede is er het vereiste dat er geen huwelijksbeletselen aanwezig mogen zijn. Dus kort samengevat zal men volgens het Turks huwelijksrecht een geldig huwelijk kunnen sluiten indien men beschikt over de bevoegdheid om te huwen, maar daarnaast mag er ook geen huwelijksbeletsel aanwezig zijn. Men spreekt hier van een cumulatieve voorwaarde.⁹⁴ Maar er bestaat een verschil in de uitwerking bij de huwelijksbeletselen. Zij zullen niet allemaal dezelfde uitwerking krijgen. Bepaalde huwelijksbeletselen zullen de geldigheid van het huwelijk minder zwaar aantasten als anderen. Daarom heeft de Turkse wetgever ervoor geopteerd om bepaalde huwelijksbeletselen te sanctioneren met een betrekkelijke dan wel een volstrekte nietigheid.⁹⁵ Dit komt uitgebreid aan bod in hoofdstuk 3.3.

Afdeling 3.1.2: Bekwaamheidsvereisten in hoofde van elk der partners

A. *Partners in leven*

25. Voor het aangaan van een huwelijk is het in eerste instantie overeenkomstig het Belgisch recht vereist dat beide partners in leven zijn op het moment van de huwelijksluiting. Het Belgisch rechtstelsel kent geen postuum huwelijk. Het is niet relevant voor de geldigheid van het huwelijk dat men op de hoogte is van een ernstige ziekte waarvan men weet heeft dat hij of zij niet meer lang te leven heeft.⁹⁶ Men kan dan evenzeer het huwelijk laten voltrekken. Belangrijk is dat men ten tijde van de voltrekking van het huwelijk in leven is.⁹⁷

26. Noch in de Turkse wetgeving noch in de literatuur is deze voorwaarde, dat de partners in leven moeten zijn om rechtsgeldig te kunnen huwen, opgenomen. De wetgever achtte deze vereiste niet relevant om op te nemen in de wetteksten aangezien het vanzelfsprekend wordt geacht dat het huwelijk enkel tussen levenden kan worden gesloten. Wat betreft het drager zijn van een ernstige ziekte wordt er in het Turks Burgerlijk Wetboek een huwelijksbeletsel voorzien indien het een overdraagbare ziekte betreft.⁹⁸

27. Volgens het TBW wordt enkel de geestelijke stoornis als een huwelijksbeletsel beschouwd,⁹⁹ bijgevolg vormen de overige ziektes in beginsel geen huwelijksbeletsel.¹⁰⁰ Aangezien het bronnenmateriaal met betrekking tot het huwelijk niet uitsluitend wordt geregeld in het TBW. Is het noodzakelijk om secundaire wetgeving te raadplegen.

Krachtens de *'1593 sayili umumi hifzissihha – wet*¹⁰¹ die werd aangenomen in 1930, werden bepaalde vormen van overdraagbare ziektes ook beschouwd als een huwelijksbeletsel. Het betreft de volgende ziektes namelijk: *'Frenji* (Syfilis), *Bel soguklugu* (gonorroe), *Yumusak sankr* (soort soa) en *Cüzzam ve marazi akliye* (soort geestelijke stoornis)¹⁰². Indien men geen medisch bewijs kan voorleggen dat de betrokken persoon in behandeling is getreden en bijgevolg het risico van de overdraagbaarheid is verdwenen of volledig is genezen, kunnen deze personen geen huwelijk aangaan.¹⁰³ Maar ziektes zoals tyfus, kanker, hersenvliesontsteking, verlamming, aids, het lijden aan een seksuele impotentie of

⁹⁴ A.YARAYAN, *Türk Medenî Hukuku temel bilgiler*, Ankara, Yetkin Yayınları, 234.

⁹⁵ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 72.

⁹⁶ Brussel 16 november 1994, *RTDF* 1995, 62, nr. 1341.

⁹⁷ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 428; F., SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 191.

⁹⁸ A. KILICOGLU, *Medenî hukuk temel bilgiler*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 81.

⁹⁹ Art. 145 TBW

¹⁰⁰ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 59.

¹⁰¹ Hierna de Algemene Hygiëne-wet.

¹⁰² Art. 123 Algemene Hygiëne-wet; <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.1593.pdf>.

¹⁰³ Art. 123 Algemene Hygiëne-wet; <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.1593.pdf>.

onvruchtbaarheid kan in geen geval aanleiding geven tot een huwelijksbeletsel. De wetgever wou aan de hand van deze maatregel de gezondheid van de kinderen die eventueel op de wereld zouden gebracht worden beschermen.¹⁰⁴

Volgens artikel 124 van diezelfde wet, wordt het huwelijk van een persoon die lijdt aan een besmettelijke tuberculose en zich reeds in een gevorderd stadia bevindt zes maanden uitgesteld. Indien er in deze periode geen teken van genezing vastgesteld kan worden, zal deze periode van zes maanden nogmaals verlengd worden. Op het einde van deze periode is de betrokken arts verplicht om de partijen duidelijkheid te brengen wat betreft de gevaren van de ziekte en in hoeverre deze ziekte een effect kan hebben op het huwelijk. De wetgever heeft de vier overdraagbare seksuele aandoeningen zoals omschreven in artikel 123 van de Algemene Hygiëne-wet verschillend behandeld als tuberculose. Bij de overdraagbare seksuele aandoeningen is het in geen geval mogelijk om te huwen alvorens men genezen is terwijl bij tuberculose men degelijk kan huwen ook al is men niet genezen. De huwelijksbeletselen betreffende de overdraagbare aandoeningen vormen een relatieve nietigheid.¹⁰⁵

B. Leeftijdsvereiste

28. Vervolgens is er ook een leeftijdsvereiste aanwezig.¹⁰⁶ De achterliggende redenering achter deze leeftijdsvereiste is dat men dient te beschikken over een bepaalde lichamelijke en geestelijke rijpheid.¹⁰⁷ Volgens de Belgische regelgeving bedraagt de minimumleeftijdsvereiste om te huwen in beginsel achttien jaar dus in principe vanaf het bereiken van de burgerlijke meerderjarigheid.¹⁰⁸ Dit is opgenomen in artikel 144 van het Burgerlijk Wetboek.¹⁰⁹

Voor de wetwijziging van 1990 bestond er een verschil inzake de vereiste minimumleeftijd namelijk voor de man achttien jaar en voor de vrouw vijftien jaar.¹¹⁰ Dit verschil in leeftijdsvereiste steunde op het feit dat de vrouw eerder de lichamelijke rijpheid bereikt dan de man. Dit werd juridisch niet langer relevant beschouwd waardoor men nood had aan een gelijkshakeling.¹¹¹

29. De minimumleeftijd van achttien jaar is de regel, maar op deze regel heeft de Belgische wetgever een uitzondering voorzien. Er bestaat een mogelijkheid voor de personen die de minimumleeftijd van achttien jaar niet bereikt hebben om een ontheffing te bekomen. Deze ontheffing is wettelijk verankerd in artikel 145 van het Burgerlijk Wetboek.¹¹² Indien er gewichtige redenen aanwezig zijn kan de familierechtbank de minimumvereiste van achttien jaar opheffen.¹¹³

Er kunnen zich bij de aanvraag van de ontheffing meerdere hypothesen voordoen.¹¹⁴

1. De minderjarige heeft twee ouders.
2. De minderjarige heeft een ouder.
3. De minderjarige heeft geen ouders.

¹⁰⁴ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 82.

¹⁰⁵ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 82.

¹⁰⁶ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 124.

¹⁰⁷ F., SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 201.

¹⁰⁸ Art. 488 BW.

¹⁰⁹ Y. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 335.

¹¹⁰ Vervangen bij art. 7 W. 19 januari 1990 (B.S., 30 januari 1990) met ingang van 1 mei 1990; J., GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, 2008, 310; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 412.

¹¹¹ Wet van 19 januari 1990, B.S., 30 januari 1990, met ingang van 1 mei 1990.

¹¹² Y. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 336.

¹¹³ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 429; F., SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 202; G., VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 413; J., GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, 2008, 310.

¹¹⁴ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 429.

Bij de eerste hypothese zal er een vordering tot ontheffing worden ingediend bij de familierechtbank door de twee ouders tezamen.¹¹⁵ Indien één van de ouders weigert zal het verzoek kunnen worden ingediend door de andere ouder. Wanneer thans beide ouders niet instemmen, kan de minderjarige zelf het initiatief nemen om de vordering tot ontheffing bij verzoekschrift in te dienen.

De tweede hypothese waar de minderjarige slechts één ouder heeft wordt niet expliciet in de wet geregeld, maar er zal een analoge toepassing plaatsvinden als de eerste hypothese waar de enige ouder de vordering kan instellen. Bij weigering kan het minderjarig kind eveneens de vordering zelf indienen.¹¹⁶

Wanneer de minderjarige geen ouders heeft komt deze bevoegdheid toe aan de voogd. Indien de voogd weigert kan het minderjarig kind zelf overgaan tot het instellen van de vordering tot ontheffing.¹¹⁷

30. Indien we het Turks Burgerlijk Wetboek nagaan inzake de leeftijdsvereiste kan er worden geconstateerd dat er in artikel 124 de leeftijdsvereiste voor man en vrouw is vastgesteld op zeventien jaar. Een man of vrouw mag dus in principe geen huwelijk aangaan voordat deze leeftijd is bereikt.¹¹⁸ Deze minimumvereiste is er gekomen na een wetswijziging in 2002.¹¹⁹ Vóór de wetswijziging was er een verschil in geslacht naargelang de minimumleeftijdsvereiste, zo kon de man vanaf zeventien jaar rechtsgeldig huwen terwijl een vrouw die de leeftijd van vijftien jaar bereikt had toegang kreeg tot het huwelijk.¹²⁰

De minimumleeftijdsvereiste van zeventien jaar werd echter sterk bediscussieerd in de rechtsleer. Aangezien men hier niet voor een gelijkschakeling heeft geopteerd met de leeftijd van meerderjarigheid (achttien jaar)¹²¹. De redenering achter de kritiek die werd geleverd aan de wettelijke minimumleeftijdsvereiste van zeventien jaar is dat wanneer men nog niet meerderjarig is, men handelingsonbekwaam wordt geacht bij het aangaan van verschillende wettelijke overeenkomsten. Maar bij het bereiken van zeventien jaar wordt men ineens handelingsbekwaam en kan men rechtsgeldig een huwelijksovereenkomst aangaan.¹²² Voor vele rechtspractici wringt deze opvatting. De Turkse wetgever op zijn beurt verdedigt de minimumleeftijdsvereiste van zeventien jaar als een algemeen noodzakelijke vereiste die tegemoetkomt aan de noden van de Turkse samenleving. Hiermee wordt de leeftijdsvereiste van zeventien jaar gerechtvaardigd. Als extra motivering wordt er vooropgesteld dat de nood aan seksuele gemeenschap eerder wordt ontwikkeld dan het bereiken van de meerderjarigheid. Om vervolgens ook de grote aantal bevallingen van alleenstaande moeders te voorkomen heeft men geopteerd voor de huidige leeftijdsvereiste van zeventien jaar. Een ander positief punt dat benadrukt wordt is dat door het gelijkschakelen van de minimumleeftijdsvereiste een gelijkheid tussen man en vrouw wordt gecreëerd.¹²³

31. Net zoals in het Belgisch rechtstelsel is er een minimum leeftijdsvereiste voorzien, doch geen maximum leeftijdsvereiste. Volgens de rechtsleer in Turkije is het ook vrij logisch dat er een minimumleeftijdsvereiste wordt vastgesteld aangezien men voor het huwen, evenals het Belgisch recht,

---

¹¹⁵ Art. 145 lid 1 BW.

¹¹⁶ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 430.

¹¹⁷ Art. 145 lid 1 BW.

¹¹⁸ F. IBILI, F. VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 61.

¹¹⁹ Wet nr. 4721 van 22-11-2001, staatsblad nr. 24607 van 8-12-2001, inwerkingtreding 1-01-2002; http://www.nvi.gov.tr/files/file/mevzuat/nufus_mevzuati/kanun/pdf/turk_kanunu_medenisi.pdf

¹²⁰ Oud artikel 88 lid 2 Burgerlijk Wetboek.

¹²¹ Art. 11 TBW, F. IBILI, F. VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 45.

¹²² T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 65.

¹²³ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 65.

een bepaalde fysieke en mentale rijpheid nodig heeft. Maar het is niet zozeer relevant om een maximumleeftijd vast te stellen voor het aangaan van het huwelijk.¹²⁴

32. Overeenkomstig het Turks recht bestaat er net zoals in het Belgisch recht een uitzondering op de minimumleeftijdsvereiste. Dit is opgenomen in artikel 124 lid 2 van het TBW. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden of gewichtige redenen heeft de Turkse wetgever, de rechter de bevoegdheid toegekend om de minimum leeftijdsvereiste te ontheffen.¹²⁵ Dus wanneer een persoon van zestien jaar wil huwen en hiervoor gewichtige redenen aanwezig zijn, kan de rechter die persoon de machtiging verlenen om te huwen. In deze situatie zullen de ouders of voogd eventueel worden gehoord. Hieraan zijn echter enkele voorwaarden aan verbonden.¹²⁶

Als eerste voorwaarde kunnen we aanhalen dat de man of vrouw de leeftijd van 16 jaar moet bereikt hebben. Indien het minderjarig kind de leeftijd van zestien jaar niet bereikt heeft kan er in geen geval een ontheffing van de minimumleeftijdsvereiste verleent worden ongeacht de ernst van de bijzondere omstandigheden.¹²⁷ Hier bestaat er een verschil met de Belgische wetgeving aangezien de Belgische wetgeving geen absoluut minimumleeftijd heeft bepaald bij de ontheffing van de leeftijdsvereiste.¹²⁸

Een volgende voorwaarde betreft de aanwezigheid van gewichtige redenen. Het komt de rechter toe om te oordelen of een bepaalde reden als gewichtig wordt gekenmerkt. Als eerste bijzondere omstandigheid wordt bijvoorbeeld de zwangerschap van het minderjarig kind gezien. De rechter moet zeer voorzichtig omgaan met het toekennen van de ontheffing van de minimumleeftijdsvereiste. De rechter zal rekening moeten houden met de belangen van de partijen.¹²⁹ Zoals Prof. Velidedeoglu heeft omschreven: *'Een ontheffing toekennen van de minimumleeftijdsvereiste bij het ontnemen van de maagdelijkheid van een minderjarig meisje kan als een gewichtige reden beschouwd worden maar zal geen enkel belang opleveren in hoofde van het minderjarig meisje'*.¹³⁰ In België wordt de zwangerschap nog steeds als gewichtige reden aangevoerd, dit komt in vergelijking met het verleden steeds minder voor. Volgens de Belgische rechtspraak zal bij de ontheffing van de minimumleeftijdsvereiste *'de oprechte wil in hoofde van een voldoende matuur bevonden minderjarige om een duurzame levensgemeenschap te stichten'*¹³¹ het doorslaggevende criterium zijn.¹³²

Alvorens de Turkse rechter overgaat tot de ontheffing van de minimumleeftijd heeft hij de verplichting om het minderjarig kind, die beschikt over een onderscheidingsvermogen, te horen. Vervolgens zal hij moeten nagaan of het kind over de nodige lichamelijke en intellectuele rijpheid beschikt. Indien nodig zal hij een deskundige aanstellen die hierover een verslag zal opstellen. Daarbovenop heeft het Hooggerechtshof geoordeeld dat de rechter bij het nagaan van gewichtige redenen bewijzen hieromtrent moet verzamelen om op basis daarvan een beslissing te kunnen nemen.¹³³

---

¹²⁴ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 64.

¹²⁵ Art. 124 lid 2 TBW; F. IBILI, F. VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 61.

¹²⁶ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 49.

¹²⁷ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 67.

¹²⁸ P. SENAEVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 429.

¹²⁹ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 50.

¹³⁰ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 68.

¹³¹ G., VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 413.

¹³² J., GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, 2008, 310.

¹³³ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 68.

Krachtens artikel 124 tweede lid van het TBW beschikt de rechter over de optie om de ouders of voogd te horen. Vroeger betrof dit een verplichting, maar na de hernieuwing van het Burgerlijk Wetboek werd deze verplichting omgezet tot een optie. De Turkse wetgever vindt het voldoende dat de ouders worden gehoord wanneer de rechter dit nodig acht. Het is dus niet vereist dat de ouders of de voogd moeten instemmen met het huwelijk. Dit kan tot gevolg hebben dat indien de ouders of voogd niet instemmen in het huwelijk van hun minderjarig kind, de rechter toch kan overgaan (mits er gewichtige redenen aanwezig zijn) tot het toekennen van de ontheffing van de minimumleeftijdsvereiste. Maar het kan eveneens het geval zijn dat de ouders of voogd hun instemming hebben verleend, maar de rechter van mening is dat er geen gewichtige redenen aanwezig zijn en bijgevolg de ontheffing van de minimumleeftijdsvereiste weigert.¹³⁴

Een laatste voorwaarde die artikel 124 van het TBW vooropstelt is dat de ontheffing van de minimumleeftijdsvereiste wordt verleend door de rechter. Er is bijgevolg een rechterlijke tussenkomst noodzakelijk.

C. Ongehuwde staat

33. Een derde bekwaamheidsvereiste in hoofde van de partners die een huwelijk willen aangaan betreft de ongehuwde staat. Men mag geen huwelijk aangaan voor de ontbinding¹³⁵ of minstens de nietigverklaring van het vorige huwelijk.¹³⁶ In het Belgisch huwelijksstelsel vormt monogamie een basisprincipe.¹³⁷ Huwen met meer dan één persoon, met andere woorden polygamie wordt verboden gesteld door artikel 147 van het Burgerlijk Wetboek,¹³⁸ meer zelfs, het wordt strafbaar gesteld volgens artikel 391 van het Strafwetboek. Hij, die door de banden van het huwelijk verbonden is en toch een huwelijk aangaat met een ander voor de ontbinding van het voorgaande, wordt gestraft met een opsluiting van vijf tot tien jaar. Polygamie maakt bijgevolg een misdad uit.

34. De regel van de ongehuwde staat is eveneens opgenomen in het Turks Burgerlijk Wetboek. Met de inwerkingtreding van het Turks Burgerlijk Wetboek in 1926 werd er een bepaling ingevoerd dat polygamie verbod. Sindsdien wordt monogamie net zoals in België als een basisprincipe beschouwd¹³⁹. Om een geldig huwelijk te kunnen sluiten zal men een bewijs moeten aanvoeren dat het eerder huwelijk beëindigd is.¹⁴⁰ Polygamie vormt met andere woorden een huwelijksbeletsel¹⁴¹ overeenkomstig het Turks recht.

Professor Tekinay omschrijft: *'Het invoeren van het stelsel van monogamie als één van de belangrijkste wettelijke evoluties in de Turkse samenleving.'*¹⁴²

35. Inzake het bewijs van de beëindiging van het eerder huwelijk heeft de Turkse wetgever verschillende hypothesen uitgewerkt in het TBW. Hierna een opsomming van deze verschillende hypothesen.

¹³⁴ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 50.

¹³⁵ Art. 147 BW.

¹³⁶ Antwerpen 20 maart 1991, *TBBR*, 1992, 409, noot M. Liénard-Ligny.

¹³⁷ Y., LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 345.

¹³⁸ A., VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 127.

¹³⁹ *Supra* 16, nr 18.

¹⁴⁰ Art. 130 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 62.

¹⁴¹ Letterlijke vertaling huwelijksbeletsel: Evlenme engeli.

¹⁴² T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 77.

Indien het eerder huwelijk werd beëindigd naar aanleiding van een echtscheiding, zal elk der echtgenoten bij het aangaan van een nieuw huwelijk het bewijs van echtscheiding moeten leveren aan de instantie die het huwelijk zal voltrekken.¹⁴³

De vrouw zal echter pas kunnen hertrouwen indien een wachtperiode van driehonderd dagen is verstreken. De 300-dagen regel vormt een huwelijksbeletsel dat geen nietigheid van het huwelijk tot gevolg heeft.¹⁴⁴ Artikel 132 van het TBW bepaalt dat indien het huwelijk is geëindigd, de vrouw niet mag hertrouwen binnen de driehonderd dagen volgend op de beëindiging. Deze periode eindigt door de bevalling of indien het duidelijk wordt dat de vrouw niet zwanger is uit haar eerdere huwelijk. Dit kan eventueel worden aangetoond aan de hand van een attest verleend door een medisch erkend instelling. Een andere mogelijkheid waarbij de rechter deze wachtperiode buiten toepassing zal laten is wanneer de ex-echtgenoten beslissen om te hertrouwen met elkaar. Hier heeft men terecht aangevoerd dat er een schending van het gelijkheidsbeginsel aanwezig was, maar de Turkse wetgever is erin geslaagd om deze schending te rechtvaardigen.¹⁴⁵

In België bestaat er eveneens een regel van driehonderd dagen, maar dit vormt geen huwelijksbeletsel in tegenstelling tot de Turkse wetgeving. De driehonderddagen regel in België heeft betrekking op de vaststelling van de afstamming langs vaderszijde. België kent de regel '*Pater is est quem nuptiae demonstrant*'.¹⁴⁶ Dat wil zeggen dat het kind dat geboren is tijdens het huwelijk of binnen 300 dagen na de ontbinding of de nietigverklaring van het huwelijk, de echtgenoot tot vader zal hebben.¹⁴⁷

Indien het eerste huwelijk aangetast werd door een nietigheidsgrond kan deze slechts tot een einde komen door een beslissing van de rechter. Een huwelijk dat is aangegaan onder omstandigheden die worden gesanctioneerd met een absolute nietigheid, hebben tot op de dag van de nietigheidsbeslissing van de rechter alle gevolgen van een geldig huwelijk.¹⁴⁸ Indien één der echtgenoten wil hertrouwen zonder dat de rechter het huwelijk nietig verklaard heeft zal het nieuw huwelijk niet als een geldig huwelijk beschouwd worden. Net zoals het geval is bij ontbinding van het huwelijk door echtscheiding zal de persoon die wil hertrouwen in het geval van een nietigheidsgrond het bewijs moeten voorleggen dat het eerder huwelijk beëindigd is.¹⁴⁹

Indien het huwelijk wordt beëindigd naar aanleiding van het overlijden van één der echtgenoten, bestaat er weer een verschil in behandeling tussen man en vrouw. De man kan na het overlijden van de vrouw onmiddellijk opnieuw in het huwelijksbootje stappen terwijl de vrouw een wachtperiode wordt opgelegd.¹⁵⁰ De langstlevende echtgenoot die op zijn beurt wil hertrouwen zal evenzeer het bewijs van overlijden moeten voorleggen om te kunnen hertrouwen zoals bepaald in artikel 136 van het TBW.¹⁵¹

De echtgenoot van een afwezig verklaarde persoon kan niet hertrouwen louter door het feit dat de rechtbank het vermoeden van afwezigheid heeft uitgesproken. Hier bestaat er een onderscheid met de

---

¹⁴³ Art. 136 TBW; T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 77; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 64.

¹⁴⁴ *Infra* 61, nr 149.

¹⁴⁵ *Supra* 43, 99.

¹⁴⁶ P. SENAEVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 226.

¹⁴⁷ Art. 315 BW.

¹⁴⁸ Art. 156 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 71.

¹⁴⁹ Art. 136 TBW; T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 77; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 64.

¹⁵⁰ Zie 300-dagenregel bij echtscheiding.

¹⁵¹ Artikel 136 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 64; T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 77.

gevolgen bij overlijden van één der echtgenoten. Bij overlijden zoals hierboven aangegeven, is het bewijs van overlijden voldoende om een nieuw huwelijk te kunnen sluiten. Maar indien een persoon afwezig is verklaard zal de echtgenoot van de afwezig verklaarde persoon de rechter moeten verzoeken om het huwelijk te ontbinden zodat er een nieuw huwelijk kan plaatsvinden. Het staat de echtgenoot van de afwezig verklaarde persoon vrij om de ontbinding van het huwelijk aan te vragen bij de rechtbank door middel van een 'verzoek tot verklaring van afwezigheid' oftewel bij een afzonderlijk verzoekschrift. De ratio legis achter dit verschil in behandeling tussen overlijden en afwezigheid kan men terugvinden in het feit dat indien men dezelfde rechtsgevolgen van overlijden zou toekennen aan de afwezigheid, er vervelende situaties zouden kunnen ontstaan. Bijvoorbeeld wat zou het statuut van het huwelijk zijn indien de afwezig verklaarde persoon jaren later opnieuw opduikt en de draad wil oppikken? Wat indien de echtgenoot van de afwezig verklaarde persoon reeds hertrouwd is? De wetgever wou hier aan tegemoet komen door middel van artikel 131 TBW.¹⁵²

Afdeling 3.1.3: Bekwaamheidsvereisten m.b.t. de verhouding tussen de partners

A. *Geslacht*

36. De bekwaamheidsvereisten in hoofde van elk der partners werden hierboven reeds uiteengezet, maar een tweede indeling inzake de grondvereisten van het huwelijk betreft de bekwaamheidsvereisten met betrekking tot de verhouding tussen de partners. En als eerste bekwaamheidsvereiste kan het geslacht worden aangehaald. Een huwelijk kan volgens artikel 143 van het Burgerlijk Wetboek worden aangegaan door twee personen van verschillend of van hetzelfde geslacht. Met andere woorden voor de Belgische wetgever is het geslacht van de partners die een huwelijk willen aangaan de dag van vandaag totaal irrelevant.¹⁵³ Deze bepaling heeft echter een evolutie ondergaan.¹⁵⁴ Vroeger kon men enkel huwen met personen van verschillend geslacht.¹⁵⁵ Met de komst van de wet van 13 februari 2003 tot openstelling van het huwelijk voor personen van hetzelfde geslacht, die inwerking trad op 1 juni 2003, werd er een einde gemaakt aan de discriminatie van homoseksuele of lesbische koppels.¹⁵⁶

37. Terwijl in de Belgische wetgeving het geslacht als irrelevant wordt beschouwd bij huwelijken vormt het een huwelijksbeletsel voor huwelijken die gesloten worden met personen van hetzelfde geslacht in Turkije.

B. *Verwantschap en aanverwantschap*

38. Een tweede bekwaamheidsvereiste met betrekking tot de verhouding tussen de partners heeft betrekking op de verwantschaps- en aanverwantschapsbeletsel. Binnen deze materie wordt er een onderverdeling gemaakt tussen drie soorten verwantschappen, namelijk de gewone verwantschap, de aanverwantschap en de adoptieve verwantschap. Deze onderverdeling wordt gemaakt aangezien het wettelijk gezien niet mogelijk is te huwen tussen bepaalde verwanten en aanverwanten. De verbodregels hebben ook betrekking op de adoptieve verwanten.

39. Alvorens er kan worden overgegaan tot de regels met betrekking tot de verwantschaps- en aanverwantschapsbeletsel zal eerst het verschil tussen verwantschap en aanverwantschap verduidelijkt worden. Daar deze begrippen gemakkelijk door elkaar kunnen worden gehaald.

¹⁵² Art. 136 TBW; T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 78.

¹⁵³ Y. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 338.

¹⁵⁴ M. BRUSORIO-AILLAUD, *Droit des Personnes et de la Famille*, Bruxelles, Larcier, 2012, 241.

¹⁵⁵ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 432.

¹⁵⁶ G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 441.

Verwantschap kan naar Belgisch recht gedefinieerd worden als: '*De juridische band tussen personen die de één van de ander afstammen dan wel een gemeenschappelijke stamvader of stammoeder hebben.*'¹⁵⁷ Terwijl de aanverwantschap niet betrekking heeft op een gemeenschappelijk voorouder, maar kan gedefinieerd worden als: '*De juridische band tussen een gehuwd persoon en de verwanten van de mede-echtgenoot.*' De combinatie van echtelijke band en verwantschap brengt aanverwantschap voort.¹⁵⁸

40. Naar Turks recht wordt er zowel een definitie van bloedverwantschap als van aanverwantschap opgenomen in het Burgerlijk Wetboek.¹⁵⁹ Deze stemmen overeen met de Belgische definities.

41. De verbodsbepaling betreffende de gewone verwantschap zit vervat in artikel 161 van het Burgerlijk Wetboek. Volgens dit artikel is elk huwelijk verboden dat wordt aangegaan tussen alle bloedverwanten in de rechte, opgaande en neerdalende lijn. Het betreft hier de volgende verhoudingen namelijk:

- Huwelijk tussen vader en dochter/zoon.
- Huwelijk tussen moeder en dochter/zoon.
- Huwelijk tussen grootvader en kleindochter/kleinzoon.
- Huwelijk tussen grootmoeder en kleindochter/kleinzoon.
- ...

42. Overeenkomstig het Turks Burgerlijk Wetboek wordt er in artikel 129 TBW bepaald dat er geen huwelijk mag gesloten worden tussen personen in de opgaande en neerdalende lijn. Bijgevolg vormen de hierboven opgesomde verhoudingen eveneens een verbodsbepaling uit krachtens de Turkse regelgeving. De verhoudingen tussen personen van hetzelfde geslacht vormt op zich al een huwelijksbeletsel dus deze verhoudingen komen zelfs niet ter sprake binnen de Turkse wetgeving inzake de gewone verwantschap.

De ratio legis achter dit absolute huwelijksbeletsel kan verklaard worden aan de hand van volgende vaststellingen. Enerzijds bestaat er het medisch luik, het is namelijk vastgesteld dat kinderen die voortkomen uit huwelijken die gesloten werden door personen met een bepaalde graad van bloedverwantschap vaak een lichamelijke of intellectuele afwijking vertonen. Anderzijds bestaat er de morele gedachtengang. Huwelijken die worden gesloten door personen met een bepaalde verwantschap worden in de samenleving over het algemeen niet aanvaard. Aangezien het huwelijk automatisch wordt verbonden met de seksuele gemeenschap, wordt dit niet getolereerd.

43. Verder bestaat er overeenkomstig het Belgisch recht een wettelijke verbodsbepaling in de zijlijn, dit omvat het verbod op het aangaan van het huwelijk tussen bloedverwanten tot de derde lijn. Artikel 162 en 163 van het Burgerlijk Wetboek verbieden het huwelijk tussen broers, zusters of broer en zuster. Verder is het huwelijk ook verboden tussen oom en nicht/neef of tussen tante en nicht/neef. Voor de verwanten in de vierde graad vormt het aangaan van een huwelijk geen huwelijksbeletsel.

44. Men kan in bepaalde gevallen een ontheffing van de verbodsbepaling aanvragen indien er gewichtige redenen aanwezig zijn.¹⁶⁰ Deze ontheffing wordt verleend door de Koning na het ondergaan van een

¹⁵⁷ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 626.

¹⁵⁸ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 628.

¹⁵⁹ Art. 17 - 18 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 47.

administratieve procedure. Het huwelijksbeletsel tussen verwanten in de rechte lijn en tussen broers, zusters, broer en zus bestaat uit een absoluut huwelijksverbod. Dit wil zeggen dat er geen ontheffing kan verleend worden. Maar indien er sprake is van een huwelijksverbod tussen oom en nicht/neef of tussen tante en neef/nicht kan er een ontheffing verleend worden.

45. De verbodsbepaling in de zijlijn komt ook voor in het Turks Burgerlijk Wetboek. Een huwelijk mag niet gesloten worden tussen broers en zusters, tussen neven en tantes of nichten en ooms van zowel vaderskant als moederskant.¹⁶¹ Wat betreft de huwelijken tussen broer en zus, neef of nicht met tante/oom. Dit huwelijksbeletsel wordt eveneens beperkt tot de derde graad. Vanaf de vierde graad bestaat er geen huwelijksbeletsel meer en kunnen, bijvoorbeeld, rechtsgeldig huwelijken worden gesloten tussen neef en nicht.

De Turkse wetgever heeft het huwelijk tussen broer en zus verboden gesteld, maar maakt hier verder geen onderscheid tussen halfbroer of halfzus, voor hen is dit huwelijksbeletsel eveneens van toepassing. Wat echter niet verboden wordt gesteld zijn huwelijken tussen broer en zus uit een nieuw samengesteld gezin waar er noch een gemeenschappelijke moeder noch een gemeenschappelijke vader aanwezig is. Het huwelijksbeletsel tussen bloedverwanten vormt een absoluut nietigheidgrond.

46. Wat de regels met betrekking tot de aanverwantschap betreft, is het overeenkomstig het Belgisch recht verboden te huwen tussen alle aanverwanten in de rechte opgaande en nederdalende lijn.¹⁶² Met de aanverwanten in de rechte en nederdalende lijn wordt het huwelijk tussen volgende relaties verboden gesteld:

- Schoonvader en schoondochter.
- Schoonvader en schoonzoon.
- Schoonmoeder en schoondochter.
- Schoonmoeder en schoonzoon.
- Stiefvader en stiefdochter.
- Stiefvader en stiefzoon.
- Stiefmoeder en stiefdochter.
- Stiefmoeder en stiefzoon.

47. Indien het huwelijk wordt ontbonden door de dood of door echtscheiding blijven de huwelijksbeletselen, naar Belgisch recht, in de rechte lijn bestaan.¹⁶³ Deze huwelijksbeletselen tussen aanverwanten hebben geen toepassing in de zijlijn. Bijvoorbeeld schoonbroer en schoonzus kunnen rechtsgeldig een huwelijk sluiten aangezien het huwelijksverbod volgens artikel 161 van het Burgerlijk Wetboek geen betrekking heeft op de relaties die worden aangegaan in de zijlijn.

48. Inzake de regels met betrekking tot de aanverwanten bestaat er een gelijkaardige regeling tussen de Turkse als de Belgische regelgeving. Volgende verhoudingen zijn verboden overeenkomstig het TBW:

---

¹⁶⁰ Art. 164 BW.

¹⁶¹ Art. 129 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 62.

¹⁶² Art. 161 BW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 62.

¹⁶³ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 630.

huwelijken tussen een echtgenoot en de aanverwanten in de opgaande en nederdalende lijn van zijn (eerdere) echtgenoot, ook al is het huwelijk waaruit de verwantschap is ontstaan beëindigd.¹⁶⁴

De Turkse wetgever heeft enkel de huwelijken tussen aanverwanten in opgaande en nederdalende lijn verboden gesteld. Huwelijken tussen aanverwanten in de zijlijn kunnen met andere woorden rechtsgeldig zijn. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld een man niet kan huwen met de moeder van zijn overleden of ex-echtgenoot terwijl het wel mogelijk is om te huwen met de zus van de overleden of ex-echtgenoot. Dezelfde redenering wordt gehanteerd voor de vrouw. Het huwelijksbeletsel dat voortvloeit door de aanverwantschap vormt een absolute nietigheidsgrond.¹⁶⁵

49. Overeenkomstig het Belgisch recht werden de verbodsbepalingen met betrekking tot de aanverwanten doorgetrokken tot de adoptieve verwantschap. Er bestaat echter een verschil naargelang men gekozen heeft voor een volle of gewone adoptie.

Indien er werd geopteerd voor een volle adoptie, vindt er een volledige gelijkstelling plaats. Deze gelijkstelling zal tot gevolg hebben dat *'het kind en zijn afstammelingen een statuut met dezelfde rechten en verplichtingen verkrijgt als ware het kind geboren uit de adoptant of uit de adoptanten'*¹⁶⁶ Dat wil zeggen dat het kind dat ten volle is geadopteerd niet meer tot zijn oorspronkelijke familie behoort,¹⁶⁷ maar dat er naar aanleiding van de volle adoptie een volwaardig afstammingsband tot stand komt met de adoptieve ouders. De volwaardige afstammingsband heeft niet enkel betrekking op de adoptieve ouders, maar komt evenzeer vast te staan ten aanzien van alle verwanten van de adoptant. Bijvoorbeeld de geadopteerde zal juridisch gezien als een kleinkind gezien worden van de ouders van de adoptant. Op de regel die is opgenomen in Artikel 356-1 tweede lid van het Burgerlijk Wetboek, inzake de verbreking van de verwantschapsband tussen de geadopteerde en de oorspronkelijke familie, heeft de wetgever enkele uitzonderingen voorzien. In het kader van de regels met betrekking tot de verwantschaps- en aanverwantschapsbeletsel is de uitzondering die is opgenomen in artikel 356-1 tweede lid van het Burgerlijk Wetboek relevant. Namelijk dat de huwelijksbeletsel die bepaald zijn bij de verwantschap en de aanverwantschap¹⁶⁸ dezelfde uitwerking krijgen bij de adoptieouders als de oorspronkelijke familie.

Indien er sprake is van een gewone adoptie zal er evenzeer een volledige gelijkstelling bestaan in de verhouding adoptant – geadopteerde. Binnen deze verhouding bestaat er geen verschil met de regeling inzake de volle adoptie. Maar bij de gewone adoptie stopt deze verwantschapsband bij de eerste graad. Verder behoort de geadopteerde juridisch tot zijn oorspronkelijke familie. Dit heeft tot gevolg dat de huwelijksbeletsel tussen de geadopteerde en de oorspronkelijke familie onverkort blijven gelden. Bij de gewone adoptie vormt dit echter geen uitzonderingsregel in tegenstelling tot de volle adoptie, vermits er bij een gewone adoptie geen verbreking van de verwantschapsbanden met de oorspronkelijke familie voor handen is.

Krachtens artikel 353-13 van het Burgerlijk Wetboek worden volgende huwelijken met betrekking tot de gewone adoptie verboden gesteld:

---

¹⁶⁴ Art. 129 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 62.

¹⁶⁵ Art. 145 lid 4 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68.

¹⁶⁶ Art. 356-1, 1e lid BW.

¹⁶⁷ Art. 356-1, 2e lid BW.

¹⁶⁸ Art. 161 - 164 BW.

- Huwelijken tussen de adoptant en de geadopteerde of zijn afstammelingen.
- Huwelijken tussen de geadopteerde en de vorige echtgenoot van de adoptant.
- Huwelijken tussen de adoptant en de vorige echtgenoot van de geadopteerde.
- Huwelijken tussen de adoptieve kinderen van een zelfde adoptant.
- Huwelijken tussen de geadopteerde en de kinderen van de adoptant.

50. Volgens het Turks Burgerlijk Wetboek zijn huwelijken tussen de adoptant en de geadopteerde, of tussen één van hen en de afstammelingen en echtgenoot van de ander verboden.¹⁶⁹ Bij een adoptie ontstaat er een soort band tussen de adoptant en geadopteerde, dit noemt men ook wel het '*yapay hisimlik*' of '*calî hisimlik*'. Dat wil zeggen dat er een verwantschap ontstaat die niet berust op bloedverwantschap. Er komt dus een verwantschap in opgaande en neerdalende lijn tot stand tussen de adoptant en de geadopteerde.¹⁷⁰

Voor de herziening van het Turks Burgerlijk Wetboek werd enkel het huwelijk tussen de geadopteerde en adoptant, of tussen één van hen en de echtgenoot van de ander verboden gesteld op grond van het oud artikel 92 lid 3 van het TBW. Maar de overige verhoudingen werden wettelijk gezien toegelaten. Met de herziening van het Burgerlijk Wetboek werd dit huwelijksbeletsel uitgebreid.

Verder betrof deze vorm van huwelijk in het oud Burgerlijk Wetboek als een betrekkelijke nietigheidgrond. Het huwelijk werd in dat geval niet nietig verklaard aangezien de adoptierelatie verdween op het moment van de huwelijksvoltrekking.¹⁷¹ Met de herziening van het Burgerlijk Wetboek werd dit huwelijksbeletsel omgevormd tot een volstrekte nietigheidgrond. De reden hiervan is terug te vinden in het Zwitserse Zivilgesetzbuch¹⁷². In 1972 werd het ZGB gewijzigd. Sindsdien werden de huwelijken tussen personen met een adoptieve verwantschap beschouwd als een volstrekte nietigheid in Zwitserland. Daarbovenop werd deze adoptieve band gelijkgesteld als ware het kind geboren werd uit de adoptanten.¹⁷³ Volgens de traditionele en sociale gewoonten die van toepassing zijn in Turkije ontstond er nood aan een gelijkaardig regeling.¹⁷⁴ Met de herziening van het TBW werd er een vierde volstrekte nietigheid ingevoerd.¹⁷⁵

C. *Geen leeftijdsverschil*

51. Noch de Belgische wetgever noch de Turkse¹⁷⁶ hebben een maximaal leeftijdsverschil tussen de partners vooropgesteld. Een extreem groot leeftijdsverschil kan evenwel een vermoeden doen ontstaan dat er een schijnhuwelijk wordt aangegaan.¹⁷⁷

Afdeling 3.1.4: Toestemming van de partijen

A. *Beginsel*

52. Een ander element dat een grondvereiste vormt van het huwelijk betreft de toestemming van de partijen. Er kan geen rechtsgeldig huwelijk voltrokken worden indien deze wederzijdse toestemming niet

¹⁶⁹ Art. 129 lid 3 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 62.

¹⁷⁰ Art. 314 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 132.

¹⁷¹ T. AKİNTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 85.

¹⁷² Hierna ZGB.

¹⁷³ T. AKİNTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 85.

¹⁷⁴ <http://www.omergunel.av.tr/changes.php?l=tr>

¹⁷⁵ Art. 145 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68.

¹⁷⁶ T. AKİNTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 64.

¹⁷⁷ Hoofdstuk I, C.2, lid 3 jo. Hoofdstuk II, B.1, lid 6 omzendbrief 6 september 2013.

aanwezig is in hoofde van de partners.¹⁷⁸ Dit wordt zelfs aangemerkt als een fundamenteel mensenrecht. De vrije wil om te huwen maakt bijgevolg een essentieel element uit binnen het Belgisch rechtsstelsel.¹⁷⁹ Deze vrije wil van de partijen kan worden opgesplitst naargelang de toestemming totaal ontbreekt of een gebrek inhoudt.

B. Totaal gemis van toestemming

53. Het ontbreken van de toestemming tijdens het huwen kan voorkomen in twee specifieke gevallen namelijk indien één van de gehuwden zich niet in de staat bevond om zijn vrije wil te uiten. Het tweede geval waar de toestemming niet aanwezig is in hoofde van de partijen betreft het schijnhuwelijk.

Eén van de huwende was niet in staat zijn wil te uiten

54. Volgens het Belgisch recht, zal een persoon in de onmogelijkheid verkeren om zijn vrije wil te uiten wanneer minstens één van de huwende, tijdens het uitdrukken van de formele toestemming tot het huwelijk zich in één van de volgende situaties bevindt namelijk: geestesstoornis, dronkenschap, druggebruik...

Met andere woorden indien één van de gehuwden zich in een staat bevindt waar een totaal gemis van toestemming aanwezig is, wordt het huwelijk nietig geacht. Deze sanctionering wordt niet expliciet opgenomen in de wet maar het Hof van Cassatie spreekt over een volstreckte nietigheid.¹⁸⁰ Deze nietigheid kan evenzeer worden ingeroepen door de echtgenoot die zich op het moment van het uitdrukken van de formele toestemming niet in de hierboven vermelde staat bevond.¹⁸¹

55. Inzake de toestemming werd er in het Turks Burgerlijk Wetboek de vereiste van het onderscheidingsvermogen opgenomen. De handelingen van een persoon zonder onderscheidingsvermogen hebben geen rechtsgevolgen mits de wet anders bepaalt.¹⁸²

Het Turks Burgerlijk Wetboek kent het onderscheidingsvermogen een negatieve definitie toe, namelijk:¹⁸³ *'Wie niet wegens zijn minderjarigheid, geestelijke stoornis, zwakzinnigheid, dronkenschap of om vergelijkbare redenen de bekwaamheid mist om zich op een verstandelijke manier te gedragen beschikt over onderscheidingsvermogen in de zin van deze wet'*.¹⁸⁴ Een persoon die niet over een onderscheidingsvermogen beschikt zal bijgevolg niet mogen huwen.¹⁸⁵

Wanneer een persoon, die niet over een onderscheidingsvermogen beschikt, toch een huwelijk aangaat zal er een onderscheid gemaakt worden tussen het tijdelijk of voortdurend ontbreken van de onderscheidingsvermogen. Indien er tijdens de huwelijksvoltrekking sprake was van een voortdurend gemis van de onderscheidingsvermogen levert dat de volstreckte nietigheid op. Bij een tijdelijke gemis van de onderscheidingsvermogen, zoals het dronkenschap, zal dit eerder aanleiding geven tot een betrekkelijke nietigheid.

¹⁷⁸ Art. 146 BW; A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 125.

¹⁷⁹ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 436.

¹⁸⁰ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 437.

¹⁸¹ Cass.28 mei 1958, RW 1957-58, 2105.

¹⁸² Art. 15 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 46.

¹⁸³ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 62.

¹⁸⁴ Art. 13 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 46.

¹⁸⁵ Art. 125 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 61.

56. Volgens de Turkse wetgeving kunnen Geestesgestoorde personen niet trouwen zonder dat er een verklaring van een erkende medische instelling voorhanden is. Deze verklaring moet inhouden dat er geen medische bezwaren zijn tegen het huwelijk.¹⁸⁶ Voor de vernieuwing van het Burgerlijk Wetboek in 2002, kon men als geestesgestoorde in geen enkel geval een huwelijk aangaan.¹⁸⁷ Dit verbod omvatte alle vormen van geestelijke stoornissen. Maar medisch gezien beschikken de geestesgestoorden in bepaalde gevallen nog over een onderscheidingsvermogen waardoor zij in de praktijk toch een gehuwd leven zouden kunnen voortzetten. Maar het oude artikel 89 van het Burgerlijk Wetboek maakte hier geen onderscheid in en schoor alle personen met een geestelijke stoornis over dezelfde kam. Later heeft men deze bepaling afgeschaft en artikel 133 van het Turks Burgerlijk Wetboek ingevoegd. Dus voortaan kunnen personen met een geestelijke stoornis huwen mits ze een verklaring kunnen voorleggen die afkomstig is van een erkende medische instelling, dit attest bevestigt dat er geen bezwaren aanwezig zijn tegen het huwelijk.

Het schijnhuwelijk/schijnwettelijke samenwoning

57. Met de komst van o.a. het internet en de sociale media is het eenvoudiger geworden om contacten te leggen over de landsgrenzen heen. Een evident gevolg hiervan is dat men sneller verliefd kan worden op een persoon uit het buitenland. Dergelijke liefdesrelaties kunnen echter op de proef worden gesteld door de strenge migratiewetgeving.

58. Op 9 oktober 2014 heeft de regering een akkoord bereikt omtrent het nieuw regeerakkoord namelijk 'Michel I'. Een van de beleidsacties betrof het recht op gezinshereniging te garanderen, maar tegelijk beoogde het ook om fraude tegen te gaan. Het recht op gezinshereniging is vastgelegd in het Europees verdrag voor de rechten van de mens¹⁸⁸, maar in het regeerakkoord wordt aangegeven dat er 'bijzondere aandacht zal worden besteed aan de voortzetting van de strijd tegen schijnhuwelijken en schijnsamenwoning, zowel hier, als in het buitenland'.¹⁸⁹

59. Het schijnhuwelijk is sedert lange tijd een gekend fenomeen in het Belgisch rechtsstelsel dat vastgelegd werd in artikel 146*bis* van het Burgerlijk Wetboek.¹⁹⁰ Dit artikel trad reeds in werking op 1 januari 2000. Het schijnhuwelijk houdt in dat beide 'partners' huwen puur op grond van zakelijke motieven, zonder dat er voldaan wordt aan de echtelijke verplichtingen. Het huwelijk wordt dan voltrokken met als enige doelstelling om minstens één van de partners een verblijfsrechtelijk voordeel te bezorgen, en niet om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.¹⁹¹ De bepalingen inzake het schijnhuwelijk alsmede de sanctionering zijn opgenomen in de artikelen 146*bis* B.W. en art. 79*bis* Vreemdelingenwet.¹⁹²

Volgens artikel 146*bis* B.W. is er geen huwelijk (en dus een *schijnhuwelijk*), wanneer de intentie van minstens één van beide partijen bij het huwelijk, ondanks zijn toestemming, niet gericht is op het tot

¹⁸⁶ Art. 133 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 63.

¹⁸⁷ Oud artikel 89 lid 3 TBW (nieuw artikel 133 TBW)

¹⁸⁸ Artikel 8 EVRM; Y., LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 330.

¹⁸⁹ http://www.premier.be/sites/default/files/articles/accord_de_gouvernement_-_regeerakkoord.pdf

¹⁹⁰ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 128.

¹⁹¹ Y. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 340.

¹⁹² V. SAINT-GHISLAIN, *Les mariages de complaisance*, Brugge, Vanden Broele, 2013, 190 p; J. GERLO, G. VERSCHULDEN, *Handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 315.

stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het verkrijgen van het verblijfsvoordeel dat verbonden is aan de staat van gehuwde.¹⁹³

Het effectief sluiten van een schijnhuwelijk wordt bestraft volgens artikel 79bis van de Vreemdelingenwet. De tweede paragraaf van dit artikel bestraft eveneens de poging tot een schijnhuwelijk.¹⁹⁴

60. Tot voor kort bevatte de Belgische wetgeving geen soortgelijke bepaling met betrekking tot de wettelijke samenwoning. De partners maakten van deze lacune gebruik om een 'schijnwettelijke samenwoning' op te zetten om zo alsnog verblijfsrechtelijke voordelen te genieten en dit zonder te vallen onder de bestaande strafbepalingen, daar deze enkel gericht waren op het schijnhuwelijk.¹⁹⁵ Hierin kwam dus verandering door de wet van 2 juni 2013 over de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen (BS 23 september 2013), vergezeld door twee omzendbrieven dd. 6 september 2013 en 17 september 2013.¹⁹⁶

61. In tegenstelling tot een schijnhuwelijk wordt de schijnwettelijke samenwoning echter negatief gedefinieerd. De wetgever impliceert dat de intentie van minstens één van de partijen niet enkel gericht mag zijn op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel.¹⁹⁷ Hij verduidelijkt niet waarop deze intentie dan wel gericht kan (of moet) zijn. De wettelijke samenwoning veronderstelt op zichzelf geen duurzame partnerrelatie, zoals expliciet door de wetgever bepaalt voor het schijnhuwelijk, maar betreft alleen een regeling van huishouden tussen twee personen die samenwonen. Zodra er een dergelijke intentie is (bijvoorbeeld om vermogensrechtelijke of fiscaalrechtelijke redenen), zou men kunnen stellen dat er dan geen sprake is van schijnwettelijke samenwoning, juist omdat de intentie dan niet 'enkel' gericht is op een verblijfsrechtelijk voordeel.

---

¹⁹³ C. IDOMON, 'Schijnhuwelijken' in X., *Strafrecht en strafvordering. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, losbl., 1-38; S. LEFEBVRE, 'Schijnhuwelijken. Preventie en repressie in een dotendop', *NJW* 2007, afl. 171, 818-824, J. GERLO en G. VERSCHULDEN, *handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 315; Artikel 24 van de Wet van 2 juni 2013: de wet voorziet in een overgangsbepaling, nl. indien koppels hun huwelijksplannen voor de inwerkingtreding van de wet hebben aangegeven bij de burgerlijke stand, is de oude regeling van toepassing voor de huwelijksaangifte en de voltrekking van het huwelijk. Dit met als doel om onverwachte verlenging van de termijnen te vermijden.

¹⁹⁴ Artikel 391sexies Sw.; Wet van 25 april 2007 tot invoering van een artikel 391sexies in het Strafwetboek en tot wijziging van een aantal bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de strafbaarstelling en het uitbreiden van de middelen tot nietigverklaring van het gedwongen huwelijk, BS 15 juni 2007; E. WILLEMS, 'De wet van 25 april 2007: de strafrechtelijke en burgerrechtelijke strijd tegen het gedwongen huwelijk kritisch bekeken', *T.Fam.* 2008, 82-90.

¹⁹⁵ X., 'Renforcement des mesures dans la lutte contre les mariages et cohabitations légales de complaisance', *Act.dr.fam.* 2013, afl. 8, 166-168; X., 'De wet van 2 juni 2013 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijnwettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen', *T.Fam.* 2014, afl. 1, 2-22.

¹⁹⁶ Wet van 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen, BS 23 september 2013 (hierna: wet van 2 juni 2013); omzendbrief van 6 september 2013 inzake de wet van 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen, BS 23 september 2013 (hierna: omzendbrief van 6 september 2013); omzendbrief van 17 september 2013 betreffende de gegevensuitwisseling tussen de ambtenaren van de burgerlijke stand en de Dienst Vreemdelingenzaken ter gelegenheid van een huwelijksaangifte of een verklaring van een wettelijke samenwoning van een vreemdeling in illegaal of precair verblijf, BS 23 september 2013 (hierna: omzendbrief van 17 september 2013); G. MARLIER, 'De wet van 2 juni 2013 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel II. Strafrechtelijke aspecten', *T.Fam.* 2014, afl. 1, 15-22.

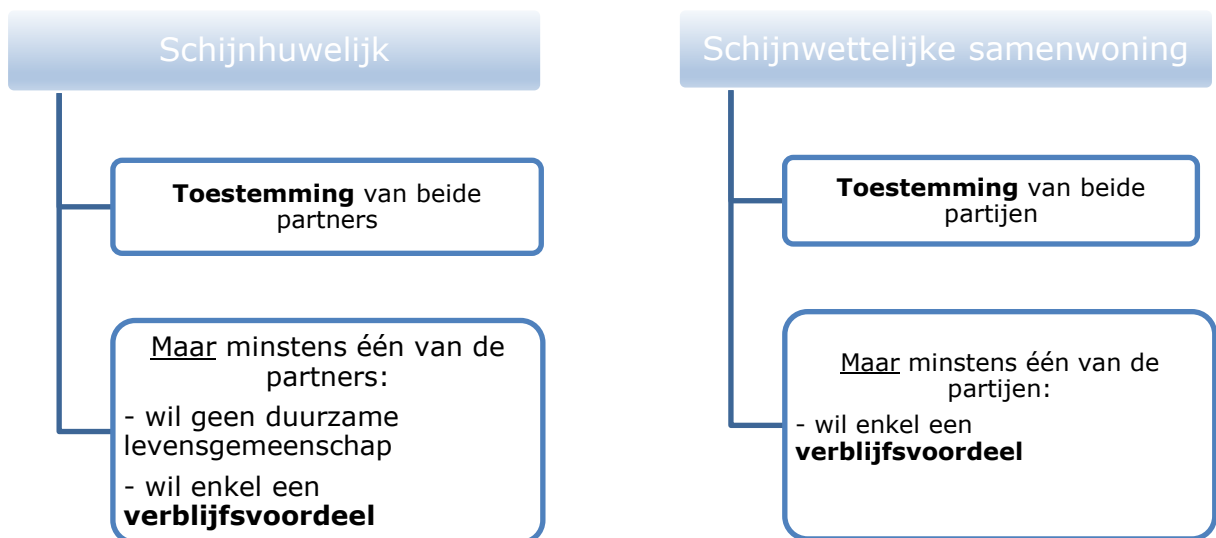
¹⁹⁷ N. GALLUS 'Questions d'actualité en matière de cohabitation légale' in E. PIRE (ed.), *Droit des familles*, 176-197.

62. Als we tot slot de artikelen *79bis* en *79ter* van de Vreemdelingenwet gaan vergelijken, kan er worden vastgesteld dat er een volledige gelijkschakeling is inzake de strafbaarstelling van het schijnhuwelijk en de schijnwettelijke samenwoning, zowel wat betreft de poging als wat betreft de effectieve bestraffing ervan.¹⁹⁸

Op het eerste zicht lijkt het probleem van de schijnwettelijke samenwoning hiermee opgelost, aangezien de regeling gelijkaardig lijkt aan die van het schijnhuwelijk.¹⁹⁹ De partners zullen gesanctioneerd worden *ex artikel 79bis* Vreemdelingenwet en de verblijfsrechtelijke gevolgen worden hen ontnomen. Toch is de situatie ingewikkelder. Dit geldt vooral aangaande het bewijs ervan. Om een geldig huwelijk te voltrekken, moeten de partners een duurzame partnerrelatie hebben. Dit impliceert dat zij een seksuele relatie hebben met elkaar. Dit is anders bij de wettelijke samenwoning, waar deze voorwaarde niet speelt²⁰⁰. De *animus* is dat twee personen hun gemeenschappelijk huishouden juridisch willen omkaderen. De intentie die zij daarbij moeten hebben wordt niet bij wet bepaald, ze mag alleen niet 'enkel' gericht zijn op een verblijfsrechtelijk voordeel, wat door de partners zeer ruim ingevuld kan worden. Hierdoor zoeken vreemdelingen die een verblijfsrecht willen bekomen hun toevlucht in de wettelijke samenwoning, aangezien dit eenvoudiger is, maar toch net als een huwelijk verblijfsrechten toekent aan de vreemde partner.

63. Zowel bij een effectieve schijnwettelijke samenwoning als bij het schijnhuwelijk gaat het dus om nietigheidsgronden die een schijnwettelijke samenwoning, respectievelijk een huwelijk, ongedaan maken.

Schijnhuwelijk/schijnwettelijke samenwoning binnen Turkije

64. Inzake de schijnwettelijke samenwoning kan er kort worden aangegeven dat de wettelijke samenwoning niet geregeld wordt binnen de Turkse wetgeving. Daar kent men buiten het huwelijk geen andere wettelijke samenlevingsvorm. Dit heeft tot het logisch gevolg dat er geen schijnwettelijke samenwoning kan opgesteld worden aangezien dit geen verblijfsrechtelijke juridische gevolgen teweeg kan brengen.

¹⁹⁸ M. CESONI, 'Le mariage forcé' in H. BOSLY en C. DE VALKENEER, *Les infractions. Volume 3 – Les infractions contre l'ordre des familles, la moralité publique et les mineurs*, Bruxelles, Larcier, 2011, 351-370.

¹⁹⁹ P. SENAËVE, 'De wet van 2 juni 2013 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel I. Civielrechtelijke aspecten', *T.Fam.* 2014, afl. 1, 2-14.

²⁰⁰ Artikel 1475-1479 B.W.

65. In de rechtsleer wordt het schijnhuwelijk '*muvaazali evlilik*' genoemd, oftewel het fictief huwelijk.²⁰¹ Om verwarring te vermijden zal hierna de benaming schijnhuwelijk worden gehanteerd.

Bij een schijnhuwelijk is het niet de bedoeling van de partijen om een volledig en voortdurend levenspartnerschap tot stand te brengen, ze gaan eerder een huwelijk aan dat bepaalde rechten doet ontstaan uit hoofde van minstens één van de partijen.²⁰² Schijnhuwelijken worden doorgaans gepleegd met de bedoeling om de nationaliteit te verkrijgen van een andere staat, of een verblijfsvergunning te ontvangen die toelaat dat men in die staat tewerkgesteld kan worden.²⁰³

66. De Turkse wetgever heeft geen algemeen wettelijk kader ontwikkeld dat de schijnhuwelijken verbiedt.²⁰⁴ Het aangaan van een schijnhuwelijk kan tevens geen volstreekte nietigheidgrond uitmaken. Deze nietigheidsgrounden zijn opgenomen in de limitatieve lijst van artikel 145 TBW, en schijnhuwelijk komt er niet in voor.²⁰⁵ Deze problematiek blijft bijgevolg ongestraft binnen Turkije. In de rechtsleer wordt er toepassing gemaakt van het frauduleus omzeilen van de wetgeving omtrent de nationaliteit.²⁰⁶ Langs deze weg kan er voor de schijnhuwelijken alsnog een gepaste sanctie opgelegd worden.

67. Bij het aangaan van een schijnhuwelijk zullen er twee verschillende luiken ontstaan die apart moeten worden beoordeeld. Enerzijds zal de geldigheid van het huwelijk in vraag gesteld worden anderzijds zal men kritisch staan ten opzichte van het toekennen van de nationaliteit naar aanleiding van het huwelijk.

Hetgeen het eerste luik, wordt er aangegeven dat indien aan de voorwaarden die vooropgesteld worden bij het aangaan van het huwelijk voldaan is geworden, er een geldig huwelijk tot stand komt. Zelfs wanneer men een huwelijk aangaat met de bedoeling om geen levensgemeenschap tot stand te brengen maar om het burgerschap te bekomen.²⁰⁷

Terwijl het tweede luik, namelijk het toekennen van de nationaliteit, wel een probleem zal opleveren. Als men kan aantonen dat er een schijnhuwelijk tot stand is gekomen zullen de voordelen die het huwelijk teweeg brengt inzake het verblijf ontnomen worden.

68. Het Hoogerechtshof heeft reeds in zijn rechtspraak duidelijk gemaakt dat indien er een schijnhuwelijk wordt aangegaan het huwelijk geldig blijft.²⁰⁸ De achterliggende reden bij het aangaan van het huwelijk laat deze geldigheid van het huwelijk onverlet. Zoals reeds werd aangegeven worden de volstreekte nietigheidsgrounden geregeld in artikel 145 TBW en betreft dit een limitatieve opsomming. Langs de andere kant vormt het schijnhuwelijk duidelijk een strijdigheid met de openbare orde. Turkije kende de problematiek inzake het schijnhuwelijk niet. Maar gezien de slechte levensomstandigheden en oorlogen die aan de gang zijn in de buurlanden van Turkije zijn het aantal schijnhuwelijken de laatste jaren echter fors gestegen. Om deze forse stijging van de schijnhuwelijken tegen te gaan is er nood aan een wettelijke grondslag, hierdoor kan men deze schijnhuwelijken effectief aanpakken. De Turkse wetgever zou de hiertoe benodigde wijziging eenvoudig kunnen doorvoeren en de nodige maatregelen nemen door een wijziging van de '*Yeni Türk vatandaşlığı*'-wet.²⁰⁹ De wetgever zou ervoor kunnen opteren om de toekenning van de nationaliteit naar aanleiding van het huwelijk te verstrengen. Omwille van deze

²⁰¹ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 212.

²⁰² T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 212.

²⁰³ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 212.

²⁰⁴ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 213.

²⁰⁵ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 213.

²⁰⁶ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 214.

²⁰⁷ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 214.

²⁰⁸ http://e-kutuphane.ihop.org.tr/pdf/kutuphane/97_1287656466_0000-00-00.pdf

²⁰⁹ Hierna het Turkse nationaliteitswet

verstrengde maatregelen zou men minder snel geneigd zijn om een schijnhuwelijk aan te gaan. Hierdoor kan men de stijging van het aantal schijnhuwelijken tegengaan zonder enige aanpassing van het Burgerlijk Wetboek.²¹⁰

69. De regelgeving omtrent het toekennen van de Turkse nationaliteit door middel van het huwelijk wordt geregeld in de Turkse nationaliteitswet. Deze wet werd op 29/05/2009 aangenomen en trad in werking op 12/06/2009. Volgens artikel 16 van de Turkse nationaliteitswet kan de Turkse nationaliteit worden toegekend door middel van het huwelijk. Indien een buitenlander huwt met iemand die beschikt over de Turkse nationaliteit zal niet automatisch de Turkse nationaliteit toegekend worden louter door het aangaan van het huwelijk.²¹¹ Door middel van het huwelijk kan men dit wel verkrijgen, maar hier zijn enkele voorwaarden aan verbonden. Deze voorwaarden zijn opgesomd in artikel 16 lid 1 van de Turkse Nationaliteitswet. Het betreft de volgende voorwaarden, men zal minstens drie jaar gehuwd moeten zijn met de Turkse onderdaan. Verder moeten de partijen in deze periode effectief samenwonen als een gezin. Een derde voorwaarde vormt de afwezigheid van een belemmering inzake de nationale veiligheid of de openbare orde. En er mag geen activiteit aanwezig zijn die onverenigbaar is met de eenheid van het huwelijk. Indien de gehuwden in Turkije verblijven kunnen zij schriftelijk een aanvraag doen bij de 'Mulki Idare Amirliği'²¹². Wanneer men in het buitenland verblijft zal deze aanvraag gedaan worden bij het Turkse consulaat. Nadat men deze aanvraag heeft ingediend, zal het ministerie van binnenlandse zaken een onderzoek starten. Het onderzoek zal gevoerd worden door de onderzoekscommissie.²¹³ Wanneer de Turkse onderdaan overlijdt na het aanvragen van deze procedure, zal de voorwaarde die is opgenomen in artikel 16 lid 1(a) van de nationaliteitswet, namelijk de plicht om effectief samen te wonen, vervallen.²¹⁴ Indien na dit onderzoek wordt vastgesteld dat de partijen voldoen aan de voorwaarden zal het dossier worden overgemaakt aan het Ministerie van Binnenlandse zaken, die vervolgens de Turkse nationaliteit zal toekennen.²¹⁵ Wanneer het huwelijk nietig wordt verklaard na het bekomen van de Turkse nationaliteit, zal deze nietigheidsgrond het bekomen van de nationaliteit niet beïnvloeden wanneer de partijen te goeder trouw waren tijdens het huwelijk.²¹⁶

70. Dat de geldigheid van het huwelijk bij een schijnhuwelijk niet wordt aangetast kan worden geïllustreerd aan de hand van de volgende uitspraak. In de stad Kocaeli heeft men een reeks schijnhuwelijken vastgesteld die werden aangegaan om de Turkse nationaliteit te kunnen verkrijgen. De gehuwden, de ambtenaren die op de hoogte waren van dit schijnhuwelijk evenals de personen die als bemiddelaar zijn opgetreden om een akkoord te bekomen, maar toch overgingen tot de voltrekking ervan, werden aangeklaagd. Deze personen werden beschuldigd van valsheid in geschriften. De strafrechter heeft de partijen veroordeeld met als gevolg dat de gesloten schijnhuwelijken ontbonden werden.²¹⁷

Er werd door de openbare aanklager en de partijen hoger beroep aangetekend tegen deze uitspraak. Het Hooggerechtshof heeft het vonnis verbroken, en er werd vastgesteld dat het sanctioneren van de betrokken partijen een onwettigheid uitmaakte. Het Hooggerechtshof heeft in zijn rechtspraak bepaald

---

²¹⁰ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 214.

²¹¹ Artikel 16 Turkse nationaliteitswet.

²¹² Het gemeentebestuur.

²¹³ Artikel 18 Turkse nationaliteitswet.

²¹⁴ Artikel 16 lid 2 Turkse nationaliteitswet.

²¹⁵ Artikel 19 Turkse nationaliteitswet.

²¹⁶ Artikel 16 lid 3 Turkse nationaliteitswet.

²¹⁷ http://e-kutuphane.ihop.org.tr/pdf/kutuphane/97_1287656466_0000-00-00.pdf

dat indien er een huwelijk heeft plaatsgevonden met als doel om de Turkse nationaliteit te bekomen dit geen nietigheidgrond oplevert. Daarbovenop zal, indien het huwelijk volgens de wettelijke voorschriften is gebeurd die bepaald zijn in het Turks Burgerlijk Wetboek, geen vervolging van valsheid in geschrifte kunnen plaatsvinden. Indien deze beslissing van het Hooggerechtshof in kracht van gewijsde treedt, zullen de schijnhuwelijken die gesloten zijn niet vervolgd kunnen worden op grond van valsheid in geschriften. De zaak die een belangrijk precedent zal vormen wordt opnieuw behandeld in de strafrechtbank van Kocaeli. Indien de strafrechter zijn beslissing zal schikken naar de uitspraak van het hooggerechtshof, zullen de partijen vrijgesproken worden. Maar indien er opnieuw een gelijkaardige uitspraak wordt gevelde zal het 'Yargıtay Ceza Genel Kurulu'²¹⁸ zich buigen over deze problematiek.²¹⁹

C. Gebrek in de toestemming

71. Het is mogelijk dat de toestemming volledig ontbreekt, zoals hierboven omschreven werd, maar een andere mogelijkheid is dat de toestemming aanwezig is, maar dat deze toestemming een gebrek vertoont. In dit geval is er sprake van een wilsgebrek. Hetgeen het huwelijk betreft zullen volgende wilsgebreken behandeld worden:²²⁰ Dwaling, bedrog, in bepaalde gevallen benadeling en geweld.

Dwaling²²¹

72. Bij dwaling kan een vordering tot nietigverklaring van het huwelijk slechts worden opgeworpen wanneer er een dwaling in de persoon heeft plaatsgehad. Verder kan dwaling enkel worden ingeroepen door de huwelijkspartner die gedwaald heeft.²²² Dwaling in de persoon kan echter indien dit gebeurt over de huwelijkspartner in zijn geheel. Dwaling is een soort nietigheidgrond die in de praktijk bij huwelijken zelden voorkomt.

Met een dwaling van de huwelijkspartner in zijn geheel bedoelt men dat er een dwaling bestaat betreffende de burgerlijke identiteit of over de fysieke integriteit van de huwelijkspartner. Dit zijn de enige gevallen waar men een dwaling kan invoeren. Een dwaling over de burgerlijke identiteit betreft een vergissing over de naam bijvoorbeeld als de huwelijkspartner onder valse naam huwt. Een dwaling over de fysieke identiteit daarentegen betreft een huwelijk met een verkeerd persoon bijvoorbeeld als de huwelijkspartner een tweeling is en de huwelijk wordt voltrokken met de verkeerde tweeling.

Een ander voorbeeld dat als een nietigheidgrond wordt aanvaard in de praktijk is het geval waarbij er een dwaling bestaat inzake de geestesstoornissen van een der huwelijkspartner. De geestesstoornis kan enkel worden aanvaard als de gezonde huwelijkspartner niet op de hoogte was van deze geestesstoornis en indien deze toestand de bestendige levensgemeenschap onmogelijk maakt.²²³

Dwaling kan niet meer ingeroepen worden als nietigheidgrond indien men na het ontdekken van de dwaling langer blijft samenwonen dan een periode van zes maanden.²²⁴

Bij een verkeerde voorstelling van bepaalde hoedanigheden²²⁵ van de huwelijkspartner kan men geen dwaling invoeren.

73. Volgens het Turks Burgerlijk Wetboek levert dwaling een betrekkelijke nietigheid op.²²⁶ De echtgenoten kunnen het huwelijk nietig laten verklaren indien één der echtgenoten kan aantonen dat

²¹⁸ Strafrechtelijk commissie van het hooggerechtshof

²¹⁹ http://e-kutuphane.ihop.org.tr/pdf/kutuphane/97_1287656466_0000-00-00.pdf

²²⁰ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013,439.

²²¹ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013,439-440.

²²² Art. 180 BW

²²³ Bergen 27 juni 1989, RTDF 1992, 263.

²²⁴ Art. 181 BW

²²⁵ Bijvoorbeeld weduwnaar/weduwe, echtscheiding..

deze beslist niet wilde huwen of niet dacht te huwen met de persoon waarmee hij gehuwd is, maar door dwaling heeft ingestemd ofwel indien het huwelijk tot stand is gekomen onder dwaling omtrent een eigenschap van de andere echtgenoot, welke van zodanige aard is dat dit de samenleving met de andere echtgenoot onmogelijk maakt.

Bedrog²²⁷:

74. Naar Belgisch recht, kan bedrog bij een huwelijk nooit rechtstreeks als een nietigheidgrond worden aanvaard. Dit kan onrechtstreeks het geval zijn als er een dwaling in de persoon aanwezig is.

75. Overeenkomstig het Turks Burgerlijk Wetboek kan bedrog aanleiding geven tot de nietigverklaring van het huwelijk. Een der echtgenoten kan de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken indien deze echtgenoot heeft ingestemd met het huwelijk als gevolg van bedrog betreffende de eer en het fatsoen van de andere echtgenoot, welk bedrog door die echtgenoot zelf of met diens medeweten door een ander is gepleegd.²²⁸

Geweld of bedreiging²²⁹:

76. Een huwelijk dat werd aangegaan en waar geweld of bedreigingen aan te pas kwamen vormt een nietigheidgrond. Artikel 146ter van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat er geen huwelijk kan aangegaan worden indien de vrije toestemming van beide echtgenoten of de toestemming van minstens een van de echtgenoten werd gegeven onder geweld of bedreiging. Het doorslaggevende criterium is het feit dat er een determinerend element gevormd was om over te gaan tot de instemming van het huwelijk. Volgens de Belgische rechtspraak maakt het herhaaldelijk aandringen tot het aangaan van een huwelijk geen geweld uit.²³⁰ Deze nietigheidgrond kan worden ingeroepen door zowel de echtgenoten zelf als door allen die er belang bij hebben maar ook door het Openbaar Ministerie. In het verleden werd geweld of bedreiging bij het aangaan van een huwelijk geacht als een relatieve nietigheidgrond maar naar aanleiding van een wetwijziging van 25 april 2007 werd deze nietigheidgrond opgenomen in het lijst met de absolute nietigheidgronden.²³¹ Daarbovenop is het Openbaar Ministerie sinds de wet van 2 juni 2013 verplicht om bij elk gedwongen huwelijk de nietigverklaring te vorderen.²³² De strafrechter kan eveneens deze nietigverklaring van het huwelijk uitspreken.²³³

77. Volgens het Turks Burgerlijk Wetboek beschikt de echtgenoot die onder directe bedreiging met een ernstig gevaar voor de aantasting van het leven, de gezondheid, de eer en het fatsoen van zichzelf maar ook van een van zijn naasten heeft ingestemd met een huwelijk over het recht om de nietigverklaring aan te vragen van dit huwelijk dat onder bedreiging werd aangegaan.²³⁴

---

²²⁶ Art. 148 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 69.

²²⁷ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 440.

²²⁸ Art. 150 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 70.

²²⁹ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 440.

²³⁰ Brussel 22 januari 1980.

²³¹ WILLEMS, E., 'De wet van 25 april 2007: de strafrechtelijke en burgerrechtelijke strijd tegen het gedwongen huwelijk kritisch bekeken', *T. Fam.* 2008, 82-90.

²³² Art. 184 lid 2 BW.

²³³ Art. 391 octies Sw.

²³⁴ Art. 151 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 70.

Benadeling²³⁵:

78. Benadeling is een wilsgebrek maar deze vorm van wilsgebrek kan niet aangehaald worden als zijnde een nietigheidsgrond bij een huwelijk.

79. Volgens het Turks recht kan benadeling eveneens niet worden aangehaald als een nietigheidsgrond bij een huwelijk. Deze vorm van wilsgebrek wordt zelfs niet behandeld in het Turks Burgerlijk Wetboek.

D. De verloving

80. De verloving kan worden omschreven als een huwelijksbelofte, waarbij de partners elkaar beloven om met elkaar in het huwelijk te treden.²³⁶ De verloving kan met andere woorden gezien worden als de eerste stap naar een huwelijk toe.²³⁷ Het Belgisch recht heeft een periode gekend waar de verloving juridisch gesanctioneerd kon worden. Deze juridische sanctionering kon leiden tot drastische gevolgen. Enerzijds kon het een verplichting tot schadevergoeding inhouden maar anderzijds kon men zelfs door middel van een gerechtelijk procedure de persoon die de verloving verbrak verplichten om toch over te gaan tot het huwelijk. Later kwam men gelukkig tot de conclusie dat een huwelijk dat is aangegaan tegen de zin van een der partijen weinig kans tot slagen heeft en bijgevolg heeft men deze sanctie afgeschaft.²³⁸ De dag van vandaag beschikt de verloving niet over een juridisch bindend karakter aangezien men op het ogenblik van de voltrekking van het huwelijk geheel vrij zijn toestemming moet betuigen.²³⁹ Een verloving kan bijgevolg steeds verbroken worden zonder dat dit aanleiding kan geven tot contractuele aansprakelijkheid.²⁴⁰ Een vordering tot contractuele aansprakelijkheid zal geen succesvol parcours zijn maar het verbreken van de verloving zou eventueel aanleiding kunnen geven tot de aquiliaanse aansprakelijkheid indien de voorwaarden van de buitencontractuele aansprakelijkheid kan aangetoond worden.²⁴¹ In de rechtspraak heeft men in bepaalde gevallen aangenomen dat er een schadevergoeding kan worden toegekend bij het beëindigen van de verloving. Dit komt de dag van vandaag niet meer vaak voor maar volgens het Hof van Cassatie bestaat deze mogelijkheid.²⁴²

Bijvoorbeeld²⁴³:

- Indien een zwangere verloofde zonder reden in de steek gelaten wordt kan er een morele schadevergoeding worden toegekend.²⁴⁴
- Een laattijdige verbreking van de verloving.
- Indien men de verloving verbreekt met overdreven vruchtbaarheid, of op een andere kwetsende en misplaatste wijze.
- De verloofde niet op de hoogte brengen van de beslissing om niet te trouwen waardoor de wederpartij in een vernederende en ongemakkelijke situatie terecht komt bij de ambtenaar van de burgerlijke stand.²⁴⁵

²³⁵ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 440.

²³⁶ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, pg 441.

²³⁷ A., VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 122.

²³⁸ P. VAN DIJK, *Van Apeldoorn's inleiding tot de studie van het Nederlandse recht*, Zwolle, Kluwer, 58.

²³⁹ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, pg 441.

²⁴⁰ Y., LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 332.

²⁴¹ Art. 1382 BW.

²⁴² Cass. 14 maart 1967, RW, 1966-67, 1952.

²⁴³ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 441.

²⁴⁴ Rb. Charleroi 21 november 1989, RRD 1990, 66.

²⁴⁵ Brussel 15 maart 2000, 154, noot K. Vanlede: morele schadevergoeding beperkt tot de symbolische frank.

81. Indien we de wetgeving van Turkije erbij nemen en deze vergelijken met de Belgische wetgeving kunnen we vaststellen dat er in tegenstelling tot de Belgische wetgeving wel degelijk een wettelijk kader gevormd is omtrent de verloving. De verloving is opgenomen in de artikelen 118 tot en met 123 van het Turks Burgerlijk Wetboek. Er werd in het Turks Burgerlijk Wetboek geen definitie opgegeven van de verloving maar volgens artikel 118 eerste lid van het Turks Burgerlijk Wetboek komt een verloving tot stand door de toezegging om te trouwen.²⁴⁶ In de rechtsleer wordt de verloving gedefinieerd als: '*Een fase van het huwelijk waarbij twee personen van verschillend geslacht, elkaar trouwheid beloven met als doel in de toekomst een huwelijk te sluiten*'.²⁴⁷

82. Door het verbreken van de verloving ontstaat er geen vorderingsrecht en evenmin een recht om een procedure in te leiden tot sluiting van een huwelijk.²⁴⁸ Dit neemt niet weg dat er een vordering kan ingesteld worden tot vergoeding van materiële en immateriële schade. Naast deze twee vormen van schadevergoedingen kan men de teruggave van de schenkingen eisen die eerder gedaan werden door onder andere bijvoorbeeld de verloofden of de ouders.²⁴⁹

Vergoeding van materiele schade volgens Turks recht²⁵⁰:

83. Indien de verloofden zonder een gerechtvaardigde reden de verloving verbreken of indien de verloving verbroken wordt om een reden die aan één der partijen te wijten is, is de schuldige partij aan de ander een passende schadevergoeding verschuldigd.²⁵¹ Niet alleen de verloofden kunnen een schadevergoeding eisen maar ook de ouders en zelfs de personen die zich als zodanig gedragen, kunnen een passende schadevergoeding eisen.²⁵² De begroting van de schadevergoeding wordt naar billijkheid getoetst.²⁵³

Om een dergelijke schadevergoeding te kunnen bekomen wordt vereist dat de materiele schade die opgelopen werd, veroorzaakt werd door de verloving. De persoon die een schadevergoeding wenst te verkrijgen moet kunnen aantonen dat de schuldige wederpartij individueel de verloving heeft verbroken en dat men daarbij zelf materiele schade heeft opgelopen.²⁵⁴

84. Het Turks Burgerlijk Wetboek voorziet een verjaringstermijn van de mogelijke vorderingsrechten die ontstaan door het eindigen van een verloving. Deze verjaringstermijn bedraagt één jaar nadat de verloving beëindigd is. Indien deze periode verstreken is zal men geen beroep meer kunnen doen op de vorderingsrechten.

---

²⁴⁶ Art. 118 lid 1 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 59.

²⁴⁷ A.YARAYAN, *Türk Medenî Hukuku temel bilgiler*, Ankara, Yetkin Yayinlari, 253-254; M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2005, 17; Ö. U. GENCCAN, *Aile hukuku*, Ankara, Yetkin Yayinlari, 2011, 184.

²⁴⁸ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2005, 37.

²⁴⁹ A.YARAYAN, *Türk Medenî Hukuku temel bilgiler*, Ankara, Yetkin Yayinlari, 257; M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2005, 36; Ö. U. GENCCAN, *Aile hukuku*, Ankara, Yetkin Yayinlari, 2011, 212.

²⁵⁰ A.YARAYAN, *Türk Medenî Hukuku temel bilgiler*, Ankara, Yetkin Yayinlari, 260.

²⁵¹ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS *Türk özel hukuku cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2005, 31.

²⁵² A. KILICOGLU, '*Medenî hukuk temel bilgiler*', Ankara, turhan kitabevi, 2012, pg. 247.

²⁵³ Art. 120 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 60.

²⁵⁴ A. KILICOGLU, *Medenî hukuk temel bilgiler*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 247.

Vergoeding van immateriële schade:

85. Indien men zonder een gerechtvaardigde reden de verloving eenzijdig verbreekt waardoor de wederpartij in zijn persoonlijkheid is gekrenkt en moreel schade lijdt, kan er een veroordeling worden uitgesproken ten laste van de persoon die de verloving op een foutieve manier heeft verbroken. Dit kan aanleiding geven tot het betalen van een passende schadevergoeding.²⁵⁵

Teruggave van geschenken²⁵⁶:

86. Wanneer de verloving beëindigt wordt om een andere reden dan het huwelijk, kunnen de geschenken die door de verloofden, op de eerste plaats, aan elkaar gegeven waren maar ook eventueel door de ouders of degene die zich als zodanig gedragen, vervolgens, terug gevraagd worden. Op deze regel bestaat er evenwel de uitzondering dat het moet gaan om gebruikelijke geschenken. In het geval dat de goederen niet terug in dezelfde staat kunnen worden overhandigd of door een vervangende zaak, zijn de bepalingen van de verrijking zonder oorzaak van toepassing.²⁵⁷

87. Een toepassing uit de praktijk, waar een man een verzoek heeft ingediend bij de familierechtbank te Istanbul om de geschenken die tijdens de verloving werden gegeven terug te kunnen vorderen. Gedurende de verlovingsperiode werden er door hem geschenken ten bedrage van 25 169 Turkse lire²⁵⁸ (met de huidige koers komt dit neer op 8 988,00 euro) gegeven. Volgens de eiser werd de verloving verbroken naar aanleiding van onrechtvaardige handelingen door de verloofde en hij eiste daarom de teruggave van de geschenken. Indien de geschenken niet in dezelfde staat ter beschikking gesteld kunnen worden vraagt de eiser de waarde van 25 169 TL vermeerderd met de wettelijke intresten. Door de ex-verloofde werd een tegenberoep aangetekend zij eiste op haar beurt een bedrag van 5 000 TL materiele en 15 000 TL morele schadevergoeding wegens het foutief beëindigen van de verloving.

In 2012 stelde de familierechtbank de eiser gedeeltelijk in zijn gelijk. Indien de geschenken niet in dezelfde staat kunnen worden teruggegeven zou de verweerder een bedrag van 12 466 TL verschuldigd zijn. Deze zaak kwam voor tot het Hoogerechtshof.

Het Hoogerechtshof maakte in deze zaak een onderscheid tussen de gebruikelijke en de niet gebruikelijke geschenken. En heeft geoordeeld dat de niet gebruikelijke geschenken op grond van artikel 122 TBW kunnen worden teruggevorderd en indien de teruggave niet mogelijk is de waarde ervan. De gebruikelijke geschenken zijn bijvoorbeeld kledij, schoenen en dergelijke deze kunnen niet worden teruggevorderd. Inzake het goud dat traditioneel wordt geschonken heeft het Hoogerechtshof geoordeeld dat buiten de verlovingsring alle sierraden die worden geschonken beschouwd worden als niet gebruikelijke geschenken en bijgevolg kunnen worden teruggevorderd na de verbreking van de verloving.²⁵⁹

---

²⁵⁵ Art. 121 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 60; M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2005, 41; Ö. U. GENCCAN, *Aile hukuku*, Ankara, Yetkin Yayinlari, 2011, 236; A. KILICOGGLU, *Medeni hukuk temel bilgiler*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 247.

²⁵⁶ A. YARAYAN, *Türk Medeni Hukuku temel bilgiler*, Ankara, Yetkin Yayinlari, 259.

²⁵⁷ Art. 122 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 60; M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2005, 45.

²⁵⁸ Hierna TL.

²⁵⁹ YG. Ict. Bir. Kar. 7.06.2014, RG. 2222867.

Afdeling 3.1.5: De instemming vanwege anderen dan de contractspartijen

88. Door de wetswijziging van 1990 werd de minimumleeftijdsvereiste om te huwen volgens het Belgisch recht vastgelegd op achttien jaar. Voor 1990 was het zo dat jongeren tussen de achttien en eenentwintig jaar, die een huwelijk wensten aan te gaan de instemming nodig hadden van hun ouders. Deze instemming werd eveneens door de wetswijziging van 1990 afgeschaft.

Na de afschaffing van de instemmingsvereiste van de ouders beschikten de ouders over een laatste redmiddel om het huwelijk te dwarsbomen van hun kinderen. Deze mogelijkheid betrof het verzet. Maar de instelling van dit preventieve verzet tegen het geplande huwelijk werd later door de wet van 19 februari 2009 ook afgeschaft.²⁶⁰

89. Volgens de Turkse wetgeving hebben de personen die meerderjarig²⁶¹ zijn en beschikken over een onderscheidingsvermogen geen bijkomende instemming van een derde nodig. Zij kunnen vrij een huwelijk aangaan. Dit komt erop neer dat de huidige regeling die van toepassing is volgens het Belgisch als het Turks recht voorziet in geen enkele optie voor de ouders om het huwelijk van hun meerderjarig kinderen te verhinderen.

Wanneer het niet om een meerderjarig maar een minderjarig kind gaat hebben de ouders wel degelijk een inspraakmogelijkheid.

A. De Belgische regelgeving

90. Indien het een minderjarig kind betreft dat een huwelijk wil aangaan in België, zal er aan de ouders een inspraakmogelijkheid toekomen.²⁶² Zoals reeds aangegeven werd bestaat er een uitzondering op de minimumleeftijdsvereiste met name de mogelijkheid tot ontheffing. Om deze ontheffing te kunnen bekomen is er instemming van de ouders vereist.²⁶³ Deze instemmingsvereiste kan leiden tot verschillende hypothesen.²⁶⁴ De vordering wordt bij verzoekschrift ingediend, dit kan ofwel door beide ouders, ofwel door een van hen, ofwel door de voogd, ofwel door de minderjarige indien de ouders of de voogd niet in het huwelijk toestemmen.²⁶⁵ Volgende hypothesen kunnen worden onderscheiden :

De gegeven instemming volstaat:

91. Wanneer de ouders instemmen met het huwelijk, zal de familierechtbank de instemming van de ouders vastleggen. Indien het minderjarig kind beschikt over één ouder zal de instemming van de enige ouder volstaan. Wanneer er een instemming van één van de ouders aanwezig is maar de andere ouder in de onmogelijkheid verkeert om zijn wil te uiten, zal in dit geval de éénouder-procedure naar analogie worden toegepast.

Vervangende machtiging bij afwezigheid van gegronde redenen tot weigering:

92. Ingeval één van de ouders zijn toestemming weigert te verlenen, kan de rechtbank toch overgaan om toestemming tot het huwelijk te verlenen wanneer de weigering niet gegrond wordt geacht. Een weigering kan niet gegrond worden verklaard indien de weigering niet op gegronde redenen steunt dus

²⁶⁰ G. VERSCHULDEN, 'De wet van 19 februari 2009 tot afschaffing van het verzet tegen het huwelijk', *T.Fam.* 2009, 84-90.

²⁶¹ Art. 11 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 45.

²⁶² Y., Leleu, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 336.

²⁶³ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 126.

²⁶⁴ P. SENAËVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Acco, 2013, 443-445.

²⁶⁵ Art. 145 lid 1 BW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68.

men gaat de belangen van het kind na. Het niet verschijnen van de ouder wordt gelijkgesteld met het niet instemmen in het huwelijk.²⁶⁶

Wanneer beide ouders in de onmogelijkheid verkeren om hun wil te kennen te geven, indien zij wilsonbekwaam zijn of wanneer ze beide niet verschijnen, kan de rechtbank eveneens toestemming verlenen aan het minderjarig kind om tot het huwelijk toe te treden.²⁶⁷ In dit geval zal de rechter nogmaals oordelen aan de hand van het criterium van het belang van het kind.

Vervangende machtiging bij misbruik van bevoegdheden

93. Wanneer beide ouders weigeren hun toestemming te verlenen aan het huwelijk van hun minderjarig kind, zal de rechtbank moeten nagaan of er een misbruik van bevoegdheid aanwezig is. Aangezien beide ouders weigeren komt de rechter bijgevolg een strenger beoordelingscriterium toe dan in de voorgaande gevallen. Weigering van beide ouders wordt eveneens gelijkgesteld met het volgende geval waar één van de ouders in de onmogelijkheid verkeert en de andere weigert instemming te verlenen.²⁶⁸ De rechter beschikt over een marginaal toetsingsrecht bij het vaststellen van misbruik van bevoegdheid. Met andere woorden mag de rechter zich niet in de plaats van de ouders stellen en beoordelen of het geplande huwelijk in het belang van het kind is. De rechter heeft eerder de taak om na te gaan of de weigering niet op zuiver egoïstische en/of volstrekte willekeurige beweegredenen steunen.²⁶⁹

Geen bijkomende instemming:

94. Er is geen bijkomende instemming nodig voor een minderjarig kind om te huwen, als het over geen ouders beschikt. De instemmingsvereiste die toekomt aan de ouders maakt deel uit van het voorrecht dat toekomt aan het ouderlijk gezag. Een minderjarig kind is bijgevolg vrij om een rechterlijke machtiging te bekomen van de ontheffing van de leeftijdsvereiste. De minderjarige wordt volledig handelingsbekwaam geacht om dergelijke ontheffing aan te vragen.

B. De Turkse regelgeving

95. Volgens de Turkse wetgeving hebben de personen die meerderjarig²⁷⁰ zijn en beschikken over een onderscheidingsvermogen geen bijkomende instemming van een derde nodig. Zij kunnen vrij een huwelijk aangaan. Wanneer daarentegen een minderjarig of handelingsonbekwaam persoon wil huwen is er de toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger vereist.

Een minderjarige die beschikt over een onderscheidingsvermogen en de wettelijk voorziene minimumleeftijd heeft bereikt²⁷¹, zal enkel een huwelijk kunnen aangaan indien de toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger aanwezig is.²⁷² Indien een minderjarig kind door middel van de meerderjarigheidsverklaring die vervat zit in artikel 12 van het TBW²⁷³ door de rechtbank meerderjarig werd verklaard zal bijgevolg geen toestemming van zijn ouders vereist zijn bij het aangaan van het

---

²⁶⁶ Art. 148 lid 4 BW.

²⁶⁷ Art. 148 lid 6 BW.

²⁶⁸ Art. 148 lid 3 BW.

²⁶⁹ Cass. 2 mei 1980, RW 1980-81, 766.

²⁷⁰ Art. 11 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 45.

²⁷¹ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 70.

²⁷² Art. 126 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 61.

²⁷³ Art. 12 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 46.

huwelijk. Bijvoorbeeld een zeventienjarige die op basis van artikel 12 TBW meerderjarig werd verklaard door de rechtbank, zal geen toepassing vinden in het artikel 126 TBW. Aangezien hij geacht wordt meerderjarig te zijn en geen toestemming nodig heeft van de wettelijke vertegenwoordigers om te kunnen huwen.

Vervolgens heeft het Turks Burgerlijk Wetboek deze instemmingsvereiste toegekend aan beide ouders. Indien een van de ouders instemt in het huwelijk en de andere ouder weigert, zal de instemming van de ene ouder niet volstaan. Het Hoogerechtshof heeft in zijn rechtspraak bevestigd dat de ouders tezamen hun instemming moeten verlenen en indien dit niet gebeurt er geen meerwaarde wordt toegekend aan de toestemming van bijvoorbeeld de vader of de moeder.²⁷⁴ Maar indien er tijdens de indiening van de huwelijksaangifte slechts één ouder het ouderlijk gezag uitoefent of het kind slechts beschikt over één ouder zal de toestemming van deze ouder voldoende zijn.

Wanneer het minderjarig kind geen ouders heeft of de ouders volgens artikel 348 TBW ontzet zijn van hun ouderlijk gezag, zal deze instemmingsvereiste toekomen aan de voogd. Indien het een minderjarig kind betreft dat (de wettelijk voorziene minimum leeftijdsgrens bereikt heeft) geadopteerd werd, zal de instemming van de adoptieve ouders volstaan. De instemming van de biologische ouders is niet vereist. De ouders die instemmen in het huwelijk mogen geen enkel voorwaarde verbinden aan de toestemming. En deze instemmingsvereiste zal tijdens de aangifte van het huwelijk schriftelijk worden bekend gemaakt.²⁷⁵

Ingeval de ouders of de voogd weigeren hun toestemming te verlenen bestaat er voor het minderjarig kind de mogelijkheid om naar de bevoegde familierechtbank te stappen²⁷⁶. De rechter kan na het horen van de ouders of de voogd, op verzoek van de minderjarige, toch de machtiging verlenen om een huwelijk aan te gaan indien de ouders zonder een gerechtvaardigde reden hun instemming in het huwelijk geweigerd werd.²⁷⁷

96. Een handelingsonbekwaam persoon die wil huwen mag geen huwelijk aangaan zonder de toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger.²⁷⁸ Deze toestemmingsvereiste is niet van toepassing op alle handelingsonbekwame personen. Als eerste is het belangrijk dat het een handelingsonbekwaam persoon betreft die beschikt over een onderscheidingsvermogen²⁷⁹, een persoon die niet beschikt over een onderscheidingsvermogen zal onmogelijk kunnen huwen. Op grond daarvan kan men vaststellen dat artikel 127 TBW van toepassing is op handelingsonbekwame personen die over een onderscheidingsvermogen beschikken.

De toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger van de handelingsonbekwame zal net zoals bij de toestemming in geval van een minderjarige niet afhankelijk gesteld worden aan een voorwaarde. Deze zal eveneens schriftelijk ter kennis worden gebracht bij de huwelijksaangifte zoals bepaald in artikel 136 van het TBW. Indien de wettelijke vertegenwoordiger van een handelingsonbekwaam persoon weigert de

---

²⁷⁴ Bk. HGK. 3.7.1957, 2/39-30, Olgac1967, sh. 101. M.90 Nr.1.

²⁷⁵ Art. 136 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 64.

²⁷⁶ Letterlijke vertaling van Familierechtbank vertaling: Aile mahkemesi.

²⁷⁷ Art. 128 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 61.

²⁷⁸ Art. 127 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 61.

²⁷⁹ Art. 125 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 61.

toestemming te verlenen aan het huwelijk, komt de handelingsonbekwame de mogelijkheid toe om naar de familierechtbank te stappen. Langs deze weg zou laatstgenoemde alsnog een machtiging kunnen verkrijgen van de rechter om te huwen.

97. Volgens een strekking kan de wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige of handelingsonbekwame de toestemming die eerder werd verleend intrekken. Deze intrekking moet plaatsvinden alvorens het huwelijk wordt gesloten. Volgens een andere strekking kunnen noch de ouders noch de voogd na het verlenen van de toestemming en de huwelijksaangifte heeft plaatsgehad hun toestemming intrekken.²⁸⁰

98. Indien een handelingsonbekwame persoon of een minderjarige huwt zonder de instemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger, kan laatstgenoemde de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken.²⁸¹

Afdeling 3.1.6: Tussentijds besluit inzake de grondvereisten

99. Inzake de grondvereisten met betrekking tot de bekwaamheidsvereisten in hoofde van elk der partners kan het volgende worden vastgesteld.

België kent geen post mortem huwelijk. Het is dus niet mogelijk om te huwen na de dood. Dat de partners in leven moeten zijn wordt in België gekenmerkt als een eerste grondvereiste, maar dit komt echter niet voor in de Turkse rechtspraak noch rechtsleer. Bijgevolg bestaat deze grondvereiste niet in het Turkse rechtstelsel.

Wat betreft de leeftijdsvereisten tussen de twee landen kan er worden aangemerkt dat men in België in beginsel rechtsgeldig kan huwen vanaf de burgerlijke meerderjarigheid namelijk vanaf achttien jaar. In Turkije daarentegen is het reeds mogelijk om te huwen vanaf zeventien jaar. Dit verschil in leeftijdsvereiste is niet groot. Maar de ontwikkeling van de psychische en lichamelijke rijpheid is cruciaal om te kunnen huwen op dermate jonge leeftijd. Beide wetgevers heeft hieraan een leeftijd vastgesteld die voldoen aan de maatschappelijke verwachtingen van de samenleving.

De grondvereiste van de ongehuwde staat is eveneens een gelijkenis tussen de twee rechtstelsels. Men kan niet huwen alvorens het vorig huwelijk ontbonden werd. Het verbod van polygamie geldt voor beide wetgevingen. Er bestaan kleine verschillen inzake het aangaan van het nieuwe huwelijk zoals bijvoorbeeld de wachttermijn van de vrouw die wil hertrouwen. Zoals eerder vermeld hangt deze redenering samen met de afstammingsband voor de kinderen die worden geboren binnen een periode van driehonderd dagen na de echtscheiding. De Belgische wetgever heeft niet voor dergelijke wachttermijn gekozen aangezien deze maatregel een discriminatie kan opleveren op basis van het geslacht. Bijgevolg kan een vrouw in België onmiddellijk hertrouwen na de ontbinding van het eerder huwelijk. Deze wachttermijn van driehonderd dagen lijkt een verouderd maatregel om de afstammingsband te vrijwaren aangezien men dezelfde oplossing kan bekomen op basis van andere mogelijkheden.

---

²⁸⁰ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 71.

²⁸¹ Art. 153 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 70; *Infra* 41, nr 95.

Er werd reeds aangehaald dat België inzake het huwelijk geslachtsneutraal is terwijl er in Turkije een volstrekte huwelijksbeletsel bestaat voor huwelijken die worden aangegaan tussen personen van hetzelfde geslacht. Dat wil zeggen dat personen van hetzelfde geslacht niet rechtsgeldig kunnen huwen volgens de Turkse wetgeving. Dit heeft tot gevolg dat deze koppels noodgedwongen gaan samenwonen. Met dit huwelijksbeletsel wordt deze vorm van relaties benadeeld aangezien een samenwonend koppel van hetzelfde geslacht niet over dezelfde rechten en/of voordelen kan genieten die aan een gehuwd koppel wel toekomen. Terwijl de Belgische wetgever geopteerd heeft voor een quasi gelijkschakeling van de rechten tussen een gehuwd als wettelijk samenwonend koppel, kent de Turkse wetgever geen rechten toe aan personen die samenwonen meer nog de Turkse Wetgeving kent geen wettelijke samenwoning . De vraag rijst waarom de Turkse wetgever deze ongelijkheid anno 2015 nog steeds niet heeft weggewerkt? De redenering hierachter hangt samen met de noden van de samenleving als de openbare orde²⁸². Dit kan echter worden gelinkt aan het feit dat meer dan 95 procent van de Turkse onderdanen de Islam als geloofsovertuiging beleven. Binnen de regels van de Islam is het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht uitgesloten. Hoewel Turkije een seculiere staat betreft wordt het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht in strijd geacht met de openbare orde en de goede zeden.

Met betrekking tot de regels van de verwantschap en aanverwantschap bestaat er een sterke gelijkenis tussen de twee rechtsstelsels. Bij de verwantschap stemt de Turkse en de Belgische definities van verwantschap met elkaar overeen. Zoals eerder aangegeven kunnen bepaalde aanverwanten niet met elkaar huwen. Deze verbodsbepaling tussen de opgegeven verhoudingen komen eveneens overeen met de Turkse regelgeving. Hierin bestaat er evenwel één uitzondering namelijk de verbodsbepaling tussen de verhoudingen die worden aangegaan door personen van hetzelfde geslacht aangezien deze vorm van relatie op zich al een huwelijksbeletsel uitmaakt. Ten slotte kan er worden opgemerkt dat beide wetgevers ervoor geopteerd hebben om de verbodsbepaling te laten gelden tot de derde graad. Vanaf de vierde graad kan men bijgevolg rechtsgeldig huwen.

Inzake de regels met betrekking tot de aanverwantschap bestaat er eveneens een gelijkaardige regelgeving tussen de twee rechtsstelsels.

Bij de adoptieve verwantschap daarentegen kan er worden aangemerkt dat er in Turkije geen onderscheid wordt gemaakt tussen de gewone en de volle adoptie. Er bestaat slechts één vorm van adoptie binnen Turkije en daar worden de huwelijken tussen de adoptant en de geadopteerde of tussen één van hen en de afstammelingen en echtgenoot van de ander verboden gesteld. In België bestaat er bij de volle adoptie een volledige gelijkschakeling, de geadopteerde verkrijgt dezelfde rechten en plichten als ware het kind geboren uit de adoptanten. Terwijl er bij gewone adoptie dezelfde regeling ontstaat inzake de adoptie maar de verwantschapsband stopt bij de eerste graad.

Wat betreft het maximale leeftijdsverschil tussen de partners kan er worden vastgesteld dat beide rechtsstelsels er niet voor hebben geopteerd om een maximum leeftijd op te leggen. Dit kan zoals eerder vermeld voor de Belgische wetgeving een vermoeden doen ontstaan dat er een schijnhuwelijk wordt aangegaan. Voor de Turkse wetgeving daarentegen kan een extreem groot leeftijdsverschil eerder een

---

²⁸² Slides studienamiddag Brussel

vermoeden doen opwekken van een gedwongen huwelijk. Er zijn verschillende instellingen die strijden tegen dergelijke gedwongen huwelijken maar dit blijft een probleem vooral in het Oosten van het land.²⁸³

Indien we de verloving bekijken in een vergelijkend standpunt tussen het Turks en het Belgisch recht kunnen we weliswaar vaststellen dat er een gezamenlijke rode draad door beide rechtssystemen loopt met enkele kleine nuances. Deze verschillpunten kunnen zowel verklaard worden aan de hand van juridische als culturele aspecten. Bekijken we het juridisch aspect binnen de Belgische wetgeving kan er geconcludeerd worden dat de verloving een verspreide verbintenis inhoudt waarbij de partners elkaar beloven om in het huwelijksbootje te stappen. Maar deze verbintenis niet juridisch bindend is. In de rechtspraak bestaan hieromtrent enkele uitspraken maar een wettelijke kader ontbreekt. Of het gebrek aan een wettelijke kader automatisch als negatief kan ervaren worden betwijfel ik, aangezien de verloving in België niet meteen met een ceremonie gevierd wordt, het is eerder een aangelegenheid die betrekking heeft op de partners zelf. Hiermee wordt ook ineens het cultureel aspect benoemd. Binnen België is een verloving eerder een emotionele 'ceremonie' tussen de partners zelf. In Turkije heeft men echter wel nood aan een wettelijke omkadering aangezien de verloving gezien wordt als een belangrijke gebeurtenis die niet enkel betrekking heeft op de partners zelf maar ook op de families en de omgeving. Hier zal men veel sneller een beroep doen op de mogelijkheden die gegeven worden om schenkingen terug te vorderen als in België. Dit komt mede door de vaak grote bedragen en goud die als geschenken een traditioneel gegeven uitmaken van de Turkse cultuur.

Hoofdstuk 3.2: Vormvereisten

Afdeling 3.2.1: Inleiding

100. Naast de grondvereisten bestaan er ook bepaalde vormvereisten waaraan men moet voldoen bij het aangaan van een huwelijk. De vormvereisten worden naar Belgisch recht opgedeeld in twee hoofdstukken. Als eerste stap zal er de huwelijksaangifte plaatsvinden. Wanneer de huwelijksaangifte heeft plaatsgevonden kan men overgaan tot de huwelijksvoltrekking.²⁸⁴

101. Om te kunnen huwen overeenkomstig het Turks recht zijn er naast de grondvereisten (*maddi sartlar*) ook bepaalde vormvereisten (*sekli sartlar*) aanwezig die vervuld moeten worden. Om met andere woorden een huwelijksovereenkomst aan te gaan moeten zowel de grond- als vormvereisten vervuld worden.²⁸⁵ Het Turks Burgerlijk Wetboek heeft de huwelijksovereenkomst aan zeer strikte vormvereisten onderworpen. De wettelijke bepalingen rond de vormvereisten zijn niet enkel in het Turks Burgerlijk Wetboek opgenomen maar komen eveneens in het 85/9747 genummerde huwelijksreglement voor die dateert van 7 november 1985. Dit huwelijksreglement werd zoals eerder aangehaald recentelijk gewijzigd.²⁸⁶

102. Hierdoor kunnen we vaststellen dat het sluiten van een huwelijksovereenkomst verbonden is aan zeer gedetailleerde vormvereisten.

²⁸³ <http://kadem.org.tr/erken-yasta-ve-zorla-evliliklere-karsi-mucadele-calistay-raporu/>

²⁸⁴ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 445-449; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 177-179; F., SWENNEN, *Het personen en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 213-215. G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 439-446.

²⁸⁵ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 62.

²⁸⁶ Publicatie staatsblad 10/02/2015; <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/02/20150210-4.htm> (geraadpleegd op 15/02/2015); M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III, aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 62.

Het verbinden van het huwelijksovereenkomst aan strikte grond als vormvereisten heeft volgens Prof. Saymen en Elbir verschillende redenen, hieronder volgt een systematisch overzicht inzake de *ratio legis* achter de strikte voorwaarden die vervuld moeten worden bij een huwelijk:²⁸⁷

- De wetgever wil bepaalde huwelijken verbieden ten voordele van de gezondheid en morele gedachten van de komende generaties.
- Het verhinderen van de verloofden die ondoordacht de beslissing nemen om te huwen wat vaak aanleiding geeft tot huwelijken van korte duur.
- Transparantie voorzien van de regelgeving inzake het huwelijk, zodat de gedwongen huwelijken worden verhinderd.
- Het verplichten van de registratie van het huwelijk zodat de afstamming van de kinderen kunnen bepaald worden met zekerheid.

103. De vormvereisten van het huwelijk kan naar Turks recht worden onderverdeeld in drie fases. Het betreft namelijk als eerst de fase wat betreft vóór de huwelijksvoltrekking, de tweede fase tijdens de huwelijksvoltrekking en tenslotte de fase na de huwelijksvoltrekking. De wetgever heeft voor elke fase andere formaliteiten voorzien.²⁸⁸

Afdeling 3.2.2: Fase voor de huwelijksvoltrekking

A. België

104. Alvorens een huwelijk voltrokken kan worden is het overeenkomstig artikel 63 §1 van het Belgisch Burgerlijk Wetboek vereist dat de partijen een huwelijksaangifte doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand.²⁸⁹ De wettelijke grondslag inzake de akten van aangifte en akten van huwelijk zitten vervat in Boek I., Titel twee hoofdstuk III van het Burgerlijk Wetboek. De huwelijksaangifte kan ofwel door één aanstaande echtgenoot of beiden worden gedaan.²⁹⁰ Indien de huwelijksaangifte wordt uitgevoerd door één van de aanstaande echtgenoten, zal de afwezige aanstaande echtgenoot door middel van een schriftelijk bewijs zijn instemming verklaren.²⁹¹

105. Deze huwelijksaangifte gebeurt bij de gemeente waar één van de aanstaande echtgenoten is ingeschreven in het bevolkings-, of wachregister op de datum van de opmaak van de akte van aangifte.²⁹² Indien dit niet het geval is heeft men ook de mogelijkheid om een aangifte te doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de actuele verblijfplaats van één van de aanstaande echtgenoten.²⁹³ Bij de huwelijksaangifte zijn enkele documenten vereist die de aanstaande echtgenoten

²⁸⁷ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 83.

²⁸⁸ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III, aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 62-69.

²⁸⁹ A., VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 127.

²⁹⁰ Art. 63 §2 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 177; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 439.

²⁹¹ Art. 64 §1, 6° BW; Art. 63 §2 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446.

²⁹² Art. 63§1 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 177; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 439.

²⁹³ Art. 63 §1 lid 2 BW; P. SENAËVE *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 177; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 440.

moeten kunnen voorleggen aan de ambtenaar van de burgerlijke stand.²⁹⁴ Het betreft de volgende documenten:²⁹⁵

- Een voor eensluidend verklaard afschrift van de akte van geboorte.
- Een bewijs van identiteit.
- Een bewijs van nationaliteit.
- Een bewijs van de ongehuwde staat of van de ontbinding of nietigverklaring van het laatste voor een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand voltrokken huwelijk en in voorkomend geval een bewijs van de ontbinding of de nietigverklaring van de huwelijken gesloten voor een buitenlandse overheid, tenzij ze een voor een Belgisch ambtenaar van de burgerlijke stand voltrokken huwelijk voorafgaan.
- Een bewijs van inschrijving in het bevolkings, vreemdelingen of wachtregister en of een bewijs van de actuele verblijfplaats, of in voorkomend geval een bewijs van de gewone verblijfplaats in België sinds meer dan drie maanden.
- In voorkomend geval, een gelegaliseerd schriftelijk bewijs uitgaande van de bij de aangifte van het huwelijk afwezige aanstaande echtgenoot, waaruit diens instemming met de aangifte blijkt.
- Ieder ander authentiek stuk waaruit blijkt dat in hoofde van de betrokkene is voldaan aan de door de wet gestelde voorwaarden om een huwelijk te mogen aangaan.

106. Wanneer de aanstaande echtgenoten de documenten zoals hierboven opgesomd niet kunnen overmaken aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, of indien de ambtenaar de geldigheid of echtheid van deze documenten niet erkent, zal de ambtenaar bijgevolg weigeren om over te gaan tot de opmaak van de akte van aangifte.²⁹⁶ Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand weigert over te gaan tot de opmaak van de akte van aangifte, spreekt men van een onregelmatige aangifte.²⁹⁷ Dan heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand de plicht om de aanstaande echtgenoten zijn beslissing ter kennis te brengen. Dit gebeurt aan de hand van een gemotiveerd besluit.²⁹⁸ Een afschrift van dit gemotiveerd besluit wordt samen met de nodige documenten overgemaakt aan de procureur des Konings.²⁹⁹ Er bestaat een beroepsmogelijkheid voor de belanghebbende partijen, dit moet binnen de maand na de kennisgeving van zijn beslissing plaatsvinden. De belanghebbende partijen kunnen hun verzoek indienen bij de familierechtbank.³⁰⁰

107. Indien er sprake is van een regelmatige aangifte, bestaat er een wachtermijn en een vervaltermijn. De wachtermijn bedraagt veertien dagen.³⁰¹ Zoals artikel 165 § 1 van het Burgerlijk

---

²⁹⁴ Art. 64 § 1 lid 1 BW.

²⁹⁵ Art. 64 § 1 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 178; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 441.

²⁹⁶ Art. 63 § 4 lid 1 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 178; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 444.

²⁹⁷ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446.

²⁹⁸ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 128.

²⁹⁹ Art. 63 § 4 lid 2 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 178; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 444.

³⁰⁰ Art. 64 § 1 in fine BW; art. 587 Ger. W.; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 178; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 444-445.

³⁰¹ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 129.

Wetboek voorschrijft kan er geen huwelijk worden voltrokken voor de veertiende dag na de datum van opmaak van de akte van aangifte van het huwelijk.³⁰²

108. De vervaltermijn daarentegen bedraagt zes maanden sinds het verstrijken van de wachttermijn van veertien dagen. Deze regel is opgenomen in artikel 165 §3 van het Burgerlijk Wetboek. Indien het huwelijk niet is voltrokken binnen de zes maanden sinds het verstrijken van de wachttermijn, zal het huwelijk niet kunnen voltrokken worden en zullen de aanstaande echtgenoten een nieuwe huwelijksaangifte moeten indienen.³⁰³ Op deze vervaltermijn van zes maanden, die opgenomen is in artikel 165 § 3 van het Burgerlijk Wetboek, kan er op twee manieren een verlenging worden toegekend. Enerzijds kan de rechter een verlenging toekennen,³⁰⁴ anderzijds heeft de procureur des Konings ook de bevoegdheid om een verlenging te verlenen indien gewichtige redenen aanwezig zijn.³⁰⁵

109. Volgens het Belgisch recht vormt de huwelijksaangifte de eerste vormvereiste bij het aangaan van het huwelijk. Als we dit willen vergelijken met het Turks recht komen we tot de vaststelling dat dit gepaard gaat met de fase vóór de huwelijksvoltrekking.

B. Turkije

110. De wettelijke regelgeving omtrent de vormvereisten voor de huwelijksvoltrekking zijn opgenomen in de artikelen 134 tot 138 van het Turks Burgerlijk Wetboek. In combinatie met het huwelijksreglement betreffen de formaliteiten die moeten voldaan zijn voor de huwelijksvoltrekking de volgende:³⁰⁶

- De huwelijksaangifte.
- Het onderzoek van de huwelijksaangifte.
- Verkrijgen van een huwelijksvergunning.
- Verzet tegen het huwelijk.
- Hoger beroep aantekenen tegen de weigering van de huwelijksaangifte.

111. De aanstaande echtgenoten die willen huwen hebben als eerste verplichting een huwelijksaangifte te doen. De plaats, vorm en aard van de huwelijksaangifte wordt bepaald in artikel 134 en volgende van het Turks Burgerlijk Wetboek. Daarnaast wordt deze materie inzake de huwelijksaangifte eveneens geregeld in artikel 20 en volgende van het huwelijksreglement. Volgens artikel 134 van het Turks Burgerlijk Wetboek wordt de plaats van de aangifte bepaald aan de hand van de woonplaats van één van de aanstaande gehuwden. De vrouw en de man die met elkaar willen huwen, doen hier in beginsel samen aangifte van bij de instantie die het huwelijk zal voltrekken.³⁰⁷ Binnen het huwelijksreglement wordt aan de huwelijksaangifte uitvoeriger plaats gegeven. De regeling die opgenomen is in artikel 134 van het Turks Burgerlijk Wetboek wordt herhaald, het is dus de regel dat de aanstaande echtgenoten samen de aangifte indienen maar hierop voorziet artikel 16 van het huwelijksreglement een uitzondering. Deze uitzondering houdt in dat wanneer de aanstaande echtgenoten in verschillende provincies wonen, of indien een van hen in het buitenland verblijft is het mogelijk om de huwelijksaangifte apart in te dienen.

³⁰² Art. 165 § 1 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 177; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 444.

³⁰³ Art. 165§3 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 446; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 177; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, p.444.

³⁰⁴ Art. 165 § 3 lid2 BW.

³⁰⁵ Art. 165 § 2 BW.

³⁰⁶ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III, aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 61-66..

³⁰⁷ Art. 134 lid 1 BW; F., İBİLİ, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 64.

In dat geval zullen de ambtenaren die de huwelijksaangiftes ontvangen onmiddellijk met elkaar in contact komen. Beide ambtenaren zullen de nodige aktes verzamelen en om een geheel te kunnen maken van de huwelijksaangifte, wordt het dossier verzonden naar de plaats waar de huwelijksovereenkomst zal gesloten worden. Het is volgens artikel 17 van het huwelijksreglement zelfs mogelijk om een volmacht te verlenen aan een derde die de huwelijksaangifte in orde zal brengen in naam van een van de aanstaande echtgenoten. Hier is een uitvoerig volmacht voor nodig, die ook wordt opgenomen in het dossier.

112. Inzake de vorm bepaalt het Turks Burgerlijk Wetboek dat de aanstaande echtgenoten de huwelijksaangifte schriftelijk of mondeling kunnen doen.³⁰⁸ Verder wordt de vorm verder uitgewerkt in de artikelen 18 en 19 van het huwelijksreglement.

113. Om te kunnen nagaan of de grondvereisten door de aanstaande gehuwden vervuld zijn of dat bepaalde huwelijksbeletselen niet van toepassing zijn, worden er bepaalde documenten opgevraagd. De nodige documenten worden vermeld in artikel 136 van het Turks Burgerlijk Wetboek als artikel 20 van het huwelijksreglement.³⁰⁹ De aanstaande gehuwden, zowel de man als de vrouw zijn verplicht om de volgende documenten voor te leggen aan de instantie die het huwelijk zal voltrekken.³¹⁰

- Een identiteitsbewijs.
- Een uittreksel uit het register van de burgerlijke stand.
- Een bewijs dat een eventueel eerder huwelijk is geëindigd.
- De toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger bij een minderjarige of onder curatele staat gestelde persoon.
- Een gezondheidsverklaring waaruit blijkt dat er geen ziekten aanwezig zijn die het huwelijk belemmeren.

114. Het huwelijksreglement vereist bijkomend een zestal documenten om de huwelijksaangifte te vervolledigen, met name:

- De huwelijksaangifte.
- Een kopie van de identiteitskaart.
- Een gezondheidsverklaring van een erkend medisch instelling.
Het *'Umumî Hifzissihha-wet*³¹¹ vereist een medisch onderzoek. Indien dit medisch onderzoek niet plaatsvindt kan er niet worden overgegaan tot het huwelijk.
- Een verklaring van toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger indien er sprake is van een minderjarige of onder curatele staat.
- Een viertal pasfoto's.
- Een document dat verklaart dat men bevoegd is om te kunnen huwen (*evlenme ehliyet*) en een document dat men bekomt bij de dienst bevolking omtrent de registratie van de identiteitsgegevens (soort samenstelling van gezin).

115. Eens de huwelijksaangifte volgens de wettelijke regelgeving is uitgevoerd kan het onderzoek van de huwelijksaangifte starten. De huwelijksambtenaar die de huwelijksaangifte ontvangt zal moeten nagaan of de vormvereisten van de huwelijksaangifte vervuld zijn namelijk of de huwelijksverklaring juist

---

³⁰⁸ Art. 135 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 64.

³⁰⁹ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 88.

³¹⁰ Art. 136 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 64.

³¹¹ Algemene hygiëne-wet.

werd ingevuld, werd ondertekend door de aanstaande gehuwden, of het document inzake huwelijksbevoegdheid (*evlenme ehliyeti*) en de identiteitsgegevens overeenstemmen.³¹² Indien er een afwijking bestaat tussen deze gegevens, moet er worden nagaan of er geen sprake is van dwaling in de persoon. Verder zal de huwelijksambtenaar de leeftijdsvereiste nagaan en de daarbij horende toestemmingen van de ouders of de rechterlijke beslissing van de ontheffing van de leeftijdsvereiste nazien.³¹³ Indien de gegevens in orde zijn zal de huwelijksambtenaar akte nemen van de huwelijksaangifte en de aanstaande gehuwden de datum en het uur van de huwelijksvoltrekking vermelden.³¹⁴ Indien de huwelijksambtenaar in de aangifte een gebrek ontdekt, kan hij deze alsnog aanvullen of laten aanvullen.³¹⁵ Maar indien de aangifte niet in de juiste vorm is gedaan, of een der aanstaande echtgenoten niet bevoegd is te trouwen of wanneer er een huwelijksbeletsel aanwezig is, zal de huwelijksaangifte afgewezen worden. De aanstaande gehuwden zullen hier schriftelijk over ter kennis worden gebracht.³¹⁶ Het huwelijksreglement voorziet in artikel 23 een gelijkaardige bepaling inzake de afwijzing van de huwelijksaangifte.

116. Indien er na het onderzoek van de huwelijksaangifte wordt vastgesteld dat er voldaan is aan de voorwaarden om te kunnen huwen, zal de huwelijksambtenaar de aanstaande gehuwden de datum en uur van de huwelijksvoltrekking meedelen.³¹⁷ Maar er kan ook een soort huwelijksvergunning verleend worden op verzoek van de aanstaande gehuwden.³¹⁸ Het betreft hier een bewijs van huwelijks toestemming. Dit document geeft de aanstaande echtgenoten het recht binnen de zes maanden vanaf de dag van de afgifte voor een willekeurige huwelijksambtenaar te trouwen.³¹⁹ Indien er geen huwelijk plaatsvindt binnen deze termijn vervalt de huwelijksvergunning en zullen de aanstaande echtgenoten de procedure moeten overdoen.

117. In het oud Turks Burgerlijk Wetboek werd, in het eerste lid van artikel 97, bepaald dat de beslissing tot huwelijk bekendgemaakt moest worden. Deze vereiste werd afgeschaft na een wetswijziging.³²⁰ Nu wordt er in artikel 21 lid 2 van het huwelijksreglement voorzien dat de bekendmaking van de beslissing tot huwelijk niet vereist is. De ratio achter deze bekendmaking was dat, indien er bepaalde personen zich zouden willen verzetten tegen het huwelijk, langs deze weg op de hoogte gebracht werden.³²¹

118. Het oud Turks Burgerlijk Wetboek voorzag voor de belanghebbende derden de mogelijkheid om zich te verzetten tegen het huwelijk. Deze mogelijkheid werd uitvoerig behandeld in de artikelen 100 tot en met 104 van het oud Turks Burgerlijk Wetboek. Het huidige Turkse Burgerlijk Wetboek is afgestapt van deze regeling en kent bijgevolg aan de belanghebbende derden geen mogelijkheid tot verzet van het huwelijk meer toe.³²² Het Huwelijksreglement kent daarentegen wel de mogelijkheid voor

---

³¹² A. KILICOGLU, *Medenî hukuk temel bilgiler*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 63.

³¹³ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 91.

³¹⁴ Art. 20 huwelijksreglement.

³¹⁵ Art. 137 lid 1 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 65.

³¹⁶ Art. 137 lid 2 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 65.

³¹⁷ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 91.

³¹⁸ Art. 139 lid 1 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 65.

³¹⁹ Art. 139 lid 2 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

³²⁰ Artikel 2 van de 3080 genummerde Wijzigingswet 15.11.1984 .

³²¹ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 92.

³²² T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 92.

belanghebbende derden of de openbare aanklager om onder bepaalde voorwaarden zich te verzetten tegen het geplande huwelijk. Artikel 24 en 25 van het huwelijksreglement handelt hierover.

119. Artikel 24 van het huwelijksreglement: belanghebbende derden kunnen ten laatste tot de dag voor het huwelijk tijdens de kantooruren schriftelijk verzet aantekenen door aan te geven dat de partijen niet bevoegd zijn om te huwen oftewel dat er een huwelijksbeletsel aanwezig is.³²³ Het verzet dat wordt aangetekend op de dag van de huwelijksvoltrekking zelf wordt niet aanvaard.³²⁴ De huwelijksambtenaar zal de aanstaande echtgenoten binnen de 24 uur op de hoogte stellen van een verzet dat volgens de wettelijke regels is ingediend. De partijen hebben een tijdsperiode van tien dagen om hierop te reageren, en als er bewijzen aanwezig zijn die de tegenovergestelde aanduiden.³²⁵ Indien de huwelijksambtenaar dit nodig acht kan hij ook contact opnemen met de bevoegde instanties. Indien de toekomstige gehuwden reageren op dit verzet of wanneer deze termijn overschreden is, zal de huwelijksambtenaar het dossier opnieuw herbekijken en beschikt over twee mogelijkheden:

- Hij kan beslissen dat het verzet terecht is en zal bijgevolg de aanstaande echtgenoten er onverwijld van op de hoogte brengen dat hij het huwelijk weigert te voltrekken.
- Oftewel beslist hij dat het verzet onterecht was en kan men overgaan tot de huwelijksvoltrekking.

120. Artikel 25 van het huwelijksreglement: een ander belanghebbende derde is de openbare aanklager, hij beschikt over de mogelijkheid om verzet aan te tekenen bij een geplande huwelijk indien er een absolute nietigheidgrond aanwezig is. De openbare aanklager kan een melding krijgen en wanneer hij ervan overtuigd is dat de melding gegrond is, zal hij de huwelijksambtenaar op de hoogte stellen. De huwelijksambtenaar zal naar aanleiding van deze informatie het verzet onderzoeken. Wanneer de huwelijksambtenaar van mening is dat het verzet ongegrond is, zal de procedure worden verdergezet.

121. Overeenkomstig het Belgisch recht verscheen er in het Belgisch Staatsblad van 11 maart 2009 de wet van 19 februari 2009 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek. Ingevolge deze wetswijziging werd de mogelijkheid om zich te verzetten tegen een huwelijk afgeschaft. De wet is inwerking getreden sinds 21 maart 2009.³²⁶ Met andere woorden het verzet tegen het huwelijk binnen het Belgisch rechtsstelsel is niet langer mogelijk. Deze wetswijziging laat de mogelijkheid tot verzet voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en het openbaar Ministerie onverlet.

122. Het Turks Burgerlijk Wetboek heeft in artikel 138 het recht toegekend aan elk van de aanstaande echtgenoten om bij de bevoegde rechtbank een bezwaar aan te tekenen tegen de weigering van de huwelijksaangifte door de huwelijksambtenaar. Het bezwaar wordt onderzocht door de familierechtbank van de plaats waar de weigering door de huwelijksambtenaar werd uitgesproken.³²⁷

Afdeling 3.2.3: Fase tijdens de huwelijksvoltrekking

A. België

123. De volgende fase na de huwelijksaangifte overeenkomstig het Belgisch recht, betreft de huwelijksvoltrekking. De voltrekking van het huwelijk geschiedt volgens artikel 166 van het Burgerlijk

³²³ Art. 24 Lid 1 huwelijksreglement.

³²⁴ Art. 24 Lid 2 huwelijksreglement.

³²⁵ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 93.

³²⁶ Wet van 19 februari 2009 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en van artikel 1399 van het Gerechtelijk Wetboek inzake het verzet tegen het huwelijk, *BS* 11 maart 2009, inwerkingtreding 21 maart 2009; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 448.

³²⁷ A. KILICOGLU, *Medenî hukuk temel bilgileri*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 64.

Wetboek in het openbaar³²⁸ voor de ambtenaar van de burgerlijke stand³²⁹ die de akte van aangifte heeft opgemaakt. De ambtenaar van de burgerlijke stand zal alvorens hij het huwelijk sluit de hierboven vermeldde grondvereisten nagaan.³³⁰

124. Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand een ernstig vermoeden heeft dat er niet voldaan is aan de voorwaarden die de wetgever vooropstelt om te kunnen huwen, heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand de mogelijkheid om de voltrekking van het huwelijk uit te stellen.³³¹ Hij kan eventueel een advies inwinnen van de procureur des Konings. Dit uitstel om onderzoek te kunnen verrichten kan ten hoogste twee maanden bedragen vanaf de vooropgestelde huwelijksdatum. Deze termijn van twee maanden kan worden verlengd door de procureur des Konings ten belope van drie maanden. In dat geval zal de ambtenaar van de burgerlijke stand op de hoogte gebracht worden die op zijn beurt de belanghebbende partijen op de hoogte stelt.³³² Indien er binnen deze periode nog geen definitieve beslissing werd genomen is de ambtenaar van de burgerlijke stand verplicht om over te gaan tot het voltrekken van het huwelijk, zelfs wanneer de vervaltermijn van zes maanden verstreken is.³³³

125. Indien blijkt dat er niet is voldaan aan de hoedanigheden en voorwaarden, vereist om te mogen huwen, zal de ambtenaar van de burgerlijke stand het huwelijk niet voltrekken. Hij zal ook weigeren het huwelijk te voltrekken indien hij van oordeel is dat de voltrekking in strijd is met de beginselen van de openbare orde.³³⁴ Deze beslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand moet zonder verwijl ter kennis gebracht worden aan de belanghebbende partijen en deze beslissing dient gemotiveerd te worden. Tegelijkertijd zal er een afschrift van deze gemotiveerde beslissing samen met een kopie van alle nuttige documenten overgemaakt worden aan de procureur des Konings. Indien de beslissing betrekking heeft op het schijnhuwelijk en daardoor de huwelijksvoltrekking werd geweigerd, wordt de Dienst Vreemdelingenzaken ter kennis gebracht.³³⁵

126. De belanghebbende partijen hebben de mogelijkheid om tegen de weigering van de huwelijksvoltrekking een beroep in te stellen bij de familierechtbank. Dit gebeurt binnen de maand na de kennisgeving van de weigeringsbeslissing.³³⁶

127. Zoals reeds werd aangegeven geschiedt de voltrekking van het huwelijk in het openbaar, dit gebeurt in principe in het gemeentehuis. Indien er een geval van noodzaak aanwezig is, kan de ambtenaar van de burgerlijke stand na advies van het openbare ministerie overgaan tot de huwelijksvoltrekking op een ander locatie dan het gemeentehuis. Een geval van noodzaak kan een ernstige ziekte uitmaken waar de partijen niet in de mogelijkheid verkeren om zich te verplaatsen, oftewel indien het een gedetineerde betreft die wil huwen zonder penitentiair verlof. Buiten het geval van noodzaak kan de gemeenteraad eveneens een andere openbare plaats met een neutraal karakter

---

³²⁸ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 129.

³²⁹ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 129.

³³⁰ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 447; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 179; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 445.

³³¹ A., VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 128.

³³² Art. 167 lid 2 BW.

³³³ Art. 167 lid 3 BW.

³³⁴ Art. 167 lid 1 BW.

³³⁵ Art. 167 lid 4 BW.

³³⁶ Artikel 167 in fine BW

aanwijzen³³⁷ voor de voltrekking van het huwelijk, waarvan de gemeente het uitsluitende gebruiksrecht heeft.³³⁸

128. Men kan ervoor opteren dat de huwelijksvoltrekking plaatsvindt in aanwezigheid van ten hoogste vier getuigen.³³⁹ De ambtenaar van de burgerlijke stand zal na zijn voorlezing van de wederzijdse rechten en verplichten der echtgenoten, van elk der huwendende de verklaring ontvangen dat de ene de andere tot echtgenoot wil nemen. Nadat het ja-woord heeft plaatsgevonden komt het huwelijk tot stand.³⁴⁰ Vervolgens verklaart de ambtenaar van de burgerlijke stand in naam van de wet dat zij door de echt verbonden zijn.³⁴¹

129. De ambtenaar van de burgerlijke stand stelt een akte van huwelijk op.³⁴² Deze akte betreft geen vormvereiste van het huwelijk maar dient louter tot bewijs van het huwelijk.³⁴³

130. Volgens artikel 76 van het Burgerlijk Wetboek vermeldt de akte van huwelijk volgende gegevens:

- De voornamen, de naam, de woonplaats, geboortedatum & plaats van de geboorte van de echtgenoten.
- Of zij meerderjarig of minderjarig zijn.
- De voornamen, de naam en de woonplaats van de ouders.
- Voor de minderjarigen het vonnis of arrest dat de toestemming verleent tot het huwelijk.
- De verklaring van de partijen dat zij elkaar aannemen tot echtgenoten en de uitspraak door de openbare ambtenaar dat zij door de echt verbonden zijn.
- Indien men ervoor opteert, de voornamen, de naam en de geboortedatum van de getuigen.
- De datum van het huwelijkscontract, de naam en de standplaats van de notaris die het heeft opgemaakt en het huwelijksvermogensstelsel van de echtgenoten.
- De door de echtgenoot ter gelegenheid van het huwelijk gekozen naam overeenkomstig het recht van de staat waarvan hij de nationaliteit heeft.

131. Artikel 76 van het Burgerlijk Wetboek is zoals hierboven omschreven van toepassing op dit ogenblik. Maar er is een toekomstige wijziging voorzien die uiterlijk zal ingaan op 1 september 2015. Deze wijziging zal het volgend punt opheffen: *'De datum van het huwelijkscontract, de naam en de standplaats van de notaris die het heeft opgemaakt en het huwelijksvermogensstelsel van de echtgenoten'*.

B. Turkije

132. Tijdens de huwelijksvoltrekking moeten volgende vormvereisten vervuld worden:³⁴⁴

---

³³⁷ Artikel 75 lid 2 BW

³³⁸ VAN ROYEN, E., 'De wet van 12 juli 2009 tot wijziging van het BW wat de plaats van het huwelijk betreft', *T.Fam.* 2009, 197-201.

³³⁹ Artikel 75 lid 1 BW; P. SENAËVE, *'Compendium van het personen en familierecht'*, Leuven, Acco, 2013, pg 447; J. Gerlo, *'Personen- en Familierecht'*, Brugge, die Keure, 2003, 179; G. Verschelden, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, p.446.

³⁴⁰ Luik 3 juni 1991; P. SENAËVE, *'Compendium van het personen en familierecht'*, Leuven, Acco, 2013, pg 447; J. Gerlo, *'Personen- en Familierecht'*, Brugge, die Keure, 2003, 179; G. Verschelden, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, p.446.

³⁴¹ Artikel 75 lid 1 BW

³⁴² Artikel 75 lid 1 in fine BW; P. SENAËVE, *'Compendium van het personen en familierecht'*, Leuven, Acco, 2013, pg 447; J. Gerlo, *'Personen- en Familierecht'*, Brugge, die Keure, 2003, 179; G. Verschelden, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, p.446.

³⁴³ P. SENAËVE, *'Compendium van het personen en familierecht'*, Leuven, Acco, 2013, pg 447; J. Gerlo, *'Personen- en Familierecht'*, Brugge, die Keure, 2003, 179; G. Verschelden, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, p.446.

- De aanstaande echtgenoten dienen hun wil om te huwen uit te spreken.
- De huwelijksvoltrekking gebeurt voor de bevoegde huwelijksambtenaar.
- De huwelijksvoltrekking gebeurt op de wettelijk voorziene plaats.
- De huwelijksvoltrekking gebeurt in bijzijn van de getuigen.
- De huwelijksvoltrekking gebeurt in het openbaar.
- De huwelijksvoltrekking gebeurt mondeling.

133. Aangezien het huwelijk een persoonlijk recht uitmaakt zijn de aanstaande echtgenoten verplicht om hun wil om te huwen te spreken. Men kan aan een derde geen volmacht verlenen om deze handeling te laten stellen.³⁴⁵ Verder is het belangrijk dat de aanstaande gehuwden hun wil achtereenvolgens uit spreken.³⁴⁶ De tweede vormvereiste tijdens de huwelijksvoltrekking is dat de huwelijksvoltrekking gebeurt voor de bevoegde huwelijksambtenaar. Turkije bestaat uit gemeenten en dorpen, daarom heeft de wetgever in het tweede lid van artikel 134 van het Turks Burgerlijk Wetboek bepaald dat de huwelijksambtenaar bij een gemeente de burgemeester of een door hem met deze taak belaste ambtenaar is. Terwijl binnen de dorpen het dorps hoofd de taak van huwelijksambtenaar op zich zal nemen.³⁴⁷ De volgende vormvereiste betreft de plaats van het huwelijk. De huwelijksvoltrekking moet op de wettelijk voorziene plaats gebeuren. Volgens het Turks Burgerlijk Wetboek kan een huwelijk worden aangegaan bij de daartoe bestemde instantie.³⁴⁸ Dat is het uitgangspunt maar op vraag van de partners kan het huwelijk eveneens worden voltrokken op een ander plaats dan de daartoe bestemde instantie.³⁴⁹ De huwelijksvoltrekking gebeurt in het bijzijn van twee meerderjarige getuigen die beschikken over een onderscheidingsvermogen en die de aanstaande gehuwden kennen.³⁵⁰ Tenslotte moet de huwelijksvoltrekking in het openbaar en mondeling gebeuren.³⁵¹

Afdeling 3.2.4: Fase na de huwelijksvoltrekking

A. België

134. Zoals eerder aangehaald heeft de Turkse Wetgever inzake de vormvereiste van het huwelijk geopteerd voor een derde fase namelijk de fase na de huwelijksvoltrekking. Deze derde fase wordt in tegenstelling tot Turkije niet geregeld in België.

B. Turkije

135. Wanneer de aanstaande echtgenoten hun wil hebben geuit om te huwen zal het huwelijksambtenaar mondeling ter kennis geven dat het huwelijk volgens de Turkse wettelijke voorschriften werd voltrokken. De echtgenoten, getuigen en de huwelijksambtenaar dienen het huwelijksregister te tekenen, na de ondertekening van het huwelijksregister bestaan er enkele vormvereisten die vervuld moeten worden.³⁵² Als eerst zal het trouwboekje worden overhandigd

³⁴⁴ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 95; M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 67.

³⁴⁵ Artikel 27 huwelijksreglement

³⁴⁶ Artikel 142 TBW; artikel 27 huwelijksreglement; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

³⁴⁷ Artikel 134 lid 2 TBW, F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 64.

³⁴⁸ Artikel 141 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

³⁴⁹ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 99.

³⁵⁰ Artikel 141 TBW; art. 28 huwelijksreglement; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

³⁵¹ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 100.

³⁵² T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 103.

vervolgens moet het huwelijk worden aangegeven bij de dienst bevolking en indien nodig bij het Openbare Ministerie. Tenslotte wordt het huwelijk geregistreerd en opgenomen in het bevolkingsregister.³⁵³

136. De eerste vormvereiste die ontstaat na de fase van de huwelijksvoltrekking maakt de afgifte van het trouwboekje uit. Direct na de huwelijksluiting zal de huwelijksambtenaar aan de echtgenoten het trouwboekje overhandigen.³⁵⁴ Met de overhandiging van het trouwboekje ontstaat er in hoofde van de gehuwden de plicht om elke wijziging die in de loop van het huwelijk ontstaat op te laten nemen in het trouwboekje.³⁵⁵

137. Nadat de echtgenoten hun trouwboekje in ontvangst hebben genomen dienen zij het huwelijk aan te geven bij de bevolkingsdienst.³⁵⁶ Hier wordt er een onderscheid gemaakt naar gelang het huwelijk is gesloten binnen of buiten Turkije. De huwelijken die worden gesloten binnen Turkije dienen binnen de tien dagen het huwelijk aan te geven.³⁵⁷ Maar wanneer het huwelijk in het buitenland plaatsvond bij de bevoegde instanties zal deze ten laatste binnen de 30 dagen worden aangegeven bij de buitenlandse vertegenwoordiging van de instantie die het huwelijk heeft voltrokken. Deze zal op zijn beurt de akte van het huwelijk laten vertalen door een beëdigde vertaler en doorsturen naar de Turkse bevolkingsdienst.

138. De bevolkingsdienst die de aangiftes ontvangt is verplicht om de nodige administratie uit te voeren en de huwelijken te registreren in het bevolkingsregister.³⁵⁸ Wanneer de bevoegde ambtenaar tijdens de registratie van het huwelijk vaststelt dat het huwelijk aangetast is door een absolute nietigheidgrond, zal hij na de registratie van het huwelijk de nodige informatie en documenten opsturen naar de Openbare Ministerie.³⁵⁹

139. Wanneer de formaliteiten die opgelegd worden aan de gehuwden na de huwelijksvoltrekking niet vervuld worden zal dit niet de nietigheid tot gevolg hebben. Het Hoogerechtshof heeft hierover in zijn arrest gevelde dat de huwelijken, die volgens de Turkse regelgeving geldig werden gesloten, al rechtsgevolgen teweeg brengen zonder dat deze zijn aangegeven bij de bevolkingsdienst of opgenomen in het bevolkingsregister.³⁶⁰

Afdeling 3.2.5: Tussentijds besluit inzake de vormvereisten

De vormvereisten om te kunnen huwen werden reeds systematisch weergegeven in het vorig hoofdstuk. Inzake de vormvereisten die worden voorgeschreven door beide rechtsstelsels kunnen we vaststellen dat België een andere indeling hanteert als Turkije. Daar waar de Belgische wetgever slechts gekozen heeft voor twee fases heeft de Turkse wetgever geopteerd voor drie fasen. Vervolgens kan er ook worden aangemerkt dat de regelgeving inzake de vormvereisten binnen België zijn opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, terwijl er in Turkije bijkomende bronnen zijn voorzien.

³⁵³ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 69.

³⁵⁴ Artikel 143 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

³⁵⁵ Artikel 30 huwelijksreglement.

³⁵⁶ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 105.

³⁵⁷ Artikel 32 huwelijksreglement.

³⁵⁸ Artikel 32 lid 2 huwelijksreglement

³⁵⁹ Artikel 33 huwelijksreglement.

³⁶⁰ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 106.

De eerste vormvereiste van België behoort tot de eerste fase van de Turkse indeling namelijk de huwelijksaangifte. In België moeten de aanstaande echtgenoten de huwelijksaangifte indienen terwijl in Turkije een mogelijkheid bestaat om een derde een volmacht te verlenen om de huwelijksaangifte in zijn plaats in te dienen. De aanstaande echtgenoten dienen bepaalde documenten voor te leggen. In grote lijnen komen de bijkomende documenten die vereist zijn voor beide rechtsstelsels overeen. Voor de personen die in Turkije willen huwen bestaat er ook een bijkomende vereiste dat de aanstaande echtgenoten een gezondheidsverklaring moeten voorleggen waaruit blijkt dat er geen ziekten aanwezig zijn die eventueel het huwelijk kan belemmeren. Er zal bijgevolg een medisch onderzoek plaatsvinden. Deze gezondheidsverklaring wordt in België niet gevraagd. Na de huwelijksaangifte zal er zowel naar zowel Belgisch als Turks recht een onderzoek plaatsvinden naar de regelmatigheid van de huwelijksaangifte. In Turkije zal men een akte van huwelijksvergunning afleveren bij een regelmatige huwelijksaangifte. Een laatste punt bij de vormvereisten tijdens de fase vóór de huwelijksaangifte in Turkije is het verzet tegen het huwelijk. In België kan men zich niet verzetten tegen een gepland huwelijk. Deze mogelijkheid is afgeschaft. In het Turks Burgerlijk Wetboek werd deze mogelijkheid eveneens afgeschaft maar volgens het huwelijksreglement kan er nog steeds verzet worden aangetekend tegen een gepland huwelijk.

De tweede vormvereiste volgens het Turks recht, namelijk de fase tijdens de huwelijksvoltrekking komt overeen met de Belgische huwelijksvoltrekking. Hier kan er worden vastgesteld dat de twee rechtsstelsels gelijkaardig zijn. De aanstaande echtgenoten dienen hun wil om te huwen te uiten. Dit moet gebeuren voor de bevoegde huwelijksambtenaar en op de wettelijk voorziene plaats. Vervolgens gebeurt de huwelijksvoltrekking in het openbaar en mondeling. Inzake de aanwezigheid van getuigen kan er een klein verschilpunt worden aangemerkt namelijk in Turkije is het verplicht om in het bijzijn van getuigen te huwen terwijl er in België de mogelijkheid bestaat om de huwelijksvoltrekking te laten voltrekken in aanwezigheid van getuigen.

De derde fase die Turkije hanteert inzake de vormvereisten betreft de fase na de huwelijksvoltrekking. De Belgische wetgever heeft dit niet uitdrukkelijk geregeld in een aparte luik. Tijdens de fase na de huwelijksvoltrekking volgens het Turks recht zal er als eerste een overhandiging van het trouwboekje gebeuren. In België wordt dit geregeld in het tweede luik namelijk de huwelijksvoltrekking. Vervolgens dient men in Turkije het huwelijk aan te geven bij de bevolkingsdienst en ten slotte laten registreren in het bevolkingsregister. Dit vormt een bijkomend formaliteit in Turkije maar in België zijn er na de huwelijksvoltrekking geen bijkomende vormvereisten.

Hoofdstuk 3.3: Handhavingsregeling

Afdeling 3.3.1: Inleiding

140. Wanneer de grond- en vormvereisten, die zijn voorgeschreven om een huwelijk te kunnen aangaan niet worden nageleefd, kan men gesanctioneerd worden zowel in het Belgisch en het Turks rechtsstelsel. Volgens de Belgische regelgeving wordt er een onderscheid gemaakt bij de sanctieregeling tussen enerzijds de voorkomende huwelijksbeletselen en anderzijds de vernietigende huwelijksbeletselen.³⁶¹ De Turkse wetgever daarentegen heeft een handhavingsmechanisme voorzien door middel van een opsplitsing tussen de onbestaande huwelijken en de nietigheid van het huwelijk. De nietigheid van het huwelijk bestaat op zijn beurt uit drie delen namelijk de volstreekte nietigheidsgronden, de betrekkelijke

---

³⁶¹ VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 447.

nietigheidsgevolgen en de gevolgen die de nietigheid met zich meebrengt. Deze indeling is gelijkaardig aan het Belgische variant met name de vernietigende huwelijksbeletselen. Er wordt met andere woorden volgens de Turkse wetgeving niet specifiek een onderscheid gemaakt tussen de voorkomende en de vernietigende huwelijksbeletselen.

141. De volstreekte en betrekkelijke nietigheidsgronden die van toepassing zijn in Turkije, zijn opgenomen in de artikelen 145 tot 160 van het Burgerlijk Wetboek. Maar naast deze nietigheidsgronden bestaat er in Turkije eveneens de theorie van de onbestaande huwelijken. Een onbestaande huwelijk staat dus los van de volstreekte of betrekkelijke nietigheid.³⁶² Dit is een leer die volledig door de rechtsleer werd ontwikkeld. Bijgevolg komt dit niet voor in het Turks Burgerlijk Wetboek. De huwelijksbeletselen die de volstreekte of betrekkelijke nietigheidsgrond tot gevolg hebben zijn limitatief opgesomd in de wet. Naast deze limitatieve opsomming worden bepaalde vereisten als zodanig belangrijk beschouwd dat er geen sprake kan zijn van een huwelijk bij niet naleving van deze vereisten. In dat geval zal het huwelijk als onbestaand beschouwd worden.³⁶³ Volgende gevallen leiden tot een onbestaande huwelijk. Namelijk een huwelijk dat wordt aangegaan tussen personen van hetzelfde geslacht, wanneer het huwelijk niet wordt voltrokken door de huwelijksambtenaar of wanneer een van de toekomstig gehuwden niet de wil om te huwen heeft geuit.³⁶⁴

142. België heeft de theorie van de onbestaande huwelijken eveneens gekend maar heeft deze al geruime tijd verlaten.³⁶⁵ Vroeger was het zo dat er in de rechtsleer de volgende gevallen als een onbestaande huwelijk werd gezien. Het betrof enerzijds het geval dat er in hoofde van een of beide geesteszieke partners de toestemming volledig ontbrak. Anderzijds het geval wanneer een huwelijk voltrokken werd zonder ambtenaar van de burgerlijke stand.³⁶⁶ Op grond van het adagium *Pas de nullité sans texte* maar ook omdat deze vereisten zo essentieel zijn binnen de Belgische maatschappij dat er bij niet naleving geen huwelijk tot stand kan komen.

Afdeling 3.3.2: De voorkomende huwelijksbeletselen

143. De voorkomende huwelijksbeletselen worden ook wel 'verhinderende' of 'verbiedende' huwelijksbeletselen genoemd.³⁶⁷ Dat wil zeggen dat deze huwelijksbeletselen de huwelijksluiting moeten verhinderen, maar wanneer ze miskend worden niet de ongeldigheid van het huwelijk tot gevolg hebben. Bijvoorbeeld wanneer de vereiste stukken voor de huwelijksluiting niet vervolledigd zijn, wanneer de wachtperiode tussen de huwelijksaangifte en de huwelijksvoltrekking miskend werd, of bij lichte gebreken in de huwelijksvoltrekking zoals het niet voorlezen van de voorschriften inzake de rechten en plichten van de echtgenoten.³⁶⁸ Wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand toch overgaat tot de voltrekking van het huwelijk ondanks de aanwezigheid van een voorkomende huwelijksbeletsel, zal het huwelijk geldig zijn gesloten. De ambtenaar van de burgerlijke stand zal hiervoor echter een tuchtsanctie kunnen oplopen. Naast de tuchtsanctie voorziet het Burgerlijk Wetboek eveneens strafrechtelijke sancties. De ambtenaar van de burgerlijke stand kan veroordeeld worden tot een geldboete van

³⁶² M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 71.

³⁶³ J. AKIPEK, *Hükümsüzlük nazariyeleri karsısında Türk Medenî kanununun sistemi*, Ankara, Turhan kitapevi, 1953, 105.

³⁶⁴ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 204-206.

³⁶⁵ VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 449.

³⁶⁶ VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 449.

³⁶⁷ VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 447.

³⁶⁸ P. SENAËVE, *'Compendium van het personen en familierecht'*, Leuven, Acco, 2013, 452.

zesentwintig tot driehonderd euro.³⁶⁹ Voor de gehuwden of onder wier gezag zij gehandeld hebben bestaat er een geldboete die kan oplopen zesentwintig tot tweehonderd euro.³⁷⁰

144. Tot 2009 vormde het bestaan van een regelmatig verzet tegen een gepland huwelijk eveneens een voorkomend huwelijksbeletsel maar deze mogelijkheid werd afgeschaft door de komst van de wet van 19 februari 2009.³⁷¹ De overheid beschikt over een monopolie inzake het verzet. Via de ambtenaar van de burgerlijke stand en de procureur des Konings kan er de dag van vandaag toch verzet aangetekend worden tegen een voorgenomen huwelijk. Men zal een beroep doen op deze verzet mogelijkheid telkens de openbare orde in het gedrag wordt gebracht.³⁷²

Afdeling 3.3.3: De vernietigende huwelijksbeletselen

Buiten de voorkomende huwelijksbeletselen bestaan ook overeenkomstig de Belgische regelgeving vernietigende huwelijksbeletselen. Deze vernietigende huwelijksbeletselen brengen de volstreckte of betrekkelijke nietigheid van het huwelijk met zich mee via een procedure tot nietigverklaring van het huwelijk.³⁷³ De belangrijkste kenmerken van de volstreckte nietigheid bij een huwelijk zijn dat de nietigheid in principe kan worden gevorderd door iedere belanghebbende partij.³⁷⁴ En dat deze niet vatbaar zijn voor verjaring.³⁷⁵ Bij een volstreckte nietigheid bestaat er dus geen termijn op het inleiden van de vordering.³⁷⁶ Deze kenmerken inzake de volstreckte nietigheid zijn eveneens van toepassing voor de Turkse regelgeving.³⁷⁷

A. De volstreckte nietigheidsgronden

145. Belgische volstreckte nietigheidsgronden zijn de volgende:³⁷⁸

- 1 Het totaal gemis van toestemming, zowel ingeval één van de huwenden niet in staat was zijn wil te uiten, als in geval van schijnhuwelijk. (artikel 184 *jo.* Artikel 146*bis* BW)
- 2 De toestemming gegeven onder geweld of bedreiging. (artikel 184 *jo.* Artikel 146*ter* BW)
- 3 Het totaal gemis van voltrekking overeenkomstig de wet. Bijvoorbeeld wanneer de voltrekking gebeurd door een onbevoegd consulaire ambtenaar.³⁷⁹ Of wanneer de voltrekking gebeurd door een religieuze autoriteit.³⁸⁰
- 4 Het niet naleven van het leeftijdsminimum, zonder dat ontheffing werd verleend. (artikel 184 *jo.* Artikel 144 BW)
- 5 Het huwelijk gesloten met overtreding van de verwantschaps- of aanverwantschapsbeletselen zonder dat, in de gevallen waarin dit kan, ontheffing werd verleend.³⁸¹
(artikel 184 *jo.* artikel 161-163, 341 en 353-13 BW)

---

³⁶⁹ Artikel 192 BW

³⁷⁰ Artikel 192 BW

³⁷¹ VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 448.

³⁷² VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 448 p.

³⁷³ VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 447 p.

³⁷⁴ Artikel 184 BW

³⁷⁵ VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 448.

³⁷⁶ VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 451 p.

³⁷⁷ T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 209.

³⁷⁸ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 452.

³⁷⁹ Rb. Luik 27 februari 1976, *Jur.Liège 1975-76*, 275.

³⁸⁰ Rb. Dendermonde 29 juni 1989, *Pas.* 1990, III, 15.

³⁸¹ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 126.

- 6 Het bestaan van een vorig niet-ontbonden huwelijk. (artikel 184 *jo.* artikel 147 BW)³⁸²
- 7 Het gemis van openbaarheid bij de voltrekking (artikel 191 BW). Het gaat hier om de clandestiene huwelijken. Clandestiniteit als nietigheidsgrond vereist een objectief als subjectief element namelijk de miskennis van een of meer publiciteitsvoorschriften of een huwelijk aangaan die de openbaarheid van het huwelijk illusoir maken en de aanwezigheid van bedrieglijk opzet.³⁸³
- 8 De voltrekking door een territoriaal of anders onbevoegde openbaar ambtenaar. (artikel 191 BW)
- 9 Het gemis van een regelmatige huwelijksaangifte. (artikel 191 BW)³⁸⁴

146. De Turkse wetgever heeft voor de volgende gevallen de absolute nietigheid opgelegd:³⁸⁵

- 1 Indien een der echtgenoten ten tijde van de huwelijkssluiting reeds getrouwd is.³⁸⁶
- 2 Indien een der echtgenoten ten tijde van de huwelijkssluiting wegens een voortdurende reden het onderscheidingsvermogen mist.³⁸⁷
- 3 Indien een der echtgenoten een zodanige graad van geestelijke stoornis heeft dat deze het huwelijk belet.³⁸⁸
- 4 Indien tussen de echtgenoten een zodanige verwantschap bestaat, deze het huwelijk belet.³⁸⁹

B Betrekkelijke nietigheidsgronden

147. Overeenkomstig het Belgisch recht kan enkel dwaling als een betrekkelijke nietigheidsgrond worden aangemerkt.³⁹⁰ Volgens artikel 180 van het Burgerlijk Wetboek '*kan er tegen een huwelijk alleen worden opgekomen wanneer er dwaling in de persoon heeft plaatsgehad en door degene van de echtgenoten die in dwaling werd gebracht*'. Een betrekkelijke nietigheidsgrond kan slechts in beginsel ingeroepen worden door de beschermde persoon en is in tegenstelling tot de vernietigende huwelijksbeletselen vatbaar voor verjaring. De verjaringsstermijn bedraagt in dat geval tien jaar. Wanneer de samenwoning echter wordt voortgezet gedurende zes maanden nadat de betrokken persoon de dwaling ontdekt zal er bijgevolg een stilzwijgende bevestiging plaatsvinden en is de vordering tot nietigverklaring onontvankelijk.³⁹¹

Volgens het Turks recht kunnen de vorderingen tot de betrekkelijke nietigheidsgrond enkel worden gevorderd door de gehuwden en de wettelijke vertegenwoordigers.³⁹² Het openbaar Ministerie en een andere belanghebbende partij kunnen in geval van een betrekkelijke nietigheidsgrond geen vordering

³⁸² A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 127.

³⁸³ Rb. Mechelen 19 juni 1984, *RW* 1985-86, 326.

³⁸⁴ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 129.

³⁸⁵ Art. 145 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68; T. AKINTÜRK, *Türk medenî hukuku aile hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 209-214.

³⁸⁶ Art. 145 lid 1 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68.

³⁸⁷ Art. 145 lid 2 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68.

³⁸⁸ Art. 145 lid 3 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68.

³⁸⁹ Art. 145 lid 4 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68.

³⁹⁰ G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 452.

³⁹¹ Art. 1304 BW, G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 452.

³⁹² M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III, aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 93.

instellen. Voor de wettelijke vertegenwoordigers bestaat er een uitzondering op hun vorderingsrecht. In beginsel kan de wettelijke vertegenwoordiger de nietigverklaring van het huwelijk vorderen ingeval de minderjarige of handelingsonbekwame zonder toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger huwt.³⁹³ Maar op dit principe bestaat er een uitzondering en dat is wanneer de minderjarige ondertussen de meerderjarigheid heeft bereikt, er geen sprake meer is van de handelingsonbekwaamheid of wanneer de echtgenote zwanger is kan het huwelijk niet meer worden nietig verklaard.³⁹⁴ In tegenstelling tot de volstreekte nietigheid heeft de wetgever bij de betrekkelijke nietigheid wel een termijn vastgesteld voor het inleiden van de vordering. Overeenkomstig het Turks recht bedraagt deze vervaltermijn volgens artikel 152 van het Turks Burgerlijk Wetboek zes maanden nadat de betrokkene op de hoogte is geraakt van de grond tot nietigverklaring of nadat de gevolgen van de bedreiging zijn geëindigd, en in ieder geval vijf jaar na de huwelijksluiting. De betrekkelijke nietigheidsgronden die van toepassing zijn in Turkije zijn de volgende gevallen:³⁹⁵

- Bij het tijdelijk ontbreken van onderscheidingsvermogen:³⁹⁶ 'De echtgenoot wiens onderscheidingsvermogen tijdens de huwelijksluiting wegens een tijdelijke reden ontbreekt, kan de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken'.
- Zoals in België het geval is maakt dwaling³⁹⁷ ook een betrekkelijke nietigheidsgrond uit: 'Indien deze echtgenoot beslist niet wilde trouwen of niet dacht te trouwen met de persoon waarmee hij getrouwd is, maar door dwaling heeft ingestemd met het huwelijk'.³⁹⁸ 'Indien het huwelijk tot stand gekomen is onder dwaling omtrent een eigenschap van de andere echtgenoot, welke van zodanige aard is dat dit de samenleving met hem onmogelijk maakt'.³⁹⁹
- Bedrog⁴⁰⁰, 'Een der echtgenoten kan de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken wanneer Deze echtgenoot heeft ingestemd te trouwen als gevolg van bedrog omtrent de eer en het fatsoen van de andere echtgenoot, welk bedrog door die echtgenoot zelf of met diens medeweten door een ander is gepleegd.⁴⁰¹ Indien een ziekte verzwegen is die een ernstig gevaar opleveren voor de gezondheid van de verzoeker of zijn afstammelingen.⁴⁰²
- Bedreiging: 'De echtgenoot die onder directe bedreiging met een ernstig gevaar voor de aantasting van het leven, de gezondheid, de eer en het fatsoen van hemzelf of een van zijn naasten met het huwelijk heeft ingestemd, kan de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken'.⁴⁰³

---

³⁹³ Art. 153 lid 1 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 70.

³⁹⁴ Art. 153 lid 2 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 70.

³⁹⁵ A. KILICOGLU, *Medenî hukuk temel bilgileri*, Ankara, Turhan kitabevi, 2012, 152.

³⁹⁶ Art. 148 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 69.

³⁹⁷ Art. 149 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 69.

³⁹⁸ Art. 149 lid 1 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 69.

³⁹⁹ Art. 149 lid 2 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 69.

⁴⁰⁰ Art. 150 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 70.

⁴⁰¹ Art. 150 lid 1 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 70.

⁴⁰² Art. 150 lid 2 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 70.

⁴⁰³ Art. 151 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 68.

C   *Gevolgen van de nietigverklaring*

148. Onder de nietigverklaring van het huwelijk verstaat men overeenkomstig het Belgisch recht: '*de ontbinding ex tunc van het huwelijk die door de burgerlijke rechtbank wordt uitgesproken als sanctie voor het niet naleven van bepaalde belangrijke huwelijksbeletselen*'.⁴⁰⁴ Dat wil zeggen dat eens de nietigverklaring is uitgesproken dat het huwelijk nooit heeft plaatsgevonden.⁴⁰⁵ De nietigverklaring van het huwelijk zal *erga omnes* gelden.⁴⁰⁶ Een huwelijk zal nooit van rechtswege nietig verklaard worden, er zal altijd een rechterlijke tussenkomst nodig zijn. Het huwelijk zal daarom ook al zijn gevolgen blijven behouden zolang er geen definitief arrest of vonnis voorhanden is.⁴⁰⁷ Overeenkomstig het Turks recht geldt evenzeer de regel dat een nietig huwelijk slechts tot een einde kan komen door een rechterlijke beslissing.⁴⁰⁸ Verder bepaalt het Turks Burgerlijk Wetboek dat wanneer een huwelijk is aangegaan onder omstandigheden die de absolute nietigheid opleveren, toch de gevolgen van een geldig huwelijk met zich meebrengen tot het ogenblik van de rechterlijke uitspraak.⁴⁰⁹

149. Volgens het Turks Burgerlijk Wetboek brengen volgende situaties geen nietigheid met zich mee.

- Zich niet houden aan de wachtperiode:⁴¹⁰

Wanneer een vrouw hertrouwt voordat haar wachtperiode is verstreken zal dit gegeven niet de nietigheid van het huwelijk tot gevolg hebben.

- Niet voldoen aan de vormvoorschriften:⁴¹¹

Indien een huwelijk voltrokken werd voor de bevoegde ambtenaar kan het huwelijk niet worden nietig verklaard wegens het niet naleven van de overige wettelijke voorschriften.

Afdeling 3.3.4: Tussentijds besluit inzake de handhavingsregeling

Inzake de handhavingsregeling kan er worden vastgesteld dat België expliciet een onderverdeling maakt tussen de voorkomende en de vernietigende huwelijksbeletselen. De Turkse wetgever heeft op zijn beurt een onderverdeling gemaakt tussen de onbestaande huwelijken en de nietigheid van de huwelijksbeletselen. De preventieve huwelijksbeletselen zijn aanwezig maar daar wordt niet zo zwaar aan getild als bij de sanctieregeling. Inzake de nietigheid van het huwelijk is er een gelijkaardige regeling voorzien. Beide rechtsstelsels voorzien zowel betrekkelijke en volstreckte nietigheidsgronden. Er kan worden aangemerkt dat er in Turkije nog steeds gebruik wordt gemaakt van de theorie van de onbestaande huwelijken, terwijl men in België deze theorie heeft verlaten. De kenmerken inzake de volstreckte en de betrekkelijke nietigheidsgronden komen sterk overeen in beide rechtsstelsels. Er bestaat echter een verschil inzake de verjaringstermijn van de vordering tot nietigverklaring. In België en in Turkije bestaat de mogelijkheid van de stilzwijgende bevestiging. Maar daarnaast beschikt men in België over een termijn van tien jaar terwijl in Turkije dit slechts vijf jaar na de huwelijksluiting bedraagt. Wat precies als volstreckte of als betrekkelijke nietigheidsgronden aangemerkt worden werd door de wetgevers vastgesteld.

⁴⁰⁴ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 451.

⁴⁰⁵ A. VAN-GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 130.

⁴⁰⁶ G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 452-453.

⁴⁰⁷ G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 452.

⁴⁰⁸ Art. 156 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 71.

⁴⁰⁹ Art. 156 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 71.

⁴¹⁰ Art. 154 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 71.

⁴¹¹ Art. 155 TBW; F., IBILI, F., VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 71.

Hoofdstuk 3.4: Het bewijs

Afdeling 3.4.1: Het voorhanden zijn van de huwelijksakte

150. Het huwelijk wordt naar Belgisch recht in eerste instantie bewezen door het voorleggen van de akte.⁴¹² De redenering achter deze exclusieve bewijskracht van de huwelijksakte, is dat wanneer de wet het oplegt, enkel de akten van de burgerlijke stand als wettelijk bewijs kunnen gelden indien het de staat van een persoon betreft.⁴¹³ Verder bepaalt artikel 195 BW dat het bezit van staat degenen die beweren met elkaar gehuwd te zijn en zich beroepen op dat bezit, niet ontslaan van de verplichting om de akte van huwelijksvoltrekking voor te leggen.⁴¹⁴ Maar anderzijds zal de voorlegging van de huwelijksakte volstaan als bewijs dat de betrokkenen gehuwd zijn. Zelfs indien er geen bezit van staat aanwezig was tussen de echtgenoten.⁴¹⁵

151. Wanneer er een huwelijksakte voorhanden is en daarbovenop ook een overeenstemmend bezit van staat aanwezig is, zijn de echtgenoten niet bevoegd om de nietigverklaring van de huwelijksakte te vorderen ten opzichte van elkaar.⁴¹⁶ Het huwelijksakte en bezit van staat zal elkaar aanvullen, bijvoorbeeld wanneer de akte een gebrek vertoont wordt het gebrek aangevuld door het bezit van staat. Wanneer beide overeenstemmen heeft dat tot gevolg dat het bewijs van de huwelijksvoltrekking niet aangevochten kan worden.⁴¹⁷ De echtgenoten beschikken echter nog steeds over de mogelijkheid om de nietigverklaring van het huwelijk zelf te vorderen indien een grondvereiste is miskend.⁴¹⁸

Afdeling 3.4.2: De afwezigheid van een huwelijksakte

152. Op het beginsel van de exclusieve bewijskracht van de huwelijksakte heeft de wetgever drie uitzonderingen voorzien.⁴¹⁹

Een eerste uitzondering is wanneer de huwelijksakte verloren⁴²⁰ is gegaan. Wanneer de registers van de burgerlijke stand vernietigd werden of verloren zijn gegaan bestaat er de mogelijkheid om de huwelijksluiting met alle middelen rechtens te bewijzen.⁴²¹

Een volgende uitzondering betreft de situatie wanneer de huwelijksakte is weggemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand of door een derde.⁴²² De artikelen 198 tot en met 200 sommen de uitzonderlijke hypothesen op. Artikel 198 bepaalt dat wanneer het bewijs van de wettelijke voltrekking van een huwelijk is verkregen ten gevolge van een strafrechtelijke procedure, de inschrijving van het vonnis in de registers van de burgerlijke stand alle burgerlijke gevolgen ten aanzien van de echtgenoten en ten aanzien vanuit het huwelijk geboren kinderen van toepassing zijn. Artikel 199 voorziet de hypothese dat wanneer de echtgenoten (of een van beide) overleden zijn zonder het bedrog te hebben ontdekt, dan kunnen allen die er belang bij hebben een strafvordering instellen om de geldigheid van het

⁴¹² Y. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 353.

⁴¹³ Art. 195 BW; Y. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 353.

⁴¹⁴ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 131.

⁴¹⁵ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 463.

⁴¹⁶ Art. 196 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 463.

⁴¹⁷ Art. 196 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 463.

⁴¹⁸ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 463.

⁴¹⁹ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 464; G. BAETEMAN, *Personen- en gezinsrecht*, Brussel, E. Story-Scientia, 1989, 290; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 192; G., BAETEMAN, *Overzicht van het Personen- en Gezinsrecht*, Deurne, Kluwer, 1993, 375; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 459.

⁴²⁰ Y., Leleu, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 352.

⁴²¹ Artikel 46 BW; P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 464.

⁴²² P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 463; G. BAETEMAN, *Personen- en gezinsrecht*, Brussel, E. Story-Scientia, 1989, 290; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 192; G. BAETEMAN, *Overzicht van het Personen- en Gezinsrecht*, Deurne, Kluwer, 1993, 375; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 459.

huwelijk te doen verklaren. Tenslotte wordt in artikel 200 de hypothese opgenomen dat wanneer de openbare ambtenaar reeds overleden is wanneer het bedrog ontdekt wordt, dan zal de rechtsvordering voor de burgerlijke rechtbank ingesteld worden, tegen zijn erfgenamen, door de procureur des konings in tegenwoordigheid van de belanghebbende partijen en op hun aangifte.

Tot slot als derde uitzondering op de exclusieve bewijskracht van de huwelijksakte, het bewijs van de huwelijksluiting met het oog op de vaststelling van de afstamming.⁴²³ In de hypothese dat een persoon zijn afstamming wil laten vaststellen door middel van de vaderschapsregel maar niet beschikt over een huwelijksakte van zijn ouders en beide ouders overleden zijn,⁴²⁴ kent de wetgever een afzwakking van de exclusieve bewijskracht van de akten van de burgerlijke stand toe.⁴²⁵ Deze afzwakking bestaat uit het feit dat de huwelijksvoltrekking en daarmee gepaard gaande de vaststelling van de afstamming dmv de vaderschapsregel, kan bewezen worden door een combinatie van volgende elementen:⁴²⁶

- Het bezit van staat van echtgenoten in hoofde van zijn ouders.
- Het bezit van staat van huwelijks kind in hoofde van de betrokkene zelf.
- De afwezigheid van tegenspraak tussen dit bezit van staat en de vermeldingen van zijn geboorteakte.

153. Volgens de Turkse regelgeving beschikt de huwelijksakte in tegenstelling tot de Belgische regelgeving niet over een exclusieve bewijskracht. Het huwelijk kan bewezen worden met alle middelen van het recht.⁴²⁷ Dus naast het voorleggen van de huwelijksakte zal het trouwboekje eveneens als een wettelijk stuk dienen.⁴²⁸ Het is eveneens mogelijk om het huwelijk te bewijzen met de uittreksels die op de dienst bevolking kan verkregen worden. Maar indien er noch een trouwboekje noch uittreksels uit de bevolkingsregister voorhanden is kan men het huwelijk alsnog bewijzen aan de hand van getuigen.⁴²⁹

154. De afgifte van het trouwboekje heeft als essentiële kenmerk dat enkel op vertoon van dit document het religieus huwelijk kan voltrokken worden.⁴³⁰

Afdeling 3.4.3: Tussentijds besluit inzake de bewijsregels

155. Het huwelijk kan naar Belgisch recht in eerste instantie bewezen worden door middel van de huwelijksakte. De Belgische wetgever heeft aan deze huwelijksakte een exclusieve bewijskracht toegekend. Terwijl de Turkse wetgever niet gekozen heeft voor een dergelijke bewijskracht van de huwelijksakte. In Turkije kan men het huwelijk bewijzen door alle middelen van het recht. Men kan het huwelijk bewijzen in eerste instantie op vertoon van de huwelijksakte, het trouwboekje maar eveneens door een uittreksel van het bevolkingsregister. Het is zelfs mogelijk om het bewijs te kunnen leveren door middel van getuigen.

---

⁴²³ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 464; G. BAETEMAN, *Personen- en gezinsrecht*, Brussel, E. Story-Scientia, 1989, 290-291; J. GERLO, *Personen- en Familierecht*, Brugge, die Keure, 2003, 192; G. BAETEMAN, *Overzicht van het Personen- en Gezinsrecht*, Deurne, Kluwer, 1993, 376; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, die Keure, 2010, 460.

⁴²⁴ A. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 131.

⁴²⁵ Art. 197 BW; Y. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 353.

⁴²⁶ P. SENAËVE, *Compendium van het personen en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 463.

⁴²⁷ M. DURAL, T. ÖGÜZ, M. GÜMÜS, *Türk özel hukuku, cilt III, aile hukuku*, Istanbul, Filiz Kitabevi, 2014, 69.

⁴²⁸ T. AKINTURK, *Türk Medenî hukuku, Aile Hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 104.

⁴²⁹ T. AKINTURK, *Türk Medenî hukuku, Aile Hukuku*, Istanbul, Beta, 2014, 104.

⁴³⁰ Art. 143 lid 2 TBW; F. İBİLİ, F. VAN DER VELDEN, *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 66.

Deel 4: BESLUIT

Het huwelijk, een samenlevingsvorm waar wereldwijd veelvuldig gebruik van wordt gemaakt. Elk land zal soeverein de regels hieromtrent vastleggen. Dit wil zeggen dat ieder rechtsstelsel een eigen invulling zal geven aan de regelgeving inzake het huwelijk. Deze regelgevingen over de grenzen heen verschillen naargelang de maatschappelijke belangen die op dat moment van toepassing zijn. In deze masterscriptie werd een onderzoek gedaan naar zowel de Belgische en Turkse wetgeving. Twee verschillende landen die veel gelijkenissen kennen maar toch inzake bepaalde materies heel ver van elkaar staan.

V. Antwoord op de onderzoeksvraag

Zelfs na een uitgebreid onderzoek van de wettelijke regels inzake het huwelijk is het moeilijk te oordelen welk rechtsstelsel de bovenhand heeft. Een combinatie van beide rechtsstelsels zou tot een optimale compromis leiden.

Het is opmerkelijk dat, gezien de vele Westerse invloeden die Turkije kent, er nog veel verschillen bestaan met België. Deze verschillen, verklaarbaar door het culturele aspect, de geografische ligging, de voorgeschiedenis, de religieuze opvattingen maar anderzijds ook de maatschappelijke belangen en noden van de samenleving, dienen noodzakelijkerwijs vernoemt te worden om een antwoord te kunnen bieden op de onderzoeksvraag.

Om de optimale compromis, waarvan eerder sprake, te bereiken dienen we een vergelijkende opsomming te maken van de belangrijkste positieve en negatieve eigenschappen van elke wetgeving (lees als: Belgische en Turkse huwelijkswetgeving).

De openstelling van het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht is een evolutie die de Belgische wetgeving jaren geleden heeft doorgevoerd. In Turkije daarentegen is deze vorm van partnerrelatie de dag van vandaag nog steeds een taboe. Dit kan geïllustreerd worden door het volgend voorbeeld. Wanneer er tijdens een opname van een datingreeks een persoon belt om zich kandidaat te stellen maar vermeldt dat hij/zij eerder op zoek is naar een partner van hetzelfde geslacht, wordt het telefoongesprek abrupt door de presentatrice verbroken. Dit is de hedendaagse opvatting voor vele inwoners in Turkije. Ik ben van mening dat dit een persoonlijke keuze is die ieder voor zich maakt. De mogelijkheid die het Belgisch recht geeft om twee personen van hetzelfde geslacht te laten huwen, is naar mijn inziens dan ook een meerwaarde voor de Belgische wetgeving. Deze feiten en opvattingen kunnen doorgetrokken worden naar alle samenlevingsvormen.

Dit brengt ons dan ook bij het feit dat de Turkse wetgever/wetgeving nog steeds erg achterop hinkt wat betreft de wettelijke samenwoning in vergelijking met de Belgische wetgeving. Zoals reeds vermeld bestaat er in Turkije geen andere samenlevingsvorm dan het huwelijk. Dit is mede dankzij het, reeds eerder vernoemde, cultuurverschil aangezien, er dankzij dit cultuurverschil, geen grote vraag is naar een andere vorm van samenleven dan het huwelijk. Het gevolg van dit verschijnsel is dat personen die niet opteren voor een huwelijk maar eerder verkiezen om samen te wonen volledig onbeschermd zijn. Zij kunnen in alle opzichten benadeeld worden ten opzichte van mensen die opteren voor een huwelijk.

Aangezien de maatschappelijke belangen steeds evolueren is het niet weg te denken dat de Turkse wetgever toekomstgericht de regels inzake het huwelijk en de wettelijke samenwoning zal aanpassen. Het is echter mijn verplichting om te melden dat de huidige politieke situatie eerder indruist tegen de maatschappelijke evolutie die momenteel gaande is. Daaronder dient te verstaan dat de huidige politiek

in Turkije een eerder islamitiserend standpunt inneemt. Alhoewel de protesten door de jongere generaties duidelijk laten zien dat de evolutie van de maatschappelijke belangen, waarvan hierboven sprake, deel uitmaken van het dagelijks leven.

Hetgeen de Turkse wetgever dan wel beter heeft gestipuleerd ten opzichte van de Belgische wetgever is dat er bij de huwelijksaangifte in Turkije een gezondheidsverklaring aanwezig moet zijn van een medisch erkende instelling. De *'Umumî Hifzissihha-wet'*⁴³¹ vereist een medisch onderzoek. Indien dit medisch onderzoek niet plaatsvindt kan er niet overgegaan worden tot het huwelijk. De Belgische wetgever heeft dergelijke vereiste niet opgenomen. Dit zou een meerwaarde kunnen opleveren voor de Belgische wetgeving aangezien door dergelijke gezondheidsverklaringen bepaalde ziektes al vóór het huwelijk kunnen gedetecteerd worden.

Een andere positieve eigenschap van de Belgische wetgeving is het feit dat er gekozen werd om de materie inzake het huwelijk enkel op te nemen in het Burgerlijk Wetboek. In tegenstelling tot deze praktische en overzichtelijke wijze, heeft de Turkse wetgever ervoor gekozen om meerdere bronnen te hanteren en reglementen op te stellen met betrekking tot het Turks huwelijk. Dit heeft als gevolg dat het overzichtelijker en efficiënter is om de onderzochte materie op te zoeken in België dan in Turkije.

Een, mijn inziens, duidelijke schending van het gelijkheidsbeginsel is het feit dat vrouwen driehonderd dagen dienen te wachten alvorens opnieuw te mogen huwen. Niettegenstaande het feit dat mannen deze periode niet hoeven te doorlopen. Zoals reeds eerder vermeld dient dit om de afstamming te verzekeren. Het Belgisch recht heeft echter ook een gelijkaardige maar vrouwvriendelijke regeling opgenomen met name de *'Pater is est quem nuptiae demonstrant'-regel*.

Gezien hierboven de belangrijkste verschilpunten zijn opgenoemd wil ik toch nog even een korte opsomming maken en mijn standpunt geven inzake de minder opvallende verschillen.

Zo is er bijvoorbeeld een verschil in bewijsvoering. België kent een exclusieve bewijskracht toe aan de huwelijksakte. Dus in eerste instantie zal de huwelijksakte moeten voorgelegd worden, hierop bestaan echter uitzonderingen. Terwijl de bewijsvoering in Turkije op meerdere manieren kan gebeuren.

In Turkije kent men nog steeds het probleem van het religieus huwelijk dat afgesloten wordt zonder een burgerlijk huwelijk en dus niet wettelijk is. Hetgeen naar mijn inziens kan verholpen worden door een betere controle en vergelijking tussen de registers van de staat en die van de religie.

Dankzij de noodzakelijke opzoekingen voor het opstellen van deze masterscriptie en de nieuwigheden die hierbij verworven zijn. Maar ook na een grondige studie van de gelijkenissen en verschillen tussen het huwelijk volgens Belgisch en Turks recht kan er een antwoord gegeven worden op de onderzoeksvraag die als volgt luidt: 'Welk rechtsstelsel hanteert de betere regelgeving inzake het huwelijk'.

Mijn voorkeur gaat uit naar het Belgisch recht omwille van:

- De overzichtelijke wetgeving.
- De openstelling van het huwelijk voor personen van hetzelfde geslacht.
- De soorten samenlevingsvormen die wettelijk voorzien zijn.
- De vrouwvriendelijke regelgeving.

---

⁴³¹ Algemene hygiëne-wet

BIBLIOGRAFIE

Wetgeving

Internationaal niveau

- Verdrag 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, *BS* 19 augustus 1955.

Nationaal niveau: België

- Wet van 21 maart 1804 Burgerlijk Wetboek, *BS* 3 september 1807.
- Wet van 8 juni 1867 Strafwetboek, *BS* 9 juni 1867.
- Wet van 10 oktober 1967 Gerechtelijk Wetboek, *BS* 31 oktober 1967.
- De gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1994, *BS* 17 februari 1994.
- Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *BS* 31 december 1980.
- Wet van 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen, *BS* 23 september 2013.
- Wet van 15 mei 2007 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het huwelijk tussen aanverwanten, *BS* 29 juni 2007.
- Wet van 19 januari 1990 tot verlaging van de leeftijd van burgerlijke meerderjarigheid tot achttien jaar *BS* 30 januari 1990.
- Wet van 19 februari 2009 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en van artikel 1399 van het Gerechtelijk Wetboek inzake het verzet tegen het huwelijk, *BS* 11 maart 2009.
- Wet van 25 april 2007 tot invoeging van een artikel 391sexies in het Strafwetboek en tot wijziging van een aantal bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de strafbaarstelling en het uitbreiden van de middelen tot nietigverklaring van het gedwongen huwelijk, *BS* 15 juni 2007.
- Omzendbrief van 17 september 2013 betreffende de gegevensuitwisseling tussen de ambtenaren van de burgerlijke stand en de Dienst Vreemdelingenzaken ter gelegenheid van een huwelijksaangifte of een verklaring van een wettelijke samenwoning van een vreemdeling in illegaal of precair verblijf, *BS* 23 september 2013.

- Omzendbrief van 6 september 2013 inzake de wet van 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen, *BS* 23 september 2013.

Nationaal niveau: Turkije

- Het Turks Burgerlijk Wetboek.
- Wijzigingswet van het Burgerlijk Wetboek nr. 4721 van 22-11-2001, staatsblad nr. 24607 van 8-12-2001, inwerkingtreding 1-01-2002.
- Het Turks Strafwetboek.
- Het Huwelijksreglement.
- De Algemene Hygiëne-wet.
- Het Turks Nationaliteitswet.
- Wijzigingswet nr. 3080 van 15.11.1984 .

Arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens:

- EHRM (Grote Kamer), 2/11/2010, nr. 3976/05, Seriyе Yigit/ Turkije.
- Rb. Haarlem 14/10/2003, NIPR 2004/123.

Arresten België:

- Cass.28 mei 1958, RW 1957-58,2105.
- Cass. 14 maart 1967, RW, 1966-67, 1952.
- Cass. 2 mei 1980, RW 1980-81, 766.
- Brussel 22 januari 1980.
- Rb. Luik 27 februari 1976, *Jur.Liège* 1975-76, 275.
- Rb. Mechelen 19 juni 1984, RW 1985-86, 326.
- Bergen 27 juni 1989, *RTDF* 1992, 263.
- Rb. Charleroi 21 november 1989, *RRD* 1990, 66.
- Rb. Dendermonde 29 juni 1989, *Pas.* 1990, III, 15.

Arresten Turkije:

- YG. Ict. Bir. Kar. 7.06.2014, RG. 2222867.
- YG. Ict. Bir Kar. 14.06.1965, 3/3 RG. 15.07.1965, S. 12049; Yarg. HGK., T. 14.6.1965, 1965/3 E., 1965/3 K., 13.3.2013 tarihinde.
- www.kanunum.com/Yargitay/19653/Ictihatlari_Birlestirme_HGK_1965-3_E,_19653_K,_14061965_T_ xxxvid334414_xxmid334414_search.
- YG. Ict. Bir. Kar. 14.6.1965, RG. 15.7.1965, S. 12049.
- Yargitay 2. Hukuk dairesinden, 2004/12773 karar 2004/14480.
- Anayasa Mahkemesi 24/11-1999, nr. 1999/27,42.

Boekwerken België

- GERLO, J. en VERSCHELDEN, G., *Handboek voor familierecht*, Brugge, die Keure, 2008, 663 p.
- Senaeve, P., *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 671 p.
- SAINT-GHISLAIN, V., *Les mariages de complaisance*, Brugge, Vanden Broele, 2013, 190 p.
- VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch familierecht*, Brugge, Die Keure, 2010, 840 p.
- SWENNEN, P., *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 505 p.
- PINTENS, W., VAN DER MEERSCH, B., VANWINCKELEN, K., *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, 997 p.
- VAN GRUNDERBEECK, D., *Beginselen van personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2003, 763 p.
- DELVA, W., *Personen en familierecht*, Gent, E. Story-Scientia, 1982, 560 p.
- SENA EVE, P., *Rechtspraak personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 1998, 376 p.
- SWENNEN, F., *Familierecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 299 p.
- BAETEMAN, G., *Overzicht van het personen- en Gezinsrecht*, Kluwer, Deurne, 1993, 1106 p.
- GERLO, J., *Handboek voor familierecht, Personen- en familierecht*, Die keure, Brugge, 2003, 359 p.
- VAN DER VELDEN, F., IBILI, F., *Nederlandse vertaling Turks Burgerlijk Wetboek*, Deventer, Kluwer, 2010, 298 p.
- LELEU, Y., *Droit des personnes et des familles*, Bruxelles, Larcier, 2010, 838 p.
- BRUSORIO-AILLAUD, M., *Droit des personnes et de la famille*, Bruxelles, Larcier, 2012, 345 p.
- VAN GYSEL, A., *Précis de droit des personnes et de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 609 p.
- BLITZ, M., *États généraux du droit de la famille*, Limal, Anthemis, 2014, 254 p.

Boekwerken Turkije

- AKINTURK, T., *Medenî Hukuk, Baslangic Hükümleri – Sahsin Hukuku – Aile Hukukur*, Ankara, 1968.
- AKIPEK, J., AKINTURK, T., *TURK Medenî Hukuku, C.I Baslangic Hukumleri kisiler Hukuku*, Istanbul 2010.
- AKIPEK, J., *Hükümsüzlük nazariyeleri karsisinda Türk Medenî kanununun sistemi*, Ankara 1953.
- ARSEBÜK, E., *Medenî hukuk, C.II aile hukuku*, Ankara, 1940.
- ATES, D., *Borclar hukuku sözleşmelerinde genel ahlaka aykirlilik*, Ankara, 2007.
- BERK, S., *Medenî hukuk, umumî esaslar – Sahis ve aile hukuku,,* Ankara, 1961.
- DURAL, M., *Türk özel hukuku, CIII, aile hukuku*, Istanbul, 2005.
- FEYZIOGLU, F., *Aile hukuku, B.3*, Istanbul, 1986.
- GÖKTÜRK, H., *Türk Medenî hukuku, aile hukuku, B.3*, Ankara, 1955.
- GÖNENSAY, S., *Medeni hukuk, C.II, Aile hukuku*, Istanbul, 19374
- HATEMI, H., *Aile hukuku*, Istanbul, 1963.
- KILICOGLU, A., *Aile hukuku*, Ankara, 2015
- OGUZMAN, K., DURAL, M., *Maile hukuku, B.2.*, Istanbul, 1998.
- TEKINAY, S., *Türk aile hukuku, B.2*, Istanbul, 1990.
- VELIDEDEOGLU, H., *Turk Medenî hukuku, C.II Aile hukuku, B.5*, Istanbul, 1965.

Bijdragen in boekwerken

- CESONI, M., 'Le mariage forcé' in BOSLY, H. en DE VALKENEER, C., *Les infractions. Volume 3 – Les infractions contre l'ordre des familles, la moralité publique et les mineurs*, Brussel, Larcier, 2011, 351-370.
- DE LIEN, J. en PEPERMANS, L., 'Wettelijke samenwoning' in *Administratieve wegwijzer voor Vreemdelingen, Vluchtelingen en Migranten*, Mechelen, Kluwer, losbl., 2.1./1-2.3./3.
- GALLUS, N., 'Questions d'actualité en matière de cohabitation légale' in PIRE, E. (ed.), *Droit des familles*, 176-197.
- IDOMON, C., 'Schijnhuwelijken' in X., *Strafrecht en strafvordering. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, losbl., 1-38.
- LEFEBVRE, S., 'Schijnhuwelijken. Preventie en repressie in een dotendop', *NJW* 2007, afl. 171, 818-824.
- MARLIER, G., 'De wet van 2 juni 2013 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel II. Strafrechtelijke aspecten', *T.Fam.* 2014, afl. 1, 15-22.
- SENAËVE, P., 'De wet van 2 juni 2013 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel I. Civielrechtelijke aspecten', *T.Fam.* 2014, afl. 1, 2-14.
- WILLEMS, E., 'De wet van 25 april 2007: de strafrechtelijke en burgerrechtelijke strijd tegen het gedwongen huwelijk kritisch bekeken', *T.Fam.* 2008, 82-90.
- WUYTS, T., 'De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand tot huwelijksvoltrekking en de beoordeling door de hoven en rechtbanken van een weigering tot huwelijksvoltrekking', (noot onder Antwerpen 5 januari 2005 en Brussel 13 januari 2005), *E.J.* 2005, 164-166.
- X., 'De wet van 2 juni 2013 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen', *T.Fam.* 2014, afl. 1, 2-22.
- X., 'Renforcement des mesures dans la lutte contre les mariages et cohabitations légales de complaisance', *Act.dr.fam.* 2013, afl. 8, 166-168.
- Verschelden, G., 'De wet van 19 februari 2009 tot afschaffing van het verzet tegen het huwelijk', *T.Fam.* 2009, 84-90.
- Brussel 15 maart 2000, 154, noot K. Vanlede: morele schadevergoeding beperkt tot de symbolische frank.
- Willems, E., 'De wet van 25 april 2007: de strafrechtelijke en burgerrechtelijk strijd tegen het gedwongen huwelijk kritisch bekeken', *T. Fam.* 2008, 82-90.
- Rb. Brussel 16 november 1994, *RTDF* 1995, 62, nr. 1341.
- Antwerpen 20 maart 1991, *TBBR* 1992, 409, noot M. Liénard-Ligny.

Internetbronnen

- http://e-kutuphane.ihop.org.tr/pdf/kutuphane/97_1287656466_0000-00-00.pdf
- http://www.premier.be/sites/default/files/articles/Accord_de_Gouvernement_-_Regeerakkoord.pdf
- <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/hgdmakale/2006-1/12.pdf>
- <http://kadem.org.tr/erken-yasta-ve-zorla-evliliklere-karsi-mucadele-calistay-raporu/>
- <http://www.toplumsalhafiza.com/fotogaleri.php?HID=1031&Sayfa=1#.VLeLqk5Bjo>
- <http://www.anayasa.gov.tr/en/content/detail/217/>
- <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.1593.pdf>.
- <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2013-1/2013-1-5.pdf> (pg 133)
- http://www.nvi.gov.tr/files/file/mevzuat/nufus_mevzuati/kanun/pdf/turk_kanunu_medenisi.pdf
- <http://www.omergunel.av.tr/changes.php?l=tr>
- <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2013-1/2013-1-5.pdf>
- <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2013-1/2013-1-5.pdf>
- <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/02/20150210-4.htm>
- <http://ailetoplum.aile.gov.tr/data/542936a3369dc32358ee2a94/aile5.pdf>
- <https://www.law.kuleuven.be/personal/mstorme/Rechtsvergelijking6a.pdf>

Overige

- Regeerakkoord 10 oktober 2014, 230p.
- Studienamiddag Brussel 14 november

Vrije Universiteit
Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Afdeling Internationaal Recht en Rechtsvergelijking
Kamer 7A-17
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

VERTALING IN DE NEDERLANDSE TAAL

VAN HET

TURKS BURGERLIJK WETBOEK

Wet Nr 4721 van 22 november 2001,
Resmî Gazete Nr 24607 van 8 december 2001,
in werking getreden op 1 januari 2002,
gewijzigd bij Wet Nr 5399 van 3 juli 2005, Resmî Gazete Nr 25876 van 15 juli 2005,
in werking getreden op 15 juli 2005,

ALSMEDE VAN DE

Wet inzake de invoering en de toepassing van het Turks Burgerlijk Wetboek

Wet Nr 4722 van 3 december 2001,
Resmî Gazete Nr 24607 van 8 december 2001,
in werking getreden op 1 januari 2002

(versie 1 maart 2007)

Vertaalprojectgroep:

*S. Akgün
S. Akkaş
D. Akkoyun
U. Alhan
M. Aydın
M. Dur
T. Esen
A.G. Eskiköy
F. Gul*

*D. Kaplan
Y. Kaplan
Y. Karga
A. Kotan (erfrecht)
H. Paytar
L. Yıldırım
A. Yılmaz
M. Yurdakan*

Redactie en begeleiding:

*mr F. İbili
prof.mr F.J.A. van der Velden*

I. Aangifte van overlijden

ARTIKEL 43.- Aangiften van overlijden worden gedaan overeenkomstig de daarop betrekking hebbende wettelijke bepalingen.

II. Vermist persoon

ARTIKEL 44.- Indien een persoon verdwijnt onder omstandigheden waaronder zijn overlijden als zeker moet worden aangenomen, wordt hij op bevel van de hoogste burgerlijke gezagsdrager ter plaatse als overleden in het register ingeschreven ook indien zijn lijk niet is gevonden.

Daarnaast kan iedere belanghebbende verzoeken om gerechtelijke vaststelling omtrent de dood en het leven van deze persoon.

III. Beslissing betreffende vermissing

ARTIKEL 45.- Na een verklaring van de rechter wordt de beslissing betreffende vermissing ingeschreven in het register van overlijden.

IV. Aanbrengen van veranderingen in het register

ARTIKEL 46.- De noodzakelijke veranderingen van een in de registers voor juist gehouden mededeling waarvan de onjuistheid wordt bewezen of de noodzakelijke veranderingen wegens de identificatie van een ongeïdentificeerde lijk of wegens de opheffing van een beslissing betreffende vermissing worden in het register van de betrokkene in de kolom opmerkingen vermeld.

DEEL TWEE RECHTSPERSONEN

(artikelen 47 – 117: niet opgenomen)⁶

BOEK TWEE FAMILIERECHT

DEEL EEN HUWELIJSRECHT TITEL EEN HUWELIJKSSLUITING EERSTE AFDELING DE VERLOVING

A. VERLOVING

ARTIKEL 118.- Een verloving komt tot stand door de toezegging om te trouwen. Zolang de toestemming van de wettelijke vertegenwoordigers ontbreekt, bindt een verloving de minderjarige en de onder curatele gestelde niet.

B. BEPALINGEN INZAKE HET VERLOOFD ZIJN**I. Afwezigheid van het recht op een rechtszaak**

ARTIKEL 119.- Verloving geeft niet het recht om een rechtszaak te beginnen waarbij tot

⁶ Het betreft de algemene bepalingen van rechtspersonen, verenigingen en stichtingen.

een huwelijk wordt gedwongen.

Is voorzien in een schadevergoeding of boetebeding indien het huwelijk wordt ontweken, dan kan [daarover] niet worden geprocedeerd. Verrichte betalingen kunnen niet worden teruggevorderd.

II. Gevolgen van de verbreking van de verloving

1. Vergoeding van materiële schade

ARTIKEL 120.- Indien één van de verloofden zonder een gerechtvaardigde reden de verloving verbreekt of indien de verloving verbroken wordt om een reden die aan een van de partijen te wijten is, zal de schuldige partij aan de ander een passende schadevergoeding dienen te geven voor de uitgaven en voor de gedulde materiële offers die naar de regels van behoortelijkheid⁷ met het oog op het huwelijk zijn gedaan. Dezelfde regel is van toepassing met betrekking tot de kosten van de verloving.

De moeder en vader van de partij die recht heeft schadevergoeding te verzoeken of de personen die zich als zodanig gedragen, kunnen voor de door hen onder dezelfde voorwaarden verrichte uitgaven een passende schadevergoeding vragen.

2. Vergoeding van immateriële schade

ARTIKEL 121.- Wie door het verbreken van de verloving in zijn persoonlijkheid is aangetast, kan van de schuldige wederpartij verlangen dat een passend geldbedrag aan immateriële schadevergoeding wordt betaald.

III. Teruggave van geschenken

ARTIKEL 122.- Indien de verloving om een andere reden dan door het huwelijk eindigt, kunnen de geschenken die door de verloofden aan elkaar of door de moeder en vader of personen die zich als zodanig gedragen, aan de andere verloofde gegeven zijn, de gebruikelijke uitgezonderd, worden teruggevorderd door degenen die deze gegeven hebben.

Indien het onmogelijk is een geschenk in dezelfde staat of door een vervangende zaak terug te geven, worden de bepalingen van ongerechtvaardigde verrijking toegepast.

IV. Verjaring

ARTIKEL 123.- Vorderingrechten die ontstaan zijn door het eindigen van een verloving verjaren na één jaar nadat de verloving geëindigd is.

TWEDE AFDELING HUWELIJSBEVOEGDHEID EN HUWELIJSBELETSELEN

A. VOORWAARDEN VAN HUWELIJSBEVOEGDHEID

I. Leeftijd

ARTIKEL 124.- Een man of vrouw mag geen huwelijk aangaan vóór de leeftijd van zeventien jaar.

Echter, de rechter kan in bijzondere gevallen om zeer gewichtige redenen toestemming verlenen tot het aangaan van een huwelijk van een man of vrouw die de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt. Voor het verlenen van de toestemming worden, indien mogelijk, de moeder en vader of de voogd gehoord.

II. Onderscheidingsvermogen

ARTIKEL 125.- Wie niet over onderscheidingsvermogen beschikt, mag geen huwelijk

⁷ Zie artikel 2.

aangaan.⁸

III. Toestemming van wettelijke vertegenwoordiger

1. Omtrent minderjarigen

ARTIKEL 126.- Een minderjarige mag geen huwelijk aangaan zonder toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger.

2. Omtrent handelingsonbekwamen

ARTIKEL 127.- Een onder curatele gestelde mag geen huwelijk aangaan zonder toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger.

3. Rechtsgang

ARTIKEL 128.- De rechter kan de minderjarige of de onder curatele gestelde op diens verzoek toestemming tot het huwelijk verlenen, nadat hij de wettelijke vertegenwoordiger die zijn toestemming voor het sluiten van het huwelijk zonder geldige redenen niet verleent, gehoord heeft.

B. HUWELIJSBELETSELEN

I. Verwantschap

ARTIKEL 129.- Een huwelijk mag niet worden gesloten:

1. tussen personen die een natuurlijke relatie hebben in opgaande en nederdalende lijn, tussen broeders en zusters, tussen neven en tantes of nichten en ooms van zowel vaderskant als van moederskant,⁹
2. tussen een echtgenoot en de verwanten in de opgaande en nederdalende lijn van zijn [eerdere] echtgenoot, ook al is het huwelijk waaruit de verwantschap is ontstaan beëindigd,
3. tussen een adoptant en de geadopteerde, of met personen in de nederdalende lijn van beide zijde of met de echtgenoten.

II. Eerdere huwelijk

1. Bewijs van beëindiging van een eerdere huwelijk

a. Algemeen

ARTIKEL 130.- Wie een nieuw huwelijk wil aangaan, is gehouden bewijs te leveren van de beëindiging van zijn eerdere huwelijk.

b. In geval van vermissing

ARTIKEL 131.- De echtgenoot van een vermiste persoon mag geen nieuw huwelijk aangaan voordat de rechter een uitspraak heeft gedaan betreffende de ontbinding van diens eerdere huwelijk.

De echtgenoot van een vermiste persoon kan de rechtbank om ontbinding van het huwelijk verzoeken hetzij tesamen met het verzoek tot verklaring van vermissing, hetzij bij afzonderlijk verzoekschrift.

In geval van een afzonderlijk verzoekschrift tot ontbinding wordt het verzoek ingediend bij de rechtbank van de woonplaats van de verzoeker.

2. Wachterperiode voor de vrouw

ARTIKEL 132.- In geval van beëindiging van het huwelijk mag de vrouw geen nieuwe huwelijk aangaan binnen driehonderd dagen na de beëindiging van het [eerdere] huwelijk.

Deze termijn eindigt door bevalling.

Indien duidelijk wordt dat de vrouw niet zwanger is van haar eerdere huwelijk of indien de eerdere echtgenoten willen hertrouwen, zal de rechter de bovengenoemde periode buiten toepassing laten.

⁸ Zie ook art. 13.

⁹ Zie ook art. 17.

bestaat, wordt de aangifte afgewezen en de situatie direct schriftelijk aan de aanstaande echtgenoten bekend gemaakt.

V. Bezwaar tegen de afwijzing en methode van oordelen

ARTIKEL 138.- Elk van de aanstaande echtgenoten kan bij de rechtbank bezwaar maken tegen de afwijzingsbeslissing van de huwelijksambtenaar. Het bezwaar wordt op de stukken onderzocht en er wordt een definitieve beslissing genomen.

Echter, rechtszaken die worden gevoerd tegen afwijzingsbeslissingen die te maken hebben met een absolute nietigheidgrond worden in een vereenvoudigde procedure in aanwezigheid van het Openbaar Ministerie behandeld.

B. HUWELIJKSSLUITING EN REGISTRATIE

I. Voorwaarden

1. Toestemming om te trouwen

ARTIKEL 139.- Indien de huwelijksambtenaar vaststelt dat voldaan is aan de voorwaarden om te kunnen trouwen of indien de afwijzingsbeslissing door de rechtbank is opgeheven, wordt de dag en tijdstip van het huwelijk aan de aanstaande echtgenoten bekend gemaakt of wordt op verzoek een bewijs van huwelijkstoestemming afgegeven.

Het bewijs van huwelijkstoestemming verschaft de aanstaande echtgenoten het recht om binnen zes maanden vanaf de dag van afgifte voor elk willekeurige huwelijksambtenaar te kunnen trouwen.

2. Het niet kunnen sluiten van het huwelijk

ARTIKEL 140.- Indien blijkt dat niet voldaan is aan de voorwaarden om te kunnen trouwen of indien er zes maanden verstreken zijn nadat de bewijsstukken afgegeven zijn, kan de huwelijksambtenaar het huwelijk niet voltrekken.

II. Uitvoering

1. Plaats van huwelijksluiting

ARTIKEL 141.- De huwelijksluiting vindt op het gemeentehuis¹² in het bijzijn van de huwelijksambtenaar en twee meerderjarige handelingsbekwame getuigen in het openbaar plaats. Slechts op verzoek van de aanstaande echtgenoten kan de huwelijksluiting plaatsvinden op andere plaatsen die door de huwelijksambtenaar geschikt zijn bevonden.

2. Vorm van huwelijksluiting

ARTIKEL 142.- De huwelijksambtenaar vraagt aan elk van de aanstaande echtgenoten of zij al dan niet met elkaar willen trouwen. Het huwelijk komt tot stand op het moment dat beide partijen mondeling hun bevestigende antwoorden hebben gegeven. De ambtenaar verklaart dat het huwelijk met wederzijdse toestemming van partijen volgens de wet heeft plaatsgevonden.

3. Trouwboekje en religieuze huwelijksluiting

ARTIKEL 143.- Zodra de huwelijksluiting heeft plaatsgevonden, overhandigt de huwelijksambtenaar aan de echtgenoten een trouwboekje.

¹² Evlendime dairesi, lett. huwelijkskantoor; plaats waar huwelijksluitingen plaatsvinden.

Indien het trouwboekje niet getoond kan worden, kan geen religieuze huwelijkssluiting plaatsvinden.

De geldigheid van het huwelijk is niet afhankelijk van een religieuze huwelijkssluiting.

C. AMBTELIJKE VOORSCHRIFTEN

ARTIKEL 144.- De huwelijksvoltrekking, het huwelijksregister, de correspondentie betreffende de huwelijkssluiting en de overige onderwerpen betreffende de huwelijkssluiting worden in ambtelijke voorschriften geregeld.

VIERDE AFDELING ONGELDIGE HUWELIJKEN

A. NIETIGHEID

I. Gronden

ARTIKEL 145.- In de onderstaande gevallen is een huwelijk nietig:

1. indien een der echtgenoten ten tijde van de huwelijkssluiting reeds getrouwd is,
2. indien een der echtgenoten ten tijde van de huwelijkssluiting vanwege een voortdurende reden handelingsonbekwaam is,
3. indien een der echtgenoten een zodanige vorm van geestelijke stoornis heeft dat deze het huwelijk kan beletten,
4. indien tussen echtgenoten een zodanige verwantschap bestaat, dat deze het huwelijk kan beletten.

II De bevoegdheid en het recht om een rechtszaak te beginnen

ARTIKEL 146.- Een rechtszaak omtrent nietigheid wordt door het Openbaar Ministerie ambtshalve ingesteld.

Deze rechtszaak kan ook door iedere belanghebbende worden ingesteld.

III Beperking of opheffing van het recht om een rechtszaak te voeren

ARTIKEL 147.- De nietigverklaring van een tot een einde gekomen huwelijk kan door het Openbaar Ministerie niet ambtshalve verzocht worden; echter, iedere belanghebbende kan om een nietigverklaring verzoeken.

Indien op een later tijdstip handelingsbekwaamheid wordt verkregen of indien de geestelijke stoornis is genezen, kan een procedure tot nietigverklaring alleen worden verzocht door de handelingsbekwaam geworden of van de geestelijke stoornis genezen echtgenoot.

Indien een getrouwd persoon hertrouwt en indien het eerdere huwelijk is geëindigd voordat een nietigverklaring [van het tweede huwelijk] is uitgesproken, kan niet worden besloten tot nietigheid van dit laatste huwelijk indien de andere echtgenoot [in dat huwelijk] te goeder trouw is.

B. RELATIEVE NIETIGHEID

I Rechten van echtgenoten

*1. Tijdelijk ontbreken van onderscheidingsvermogen***ARTIKEL 148.-**

De echtgenoot wiens onderscheidingsvermogen tijdens de huwelijkssluiting wegens een tijdelijke reden ontbreekt, kan de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken.

2. Dwaling

ARTIKEL 149.- In de onderstaande gevallen kan een der echtgenoten de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken:

1. Indien deze echtgenoot beslist niet wilde trouwen of niet dacht te trouwen met de persoon waarmee hij getrouwd is, maar door dwaling heeft ingestemd met het huwelijk,
2. Indien het huwelijk tot stand gekomen is onder dwaling omtrent een eigenschap van de andere echtgenoot, welke van zodanige aard is dat dit de samenleving met hem onmogelijk maakt.

3. Bedrog

ARTIKEL 150.- In de onderstaande gevallen kan een der echtgenoten nietigverklaring van het huwelijk verzoeken:

1. Indien deze echtgenoot heeft ingestemd te trouwen als gevolg van bedrog omtrent de eer en fatsoen van de andere echtgenoot, rechtstreeks door die echtgenoot zelf of met diens medeweten gepleegd,
2. Indien een ziekte verzwegen is die een ernstig gevaar oplevert voor de gezondheid van de eiser of zijn nageslacht.

4. Bedreiging

ARTIKEL 151.- De echtgenoot die onder bedreiging met een ernstig gevaar voor de aantasting van het leven, gezondheid, eer en fatsoen van hemzelf of van een van zijn verwanten met het huwelijk heeft ingestemd, kan de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken.

5. Vervaltermijn

ARTIKEL 152.- Het recht om nietigverklaring te verzoeken vervalt na zes maanden, nadat men op de hoogte is geraakt van de grond tot nietigverklaring of de bedreiging is geëindigd, en in ieder geval na vijf jaar na de huwelijkssluiting.

II Het recht van de wettelijke vertegenwoordiger om een rechtszaak te beginnen

ARTIKEL 153.- Indien een minderjarige of handelingsonbekwame zonder toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger trouwt, kan de wettelijke vertegenwoordiger, wiens toestemming ontbreekt, de nietigverklaring van het huwelijk verzoeken.

Indien degene die op deze wijze is getrouwd door het bereiken van de achttienjarige leeftijd meerderjarig geworden is of niet meer handelingsonbekwaam is, of indien de echtgenote zwanger is, kan niet meer tot nietigverklaring van het huwelijk worden besloten.

C. REDENEN DIE GEEN Vernietiging MEEBRENGEN**I Zich niet houden aan de wachttijd**

ARTIKEL 154.- Indien een vrouw trouwt voordat haar wachttijd geëindigd is, brengt dit geen nietigheid van het huwelijk met zich mee.

II Niet voldoen aan vormvoorschriften

ARTIKEL 155.- Een huwelijk dat voltrokken is ten overstaan van een bevoegde ambtenaar kan

niet wegens het niet naleven van de overige wettelijke vormvereisten vernietigd worden.

D BESLISSING VAN ONGELDIGHEID

I. In het algemeen

ARTIKEL 156.- Een ongeldig huwelijk komt slechts door een beslissing van de rechter tot een einde. Ook het huwelijk aangegaan onder omstandigheden die nietigheid opleveren, heeft tot de beslissing van de rechter alle gevolgen van een geldig huwelijk.

II Gevolgen

1. Voor de kinderen

ARTIKEL 157.- Kinderen geboren uit een door de rechtbank nietig verklaard huwelijk worden, zelfs indien de moeder en de vader niet te goeder trouw zijn, geacht binnen een huwelijk geboren te zijn.

Op de betrekkingen tussen de kinderen enerzijds en de moeder en vader anderzijds worden de bepalingen inzake echtscheiding toegepast.

2. Voor de echtgenoten

ARTIKEL 158.- Indien wordt besloten tot nietigheid van het huwelijk, behoudt de echtgenoot die ten tijde van het aangaan van het huwelijk te goeder trouw was, zijn door het huwelijk verkregen persoonlijke staat.

Op de ontbinding van het tussen echtgenoten bestaande huwelijksgoederenregime en op de schadevergoeding, alimentatie en geslachtsnaam worden de bepalingen inzake de echtscheiding toegepast.

E. HET RECHT VAN ERFGENAMEN OM EEN RECHTZAAK TE VOEREN

ARTIKEL 159.- Het recht om een rechtszaak te voeren omtrent de nietigheid van het huwelijk gaat niet over op de erfgenamen. Echter, erfgenamen kunnen wel een reeds begonnen rechtszaak voortzetten. Indien tijdens de rechtszaak blijkt dat de langstlevende echtgenoot ten tijde van het aangaan van het huwelijk niet te goeder trouw was, kan hij geen wettelijke erfgenaam zijn en verliest hij de eerdere aan hem bij aan de dood gerelateerde beschikkingen toegekende rechten.

F. BEVOEGDHEID EN DE WIJZE VAN PROCEDEREN

ARTIKEL 160.- In een rechtszaak omtrent de nietigheid van het huwelijk worden wat betreft de bevoegdheid en de wijze van procederen de bepalingen inzake echtscheiding toegepast.

TITEL TWEE ECHTSCHIEDING

A. ECHTSCHIEDINGSGRONDEN

I. Overspel

ARTIKEL 161.- Indien één van de echtgenoten overspel pleegt, kan de andere echtgenoot

BIJLAGE 2 + 3: TURKS EN BELGISCH TROUWBOEKJE

Turks trouwboekje 1962	Belgisch trouwboekje 2010
 <p>The image shows the front cover of a Turkish marriage certificate (Evlenme Cüzdanı) from 1962. The cover is light green with a subtle floral pattern. At the top left is a circular stamp with the letters 'TC' and '2 LIRA' below it. To the right of the stamp, the text reads 'Seri : Ç' and '№ 360436'. Below this, it says 'T. C. Maliye Bakanlığı' and 'EVLENME CÜZDANI' in large, bold letters. A horizontal line is drawn below the title.</p>	 <p>The image shows the front cover of a Belgian marriage certificate (Belgisch trouwboekje) from 2010. The cover is dark green. At the top center is a coat of arms featuring a shield with five horizontal red and white stripes on the left and a green tree on the right. Below the coat of arms, the name 'Bilzen' is written in a gold, gothic-style font.</p>

Turks trouwboekje
Gegevens van de echtgenoten

KADININ	ERKEGIN
Fotoğraf	Fotoğraf
Adı ve soyadı <u>[Redacted]</u>	Adı ve soyadı <u>[Redacted]</u>
İşi <u>Ev Kadını</u>	İşi <u>Serbest</u>
Anasının adı <u>Zükrü</u>	Anasının adı <u>Pirkat</u>
Babasının adı <u>Hasan</u>	Babasının adı <u>Mehmet Ali</u>

Turks huwelijksboekje
Aangifte van de kinderen

DOĞAN ÇOCUKLAR	DOĞAN ÇOCUKLAR
Doğduğu tarih <u>01.01.1987</u>	Doğduğu tarih <u>22.09.1988</u>
Gün, saat, dakika _____	Gün, saat, dakika _____
Adının konduğu tarih _____	Adının konduğu tarih _____
Adı <u>[Redacted]</u>	Adı <u>[Redacted]</u>
D.Yeri: <u>Genk/Belçika</u>	D.Yeri: <u>Genk/Belçika</u>

Belgisch trouwboekje

KONINKRIJK BELGIE
Provincie
LIMBURG

Stad Bilzen

Wij, Ambtenaar van de Burgerlijke Stand, verklaren dat

[redacted] zoon van [redacted] en van [redacted]. Geboren te Heusden-Zolder,
op 18 februari 1983.

en

[redacted], dochter van [redacted] en van [redacted]. Geboren te Hasselt, op
30 juni 1988.

in het huwelijk zijn getreden in het stadhuis, op 23 oktober 2010.

 De Ambtenaar van de Burgerlijke Stand,

GUY SWINNEN.

Auteursrechtelijke overeenkomst

Ik/wij verlenen het wereldwijde auteursrecht voor de ingediende eindverhandeling:

Het huwelijk in rechtsvergelijkend perspectief: een oefening naar Belgisch en Turks recht

Richting: **master in de rechten-rechtsbedeling**

Jaar: **2015**

in alle mogelijke mediaformaten, - bestaande en in de toekomst te ontwikkelen - , aan de Universiteit Hasselt.

Niet tegenstaand deze toekenning van het auteursrecht aan de Universiteit Hasselt behoud ik als auteur het recht om de eindverhandeling, - in zijn geheel of gedeeltelijk -, vrij te reproduceren, (her)publiceren of distribueren zonder de toelating te moeten verkrijgen van de Universiteit Hasselt.

Ik bevestig dat de eindverhandeling mijn origineel werk is, en dat ik het recht heb om de rechten te verlenen die in deze overeenkomst worden beschreven. Ik verklaar tevens dat de eindverhandeling, naar mijn weten, het auteursrecht van anderen niet overtreedt.

Ik verklaar tevens dat ik voor het materiaal in de eindverhandeling dat beschermd wordt door het auteursrecht, de nodige toelatingen heb verkregen zodat ik deze ook aan de Universiteit Hasselt kan overdragen en dat dit duidelijk in de tekst en inhoud van de eindverhandeling werd genotificeerd.

Universiteit Hasselt zal mij als auteur(s) van de eindverhandeling identificeren en zal geen wijzigingen aanbrengen aan de eindverhandeling, uitgezonderd deze toegelaten door deze overeenkomst.

Voor akkoord,

Genc, Hatice

Datum: **18/05/2015**